

NR. 7 2019 99. ÅRGANG

**TO NYE
ADVOKAT-ORGANER**
Disiplinærutvalgene kan forsvinne
Side 12

**FULGTE
GUTTEDRØMMEN**
Ble DJ og partner
Side 44

**INTERNADVOKATER
TIL KAMP**
Vil beholde taushetsplikten
Side 14

Slik ble forslaget til sammenslåing
– les reaksjoner fra hele landet

DET STORE PUSLESPILLET OM DOMSTOLENE

Fremdeles
ledige
plasser

MEKLINGSAKADEMIET

I REGI AV JUS OG ADVOKATFORENINGEN

Vi ønsker å styrke meklingskompetansen til advokater. Derfor har vi utviklet en ny og utvidet meklingsutdanning som er tilpasset de nye kompetansekravene fra Advokatforeningen. Utdanningen retter seg primært mot praktiserende jurister og advokater som er motiverte til å jobbe som mekler. Som sertifisert mekler vil du bli profilert på mekling.no som eies av Advokatforeningen.

SAMLING 1: Onsdag 6. – fredag 8. nov.
SAMLING 2: Mandag 11. – tirsdag 12. nov.
TIMER: 38 juridiske timer / 2 etikktimer.
STED: Hotell Jeløy Radio, Moss

KOMMENDE JUS-KURS

OKTOBER			
Praktisk bistandsadvokatarbeid	17. OKT	Det årlige personskadeerstatningsrettskurset	7. NOV – 8. NOV
Det årlige ajourføringskurset for advokatassistenter DNA	17. OKT – 18. OKT	Barnerettsdagen	8. NOV
Det årlige bolig- og eiendomsrettskurset	17. OKT – 18. OKT	Compliance – grunnleggende metodikk og rettslige rammer	11. NOV
Det årlige kurset i compliance	17. OKT – 18. OKT	Kurs i praktisk skifterett (Oslo – JUS Lab)	12. NOV
Det årlige sivilprosesskurset	17. OKT – 18. OKT	Writing Modern Legal English	12. NOV
Det årlige plan- og bygningsrettskurset	21. OKT – 22. OKT	Det årlige kontraktsrettskurset	12. NOV – 13. NOV
Den årlige selskapsrett- og transaksjonskonferansen	21. OKT – 22. OKT	Hvitvasking - praktisk kurs for advokater - Oslo	13. NOV
Det årlige shipping- og offshorekurset	23. OKT – 26. OKT	Drafting contracts in English	13. NOV
Kollektiv arbeidsrett	24. OKT – 25. OKT	Personopplysninger i arbeidsforhold	13. NOV
Innføring i offentlige anskaffelser	24. OKT – 25. OKT	Grunnkurs i byggekontrakter og entrepriserett	14. NOV – 15. NOV
Det årlige Sandefjordkurset i familie- og arverett	24. OKT – 25. OKT	Det årlige ajourføringskurset i Bergen	14. NOV – 15. NOV
Frokostkurs- en gjennomgang av ny forvaltningslov	29. OKT	Oppdatering for eiendomsmedglere	18. NOV – 19. NOV
Det årlige kurset i tvangsfullbyrdelse og inkasso	30. OKT	Det årlige ajourføringskurset i Oslo	21. NOV – 22. NOV
Kontraktsforhandlinger – håndtering av kontraktsrisiko	31. OKT	Det årlige kurset i fiskeri- og havbruksrett	21. NOV – 22. NOV
Kurs i ny kommunelov	31. OKT	Sentrale emner i børs- og verdipapirrett	26. NOV
Det årlige personvernkurset	31. OKT – 1. NOV	Det årlige pensjonskurset	28. NOV
NOVEMBER			
Argumentasjon og prosedyreteknikk	1. NOV	Kurs i praktisk skifterett (Tromsø)	28. NOV
Prosess i skattesaker	4. NOV	Profesjonell forhandling – vanskelige forhandlinger	28. NOV
Det årlige patent-, varemerke- og designrettskurset	5. NOV – 6. NOV	Drafting and Negotiation International Contracts in English	28. NOV – 29. NOV
Vitnepsykologi	6. NOV	DESEMBER	
Meklingsakademi i regi av JUS og Advokatforeningen	6. NOV – 12. NOV	Innføring i ekspropriasjonsrett	2. DES – 3. DES
Kurs i praktisk skifterett (Bergen)	7. NOV	Det årlige ajourføringskurset i Tromsø	5. DES – 6. DES
		Sivilprosess – gjennomføring av rettssaker	4. DES – 12. DES

- OM TINGRETTE FLYTTE, VIL ADVOKATENE FORSVINNE

Hele befolkningen har krav på tilgjengelige tingretter, mener Trude Marie Wold, leder i Midt-Hålogaland krets og advokat på Sortland. Forslaget til ny domstolstruktur får både ris og ros av advokater rundt om i landet.

TEMA SIDE 17

FASTE SPALTER:

- Bøker
SIDE 48
- Generalsekretærens kommentar
SIDE 49
- Debatt
SIDE 50
- Advokatansvar
SIDE 57
- Medlemsnytt
SIDE 58
- Nytt om navn
SIDE 60
- Sosiale medier
SIDE 67

Ferdig med krangling
Størst mulig vekst er ikke målet, forteller Nils-Henrik Pettersson i Glittertind, som synes livet er for kort til å krangle med partnere.

SIDE 8

Ut av kontorfellesskapet
Advokater i Trondheim mener arbeidet blir mindre effektivt i kontorfellesskap, og velger nye løsninger.

SIDE 26

Verdens største advokat-konferanse
Mikal Brøndmo i Haavind var nylig i Sør-Korea og snakket om havvind.

SIDE 38

SAGT I DETTE BLADET

- Konsekvensene av forslaget er at de interne juristene ikke lenger kan være advokater. Dette vil bli fordyrende.

Juridisk direktør Audun Moen, SIDE 14

- Det er ikke lenger bare ambisjonen om å jobbe i ett av de største advokatfirmaene som gjelder. Det er flere som ikke trives så godt som forventet.

Advokat Mathias T. Gebremichael, SIDE 44

- Å sitte tett på lovgivningsprosesser er gøy, selv om våre meninger ikke alltid blir hensyntatt.

Leder i lovutvalget for velferdsrett Thorgeir Hole, SIDE 52

ØSTBY AARSKOG Advokatfirma AS er i sterk vekst med økende oppdragsmengde og søker derfor advokat og/eller advokatfullmektig. Det er ønskelig med søkere som er faglig solide, som har god arbeidskapasitet og som har ambisjoner for videre faglig og kommersiell utvikling i vårt firma. Både jurister med arbeidserfaring og nyutdannede oppfordres til å søke. Erfarne advokater er også velkommen til å ta kontakt. Som advokat / advokatfullmektig hos ØSTBY AARSKOG Advokatfirma AS vil man dels bli tildelt saker som forventes å bli håndtert med betydelig selvstendighet og dels ta del i arbeidet på saker som i hovedsak håndteres av andre advokater. Det er betydelig tilfang av tvistesaker for domstolene. Søkere til stilling som advokatfullmektig kan derfor påregne å få sine saker i løpet av en vanlig fullmektigperiode. For mer erfarne kandidater legges også opp til at man kan ta del i firmaets markedsarbeid. Kontaktperson for spørsmål om stillingen er Mauritz Aarskog.

Lønn og arbeidsbetingelser etter nærmere avtale.

ØSTBY AARSKOG Advokatfirma AS er i dag et framoverlent og moderne drevet advokatfirma med røtter i en av de eldst eksisterende advokatpraksisene i Hamar. Arbeidsmiljøet er uhytidelig preget av engasjerte mennesker med arbeidsglede og godt humør. Vi inspirerer og lar oss inspirere. Kontorlokalene er i toppetasjen i Midtbyen Park med utsikt over Mjøsa. Virksomheten er forankret i høye faglige og etiske standarder, integritet og sterkt engasjement for den enkelte sak og klient. Sakstilfanget er bredt med hovedvekt på sivil juss der fast eiendom og kommersielle spørsmål står sentralt. Vår ambisjon er å være det naturlige foretrukne advokatfirmaet i vår region. Innen våre mest sentrale arbeidsfelt har vi oppdrag geografisk spredt over hele landet. Enkelte oppdrag har også internasjonale sider.

Foto: Mario Travani

Gaven som redder liv

En gave til Leger Uten Grenser kan være et godt og livsviktig alternativ i forbindelse med **bryllup, bursdag** eller **jubileum**.

Det er flere måter å støtte Leger Uten Grenser på:
Du kan vippe et valgfritt beløp til 2177, eller benytte kontonummer: 5005 06 36728.

Merk innbetalingen med navn på jubilar/brudepar, samt navn på giver(e) av gaven.

Mer informasjon på www.legerutengrenser.no.

upartisk // nøytral // uavhengig

REDAKTØR

Nina Schmidt
nina@advokatbladet.no
Mobil: 915 59 602

JOURNALIST

Henrik Skjevestad
henrik@advokatbladet.no
Mobil: 482 28 776

JOURNALIST

Thea N. Dahl
thea@advokatbladet.no
Mobil: 482 58 420

REDAKSJONSRAÐ

Halvard Helle (leder)
Ina Lindahl-Nyrud
Emanuel Feinberg
Silje Christine Hellesen
Ragnhild Lunner

Advokatbladet betinger seg rett til å arkivere og utgi stoff i elektronisk form. Redaksjonen forbeholder seg retten til å redigere og forkorte innlegg.

SEKRETARIATET

Den Norske Advokatforening
Kr. Augustsgate 9,
0164 Oslo
post@advokatforeningen.no
www.advokatforeningen.no
Telefon: 22 03 50 50

Merete Smith,
generalsekretær,
ms@advokatforeningen.no
Baard Amundsen,
kommunikasjonssjef,
ba@advokatforeningen.no

GRAFISK FORMGIVER

Mediamania.no

TRYKKERI

07 Media – 07.no
Telefon: 63 86 44 00

TIPS REDAKSJONEN

tips@advokatbladet.no
Kr. Augustsgate 9,
0164 Oslo

Jordskjelvet i domstolene

Domstolkommisjonen har lagt frem NOU 2019: 17 med forslag til ny domstolstruktur, et forslag som vil bety store omrokninger for juridiske miljøer i hele landet.

Kommisjonen ser ikke bare for seg et nytt domstol-landskap, men gjør seg også noen interessante tanker om hvordan hverdagen i domstolene vil være frem mot 2040. For eksempel tror kommisjonen at rettsaker til en viss grad vil kunne avholdes digitalt i fremtiden.

I NOU-en har kommisjonen regnet ut hvor mye reisetiden til domstolene utgjør i tap i verdiskapningen. I tallene er folk som møter i egenskap av sitt yrke, unntatt.

En reduksjon fra 60 til 22 tingretter vil gi domstolens brukere et verdiskapningstap i økt reisetid tilsvarende to hundre millioner kroner frem mot 2040, ifølge kommisjonens beregninger.

Reising til og fra tingretten koster mye, også i dag. Verdiskapningstapet med dagens domstolstruktur vil tilsvare 811 millioner kroner i perioden 2020 til 2040.

Men dersom forslaget om å redusere antall tingretter fra 60 til 22 (med 30 rettssteder) gjennomføres, vil tapet i verdiskapningen knyttet til økt reisetid øke til 1,027 milliarder kroner, ifølge utredningen. I beregningen er det lagt til grunn at sammenslåingen skjer fra 2025.

Tingretter	Reisekost. %
Oslo	2
Asker og Bærum	2
Nedre Romerike	3
Øvre Romerike	3
Kristiansand	5
Nedre Telemark	5
Sør-Trøndelag	5
Fosen	5
Vest-Telemark	9
Lister	9
Ringerike	8
Hallingdal	8
Salten	11
Nord-Troms	11
Valdres	13
Nord-Gudbrandsdal	13
Nord-Østerdal	13
Sogn og Fjordane	14
Hardanger	14
Søre Sunnmøre	17
Namdal	17
Alta	20
Øst-Finnmark	20
Indre Finnmark	20
Hammerfest	20

Tabellen viser vektet snittandel på reise for advokater, tolker og sakkyndige i 2018

Men frem mot 2040 kan mye være endret, peker kommisjonen på: «Det må imidlertid antas at det i fremtiden vil bli mindre behov for fysisk oppmøte i tingrettene som følge av digitalisering», heter det i NOU-en.

Hvordan dette vil påvirke rettssikkerheten, er en helt annen sak.

Utredningen gir ikke noe klart svar på hvor mye økte reisekostnader for advokater, tolker og sakkyndige vil koste det offentlige, dersom antall tingretter reduseres til 22. I tabellen, som Advokatbladet har laget ut fra tall hentet i NOU-en, ser du hvilke domstoler som bruker mest på advokaters -, sakkyndiges -, og tolkers reiseutgifter i dag.

Domstolkommisjonen tror at utgifterne ved en sentralisering faktisk vil bli lavere enn i dag, og begrunner dette med at reiseandelen blir lavere i mer befolkningstette områder der tilgangen på advokater, tolker og sakkyndige er god.

«Intuisjonen er at de samlede reiseutgiftene antakelig vil bli lavere enn hva de ellers ville ha blitt hvis rettssteder der aktørene fakturerer forholdsvis mye for å reise, fases ut».

Kommisjonen spår også at det er sannsynlig at det er advokatene ved de nye rettsstedene som kommer til å ta oppdragene fremover, og ikke nødvendigvis en advokat fra et nedlagt rettssted.

I januar 2017 halverte plutselig Justisdepartementet reise godtgjørelsen til advokater som yter fri rettshjelp. Etter påtrykk fra Advokatforeningen har Justisdepartementet i høst bedt advokater delta i en undersøkelse for å kartlegge hvilke konsekvenser halvingen har fått.

Sjansen for at Justisdepartementet vil finne på å øke reisesalæret, samtidig som avstandene mellom rettsstedene foreslås å øke betraktelig, er neppe særlig høy.

NINA SCHMIDT

REDAKTØR
nina@advokatbladet.no
mobil: 915 59 602

Laura Codruta Kövesi.
Foto: EPA

Hun skal lede ny felles påtalemyndighet i EU

Flertallet av EUs medlemsland vil at den rumenske dommeren Laura Codruta Kövesi skal lede den nye felles EU-påtalemyndigheten European Public Prosecutor's Office (EPPO). Den skal etterforske og føre for retten saker som gjelder misbruk av EU-midler og momsbedrageri på tvers av EUs medlemsstater, melder Juristen. Planen er at den nye felles påtalemyndigheten skal være på plass mot slutten av 2020 og holde hus i Luxembourg.

NYTT OM FOLK

To reelle søkere til jobben som Riksadvokat

I starten av mai kunngjorde **Tor-Aksel Busch** at han trer av som riksadvokat 1. november. På søkerlisten over personer som vil fylle hans sko, står det kun to reelle alternativer;

Katharina Rise (50), førstestatsadvokat i riksadvokatembetet, Asker.

Jørn Sigurd Maurud (59), embetsleder i Oslo statsadvokatembeter.

– Stillingen som riksadvokat er en svært viktig posisjon i det norske samfunnet, og særlig innenfor strafferettspleien. Det hadde vært sterkt ønskelig at flere med bredere bakgrunn hadde søkt, sier Frode Sulland, tidligere leder av Forsvarergruppen i Advokatforeningen.

Jørn Sigurd Maurud.

Foto: Riksadvokaten

85

I august endte drøye 85 prosent av klagesakene mot advokater i disiplinærsystemet enten med avvisning eller frifinnelse, viser tall fra Advokatforeningen. Totalt **34** saker ble behandlet av disiplinærutvalgene og Disiplinærnemnden i august.

Anders Ryssdal representerte advokaten i saken.

Tapte disiplinærsøksmål i tingretten

En advokat representerte naboene til en tomt Fredrikstad kommune vurderte å gi dispensasjon til å bygge ut utleiehytter på. I den forbindelse sendt advokaten et brev, som av kommunen ble oppfattet «som meget ubehagelig og nærmest som en trussel for å skremme den enkelte saksbehandler og tjenestemann til å gjøre som han vil, nemlig avslå den foreliggende søknad.»

I brevet stod det blant annet:

«Et dispensasjonsvedtak vil innebære et forsettlig brudd på forvaltningsloven og plan- og bygningsloven. Det vil innebære et eklatant eksempel på myndighetsmisbruk. Naboene vil derfor kreve erstatning av kommunen og den enkelte tjenestemann som er ansvarlige for å behandle dispensasjonssøknaden.»

I Disiplinærnemnden ble advokaten felt for brudd på Regler for god advokatskikk punkt 1.3 om advokatens opptreden og ble ilagt irettesettelse.

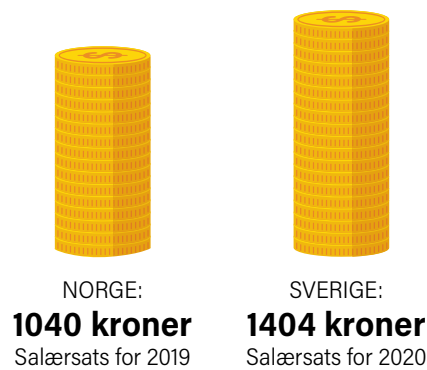
Advokaten mener vedtaket er ugyldig, og tok ut søksmål mot Disiplinærnemnden. Oslo tingrett er derimot enig med nemnden, som ble frifunnet. I dommen står det:

«Konklusjonen er at retten som Disiplinærnemnda, finn at formålet med advokat NN sitt brev av 21. januar 2017 var å påverke «beslutningsprosessen i klagers favor». Den finn også at trugslen om å saksøke dei som skulle behandle søknaden om dispensasjon, gjekk «langt utover det som måtte fremstå som nødvendig for å ivareta klientens interesser på en saklig og korrekt måte, og likevel få frem klientens syn».

Svensk salærsats peker oppover

Domstolsverket i Sverige hever den svenske salærsatsen med 1,75 prosent, fra 1380 kroner til 1404 kroner, som tilsvarer 1297 norske kroner.

Les **Advokatbladet.no** for nyheter om statsbudsjettet for neste år!

VISSTE DU AT...

74 prosent av befolkningen har ikke hørt om avvergingsplikten, og kun sju prosent vet hva den innebærer. Det viser en Bufdir-undersøkelse fra i fjor. På oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet har Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress nå startet en egen kampanje for å øke bevisstheten rundt den lovpålagte plikten.

Dette blir Advokatforeningens nye adresse.

Advokatforeningen til TULLINKVARTALET

Hovedstyret i Advokatforeningen har vedtatt å selge sine aksjer i Juristenes Hus til medeier Juristforbundet.

Juristforbundet har signalisert at det ønsker å kjøpe Advokatforeningens andel, ettersom Advokatforeningen har vedtatt å selge og flytte. Partene har innhentet hver sin verddivurdering av bygget i Kristian Augusts gate 9. Mens Advokatforeningens verddivurdering, gjort av Mallings & Co, er på 115,2 millioner kroner, er Jurist-

forbundets vurdering, foretatt av Newsec, på 91 millioner kroner, altså 24,2 millioner kroner mindre.

FLYTTER RUNDT HJØRNET

I det samme møtet vedtok Hovedstyret å gi Advokatforeningens administrasjon fullmakt til å inngå ny leieavtale med Entra eiendom om lokaler i Universitetsgaten 7 - 9. Dette er et nytt bygg under oppføring. Planlagt innflytting er september 2021.

Advokatforeningens nye lokaler skal ligge i 2. etasje med egen inngang fra gateplan i det som får navnet Tullinkvartalet, og har et bruttoareal på 998 kvadratmeter. En intensjon er at medlemmer skal kunne stikke innom, og

også at medlemmer skal kunne tilbys å leie midlertidig kontorplass eller møtelokaler. Advokatforeningen vil få tilgang til kurslokaler i tilstøtende lokaler.

Leieprisen er ennå ikke avklart.

Hovedstyremedlem Irene Kildebo fra Buskerud krets stemte imot forslaget om å inngå ny leiekontrakt, mens resten av styret stemte for.

– Jeg er ikke komfortabel med timingen mellom forpliktelsene i den eksisterende leieavtalen og i ny leieavtale, og synes det ligger en risiko her, sier Kildebo.

Advokatforeningen har en leiekontrakt det tilstøtende bygget til Juristenes Hus som løper frem til september 2022, men har mulighet for fremleie. •

Advokatfirmaet Glittertind rundet 100 millioner i omsetning i fjor

– Vi kunne vært flere ganger så store

Advokatfirmaet Glittertind vokser i rakettffart, men mener at penger ikke er alt: Ledelsen fokuserer på «riktige» verdier, på miljø, og på at de ansatte ikke skal gå glipp av ting som skjer i livene til barna deres.

TEKST OG FOTO: HENRIK SKJEVESTAD

”
Hvis målsetningen hadde vært å være størst mulig, kunne vi vært mange ganger større enn det vi er nå.

Etter bare tre års drift nådde advokatfirmaet Glittertind i 2018 en omsetning på 100 millioner kroner. I desember 2015 ble Advokatfirmaet Glittertind etablert. Asbjørn Dølvik var i de første månedene firmaets eneste advokat. I løpet av det første halvåret i 2016 var også advokatene Nils-Henrik Pettersson, Peter Vagle, Marius Borgen og Aron Solheim på plass. Alle fem har en fortid i advokatfirmaet Schjødt.

Glittertind spesialiserer seg på prosedyre, og har i dag tre hovedfagfelter: Kommersiell tvister, energi & industri, og entrepriserett.

– Målet var å skape et litt bedre firma, både for oss, og våre klienter, sier Solheim.

KJENTE PROFILER

Etter oppstarten har firmaet knyttet til seg rutinerne advokater som Anders Ryssdal og Cato Schiøtz, og firmaet rundet nylig tretti advokater.

– Mye av veksten skyldes eksisterende portefølje, og klienter som har vært med på reisen samtidig som vi har videreutviklet det noe. Det har ikke vært noen målsetning for oss å nå 100 millioner i omsetning. Det viktigste for oss har vært til enhver tid å gjøre en god jobb for klienter. Da kommer økonomien av seg selv, sier Solheim.

Advokatbladet møter ham sammen med Anders Ryssdal og Nils-Henrik Pettersson for en oppsummering av Glittertinds første tre år som firma. For hvorfor akkurat dette firmaet har lyktes så godt, og så raskt?

– Jeg visste at vi ville få saker, og hadde klienter som ønsket å bruke oss, men jeg var mer usikker på om vi ville klare å få nok flinke advokater med på laget. Men vi var heldige og dyktige – og det viste seg tidlig at mange ville være med på laget, sier Solheim.

SIER NEI TIL SAKER

Nils-Henrik Pettersson forteller at firmaet vektlegger etiske verdier.

– Vi har sagt nei til ting som ville vært veldig gunstig forretningsmessig. Hvis målsetningen hadde vært å være størst mulig, kunne vi vært mange ganger større enn det vi er nå. Advokatene her må være relativt enige om hvordan advokatvirksomhet skal drives. Å krangle med partnere har jeg gjort nok av i mitt liv – det er resten av livet for kort til, sier Pettersson.

Selv om Glittertind-gründerne erkjenner at også deres advokater tidvis har i overkant travle dager, forsøker firmaet å gi de ansatte fleksibilitet i hverdagen.

– Vi tror ikke på en modell der alle skal jobbe tolv timer i døgnet veldig lenge av gangen. Når vi ser at de ansatte sitter for mye på jobb, prøver vi å sende dem hjem, sier Pettersson.

– Vi prøver å si at advokatene skal jobbe mindre de dagene du ikke trenger det. Men det er klart, står du i en rettsak, jobber du ikke mindre her enn i noe annet firma. Vi må tilby en god balanse i arbeidshverdagen, hvis ikke mister vi de flinkeste kandidatene, tillegger Pettersson.

Partner Anders Ryssdal, managing partner Aron Solheim, og partner Nils Henrik Pettersson er blant de mest profilerte Glittertind-advokatene. Nylig anskaffet firmaet elektriske sykler til utlån for sine ansatte.

VIL VÆRE ANNERLEDES

Han innrømmer at det alltid er en fare for å jobbe for mye, og tenke for mye på vekst når firmaet går bra.

– Vi forsøker å være bevisste på at vi ikke skal ende opp som et firma som blir nokså likt det vi kom fra. Det betyr ikke nødvendigvis at det er noe galt med de store firmaene, men vi hadde lyst til å lage noe litt annet, og da må vi forholde oss til det, sier Pettersson.

Allerede i 2017 omsatte Glittertind for over 90 millioner kroner. I fjor havnet omsetningen på 106 millioner kroner.

– Er du overrasket over at det har gått så bra?

– Jeg er litt overrasket over at det gikk så bra så fort. Noe av det aller mest positive er at vi har

Omsetningsveksten

2018: 106,9 millioner kroner

2017: 92,5 millioner kroner

2016: 45,8 millioner kroner

Glittertinds klima-policy

- Digitalisere dokumenthåndteringen.
- Reise kollektivt til og fra møter og rettsaker, dersom det er mulig.
- Gjennomfører møter ved bruk av videokonferanseutstyr, dersom det er mulig.
- Digitaliserer kildebruken. De fleste rettskilder (forarbeider, dommer, og lærebøker) er i dag tilgjengelige elektronisk.

«Det er sider ved advokatvirksomheten som har gått for langt»

I et intervju med Advokatbladet i januar 2017, sa Ryssdal, Solheim og Pettersen at de synes «det var sider ved advokatvirksomheten som hadde gått for langt».

– Vi synes nok at fokuset er for mye på bunnlinjen, og at advokaters samfunnsoppdrag er litt glemt, sa Pettersson. På Finansavisens oversikt for 2017, stod han oppført med en inntekt på 17,5 millioner kroner og en formue på 77,9 millioner kroner.

Firmaets syv partnere hadde i 2017 en snitt-inntekt på 9,9 millioner kroner, ifølge Finansavisen.

rekruttert så mange unge. Vi hadde et nettverk av advokater i en helt annen alder, og ingen naturlig inngang inn i universitetsmiljøet. Likevel opplever vi at veldig mange av de flinkeste unge kandidatene søker her, sier Pettersson.

INGEN KVINNELIGE PARTNERE

På ett punkt har de likevel ennå ikke helt lyktes. Selv om firmaet i Advokatbladet oppfordret dyktige, kvinnelige partner-kandidater til å ta kontakt, er det fortsatt ennå ingen kvinner i partnerskapet på åtte.

– Vi ser jo at det er flere flinke kvinnelige prosedyreadvokater rundt omkring. Vi er litt skuffet over at ikke flere hadde lyst til å være med. Hvorfor det ikke har vært interesse har jeg grublet over – uten å finne noe godt svar. Nå er dette på mange måter et stadium som er tilbakelagt. Vi har mange kjempeflinke kvinner internt, ansatte som vil komme opp, lover Pettersson.

– Når tror du at dere får deres første kvinnelige partner?

– Det blir ikke mange måneder til, sier Pettersson hemmelighetsfullt.

OPPFORDRER TIL PERMISJON

Anders Ryssdal, mangeårig Wiersholm-partner og leder av Advokatforeningen fra 2004 til 2008, startet som partner i Glittertind i januar 2017. Han opplever rettssaker som noe av det aller mest givende med advokatyret.

– Jeg mener det er en av kjerneoppgavene til en advokat, og det får jeg i stor grad gjort her. Den viktigste forskjellen mellom Glittertind og de

største firmaene er at vi ikke tar transaksjoner. Det gjør også at vi ikke konkurrerer med dem på områdene som er viktigst for dem, sier Ryssdal.

Å gå i retten er tøft arbeid, men er tidsbegrenset, understreker Ryssdal.

– Rettsferien om sommeren, i julen og i påsken gir oss et pusterom vi er domstoloven evig takknemlig for, sier Ryssdal.

Han oppfordrer alle advokatene i firmaet til å ta foreldrepermisjoner

– Hvis vi ikke klarer å få advokatvirksomheten til å gå rundt med ansatte som tar permisjon når de får barn, er det vi som har tapt. Vi vil jo ikke at de som arbeider her skal gå glipp av ting i livet til barna sine som de opplever venner og kjente har tid til. Vi er mange nok advokater her til at slike omdisponeringer ikke er noe problem, sier Ryssdal.

KLIMAVENNLIG FIRMATUR

I Glittertind arbeider advokatene med en egen klima-policy. Nylig kjøpte firmaet inn el-sykler som de ansatte kan benytte til kundemøter.

Når firmaet i disse dager planlegger firmatur neste år, skjer det også med fokus på miljøet.

– Vi har sagt til de ansatte at når vi drar på firmatur så får vi la være å dra på heisa-tur med fly til Sør-Europa – hvis vi mener noe med dette engasjementet. Det er blitt veldig godt mottatt internt, sier Pettersson.

Den planlagte turen skjer derfor uten fly.

– Selvsagt vil vi drive god butikk, men vi har også et engasjement for å gjøre noe mer, tillegger han. •

Fusjonerte firmaer med rekordvekst

To fusjonerte advokatfirmaer i Tønsberg og Bergen vokste med over femti prosent i 2018.

TEKST: NINA SCHMIDT

De 37 største firmaene utenfor Oslo omsatte for totalt 1,3 milliarder kroner i 2018, mens Wikborg Rein, landets største advokatfirma, til sammenligning omsatte for hele 1,004 milliard kroner i fjor.

Dette kommer frem i Finansavisens årlige undersøkelse over landets største advokatfirmaer, målt i omsetning.

På ti på topp-listen over landets største firmaer, har Wikborg Rein den desidert høyeste veksten, med 20,6 prosent. Mens Simonsen Vogt Wiig, som ligger på sjette plass i kategorien, hadde lavest vekst, med 3,1 prosent.

HØYEST VEKST

Men det er Tønsberg-firmaet HBL Advokatfirma som har den desidert høyeste veksten i landet, med 56,7 prosent.

Firmaet er et resultat av en fusjon mellom de to tradisjonsrike Tønsberg-firmaene Haraldsen Bydal & Co og Advokatfirmaet Lie & Co. Selskapet HBL Advokatfirma ble opprettet i 2017, og består nå av fjorten advokater.

– Det koster å slå seg sammen, og vi brukte mye ressurser både på markedsføring, oppussing og innkjøp av nytt utstyr. Men bunnlinjen blir jo likevel bedre, ettersom de administrative kostnadene totalt sett blir mindre, sa de to partnerne Aksel Haraldsen og Knut H. Strømme da Advokatbladet møtte dem i sommer.

STØRRE FAGGRUPPER

Et annet firma med rekordvekst (+ 50,3 prosent) er Stiegler WKS i Bergen. Også dette firmaet har relativt nylig fusjonert.

Stiegler, som er Bergens eldste advokatfirma, fusjonerte i fjor med Wesenberg, Komnøs & Sætre.

– Begge firmaene har nok jobbet ganske tradisjonelt, hvor man har sittet en og en og jobbet med sin egen portefølje. Nå prøver vi å legge mer vekt på samarbeid, større faggrupper og bedre saksflyt, sa partner og styremedlem Erlend Bergstrøm til Advokatbladet etter fusjonen.

Totalt omsatte de ett hundre største advokatselskapene for 13,4 milliarder kroner i 2018, ifølge Finansavisens tall. Nykommer-firmaer på topp-100-listen er altså HBL i Tønsberg, RSM Advokatfirma i Oslo, Hald & Co i Arendal og Rekve, Pleym & Co i Tromsø.

De 31 største selskapene holder til i Oslo. •

Rekordvekst 1: Knut H. Strømme og Aksel Haraldsen i HBL Advokatfirma.

Rekordvekst 2: Erlend Bergstrøm, Ingvald Strømsnes Madsen og Aksel Kayser i Stiegler WKS.

DE STØRSTE ADVOKATFIRMAENE UTENFOR OSLO

	Selskap	Sted	Inntekter 2018	Vekst i %
1.	Harris	Bergen	97 066	15,5
2.	Tenden	Tønsberg	75 105	15,5
3.	Svensson Nøkleby	Drammen	72 123	8,1
4.	Haver	Stavanger	59 669	24,7
5.	Øverbø Gjørtz	Molde	53 872	–1,4
6.	Økland & Co	Lillestrøm	53 296	1,1
7.	Mageli	Hamar	43 378	–7,7
8.	ToLe	Kristiansand	41 194	6,3
9.	Wigemyr & Co	Kristiansand	40 058	5,5
10.	Ytterbøl & Co	Sarpsborg	39 543	8,8
11.	Stiegler WKS	Bergen	39 463	50,3
12.	Magnus Legal	Bergen	38 930	5,7
13.	Thallaug	Lillehammer	37 243	5,6
14.	Fulford Pettersen & Co	Drammen	35 310	5,2
15.	Pretor	Trondheim	33 338	16,6
16.	Torstrup	Stavanger	33 329	24,1
17.	Bjerkkan Stav	Trondheim	31 559	9,3
18.	Eurojuris Haugesund	Haugesund	30 810	7,1
19.	Bull Årstad	Stavanger	30 261	0,8
20.	Nicolaisen & Co	Skjetten	29 708	14,2
21.	Halvorsen & Co	Lillestrøm	28 896	14,1
22.	Rasmussen & Broch	Bergen	27 481	10
23.	Campbell & Co	Hamar	27 479	7,8
24.	HBL Advoka]irma	Tønsberg	26 926	56,7
25.	Kyrre	Bergen	25 083	–10,5
26.	Dalheim Rasmussen	Bergen	24 853	–7,3
27.	Borgen Advokatar	Stord	24 042	–1,9
28.	Adviso	Ålesund	23 838	16,9
29.	Hald & Co	Arendal	23 793	25,4
30.	Angell	Bodø	22 310	16
31.	Sekse & Co	Sandnes	21 479	3
32.	Nidaros	Trondheim	21 343	–14,3
33.	Adnor	Trondheim	21 196	–5,1
34.	Projure	Stavanger	21 161	–4,8
35.	Helland Ingebrigtsen	Sandvika	20 783	–7,2
36.	Kjær	Kristiansand	20 639	3,2
37.	Rekve, Pleym & Co	Tromsø	20 619	14,1

Kilde: Finansavisen JUS

Inn med to nye organer – ut med disiplinærutvalgene

Justisdepartementet har bestemt seg for hvordan oppgavene mellom de to nye advokat-organene skal fordeles, og for å ta ut Advokatforeningens disiplinærutvalg av den lovbaserte ordningen.

TEKST: NINA SCHMIDT FOTO: HENRIK EVERTSSON

Fire og et halvt år er gått siden høyesterettsdommer Bergljot Webster la frem forslag til ny advokatlov. Departementet har lovet å legge frem lovforslaget innen høsten 2021.

Justis- og beredskapsdepartementet har lovet å fremme forslag til ny advokatlov i inneværende stortingsperiode. I et brev til Advokatforeningen og Tilsynsrådet kommer departementet med noen foreløpige anbefalinger:

- Det opprettes én advokatnemnd som skal behandle disiplinærsaker og salærsaker, samt klager på Advokattilsynets enkeltvedtak, som første og eneste instans i forvaltningssporet.
- Advokatforeningens disiplinærutvalg tas ut av den lovbaserte ordningen.
- Advokattilsynet tillegges kompetanse til å fatte vedtak om tilbakekall av advokatbevilling.
- Det innføres valgfri adgang til å påklage vedtak om tilbakekall til Advokatnemnda.

- Vedtak om tilbakekall kan bringes direkte inn for retten.
- Advokatforeningen skal være Advokatnemndas sekretariat.

ULIK BEHANDLING

I dag behandles disiplinærsaker mot advokater som er medlemmer av Advokatforeningen i første instans i Advokatforeningens disiplinærutvalg, mens Disiplinærnemnden både er annen instans for Advokatforeningens medlemmer, og førsteinstans for advokater som ikke er medlemmer av Advokatforeningen.

Advokatforeningen har sju regionale disiplinærutvalg og ett ad hoc-utvalg. Disse foreslås altså tatt ut av den lovbaserte ordningen slik at saksgangen blir lik for alle advokater, uavhengig av medlemskap i Advokatforeningen.

Advokatbladet gjorde en optelling i

2017 som viste at 266 saker (33 prosent) ble behandlet i Disiplinærnemnden det året, og 538 saker (67 prosent) ble behandlet i disiplinærutvalgene.

– KOMPETANSEN FORVITRER

Talsperson for disiplinærutvalgene, Kåre I. Moljord, frykter at en avvikling av disiplinærutvalgene vil føre til at kompetanse og bevissthet innen advokatetikk forvitrer.

– Det er en kjensgjerning at det regionale arbeidet med disiplinærsaker utvikler en unik kompetanse, bevissthet og engasjement om advokatetikk i hele landet, sier Moljord.

Han forteller at det er om lag åtti advokater som arbeider i de regionale disiplinærutvalgene, i stor grad på ubetalt dugnadsbasis.

– Det fremstår som en utfordring hvordan Advokatnemnden skal kunne

ta unna alle disiplinærsakene innen rimelig tid uten et betydelig styrket lønnet sekretariat, sier Moljord.

IKKE EGET SALÆR-ORGAN

Advokatlovutvalget foreslo at tvister om salær skulle behandles av et eget særskilt meklingsorgan. Dette har departementet gått bort fra, og foreslår at salærklager skal behandles av Advokatnemnda.

– Departementet begrunner dette blant annet med at klagesakene normalt er en blanding av klager på salær og brudd på Regler for god advokat-skikk. Det er ikke alltid lett å vurdere hvilken betydning eventuelle brudd på RGA kan ha for størrelsen av salæret, så denne løsningen synes å være hensiktsmessig, sier Moljord.

Advokatlovutvalget foreslo å opprette et eget sekretariat for den nye Advokat-

nemnda, noe som skapte bekymring fra advokathold – ettersom det er advokater som etter planen skulle finansiere det. Nå har departementet konkludert med at det er Advokatforeningen som skal være Advokatnemndas sekretariat, og mener at foreningen er «særlig kompetent» til dette. Advokatforeningen har i dag sekretariatsfunksjon for disiplinærutvalgene.

«Advokatforeningen er også en vel-fungerende organisasjon og det største miljøet som arbeider med spørsmålet knyttet til advokater. Som påpekt av Advokatforeningen, gir organisasjonens størrelse stor grad av robusthet og ressursmessig fleksibilitet ved at foreningen kan allokere ressurser dit de trengs ved behov», heter det i brevet.

FORESLO NYTT ORGAN

Advokatforeningen foreslo i februar i

Foreslår å flytte kompetanse

Borgarting lagmannsrett slo nylig fast at advokat Per Danielsen hadde rett til å få en salærklage behandlet i retten, og at han ikke var nødt til å vente på en avgjørelse fra disiplinærmyndighetene.

Kompetansespørsmålet mellom domstolene og den foreslåtte Advokatnemnda må avklares nærmere, mener Kåre I. Moljord.

– Etter Borgarting lagmannsrett avgjørelse, som er varslet anket, vil en salærklage som hovedregel måtte avvises fra disiplinærutvalg og Disiplinærnemnden, dersom advokaten tar ut forliksklage med krav om dom for salæret. Dersom klientens interesse i å få prøve salærklagen etter RGA settes i forgrunnen, kan en løsning være å bestemme at behandling av klagen til Advokatnemnda avskjærer søksmål for domstolene, og at advokaten i tilfelle må reise søksmål om gyldigheten av Advokatnemndas avgjørelse. Det kan for eksempel bestemmes at forliksrådet da ikke har kompetanse til å behandle en forliksklage fra advokaten, jf. tvisteloven § 6-2, sier Moljord.

år å opprette et særskilt organ i foreningen, med bred geografisk representasjon, som skulle vurdere innstillinger fra Advokatnemndas sekretariat før de ble sendt til Advokatnemnda. Slik kunne den advokatetiske kompetansen ivaretas, mente foreningen.

Et slikt organ ville kunne gå utover effektiviteten i ordningen, mener departementet, og vender tomme len ned.

«Advokatforeningen står uansett fritt til å organisere sitt arbeid og engasjement for advokatetikken slik de finner mest hensiktsmessig, for eksempel gjennom kollegiale samtaler eller på annen måte. Departementet vil også peke på at lokalt engasjement vil kunne ivaretas ved bred geografisk representasjon av advokatmedlemmer i Advokatnemnda», skriver departementet. •

Femti advokater jobber
som internadvokater
i DNB, der Audun Moen er
juridisk direktør.
Foto: Privat

Massiv motstand mot å frata internadvokater taushetsplikt

Forslaget om å frata internadvokater taushets- og fortrolighetsplikt har fått mange bedrifter til å reagere, og har skapt et sterkt engasjement, forteller Audun Moen, juridisk direktør i DNB.

TEKST: NINA SCHMIDT

Som Advokatbladet skrev om i forrige utgave, har det regjeringsoppnevnte skatterådgeberutvalget foreslått å frata internadvokater deres taushetsplikt, et forslag Advokatforeningens utvalg for internadvokater mener er å uthule internadvokatenes stilling.

Juridisk direktør i DNB, Audun Moen, går et skritt lenger. I et intervju med Finansavisen JUS nylig sa han at han frykter at de norske internadvokatenes dager er talte.

— Skatterådgeberutvalget har foreslått å oppheve taushetsplikten og fortrolighetsplikten for internadvokater generelt, og dette treffer selvsagt også utenfor skatterettens område. Vi som er advokater vet jo at det fra tid til annen er helt avgjørende for våre klienter å kunne ha fortrolige samtaler. Konsekvensen av forslaget er at de interne juristene ikke lenger kan være advokater, og at eksterne advokater vil bringes inn i langt større grad enn de gjør i dag. Dette vil bli fordyrende, og betyr en ekstra økonomisk byrde for bedriftene, sier Moen til Advokatbladet.

Han har fått mye støtte fra både intern- og eksterneadvokater etter at intervjuet med ham stod på trykk i Finansavisen.

FUNGERT GODT

— Jeg har fått helt overveldende respons, og det er gledelig at også mange eksterneadvokater engasjerer seg i saken. Av de jeg har snakket med, er det særlig tre reaksjoner som går igjen, sier Moen.

— For det første er det mange som viser til at Advokatlovutvalget i 2015 foreslo kloke, konkrete regler for å sikre internadvokatenes uavhengighet, og å videreføre ordningen med internadvokater som har fungert veldig godt i Norge. Advokatlovutvalgets vurderinger burde ha kommet tydeligere frem i drøftelsene til Skatterådgeberutvalget.

— For det andre viser lederen for utvalget, i sin kommentar til Finansavisen, til EU-domstolens vurdering av taushetsplikt for internadvokater i konkurransesaker, og poengterer at internadvokater, slik EU-domstolen har vurdert det, ikke

kan være uavhengige fordi ledelsen i bedriften kan velge å si dem opp, sier Moen.

Dette er det mange som har reagert på, for slik fungerer det ikke i Norge, understreker han.

— I regler for god advokatskikk heter det at advokater skal være uavhengige. Dette gjelder uansett om advokaten er ansatt i en bedrift eller ikke. Når en internjurist ansettes som advokat, innskrenkes styringsretten. Arbeidsgiver kan ikke pålegge advokaten å opptre på en måte som er i strid med de advokatetiske reglene. For meg høres det nokså fjernt ut at stillingsvernet til internadvokater skal være truet om man ikke gir arbeidsgiveren de råd han eller hun måtte ønske. Det vil ikke holde som en saklig oppsigelse i Norge. Uttalelsene fra EU-domstolen bør derfor ikke tillegges særlig vekt i den norske debatten, fremholder han.

UTEN DOKUMENTASJON

Den tredje gruppen reaksjoner handler om at forslaget fremstår som uforholdsmessig, forteller Moen.

— Utvalget antar at det å avskaffe internadvokatorordningen vil gi skattemyndighetene bedret innsyn, men uten at dette dokumenteres eller sannsynliggjøres. Vi tror ikke det vil bedre innsynet. Samtidig vil forslaget få stor effekt for næringslivet, ikke minst på andre områder av forretningslivet. Hva man søker å oppnå på skatteområdet står ikke på noen måte i forhold til den negative effekten det totalt sett vil ha for bedriftene om internadvokatorordningen bortfaller, sier Moen.

Disse faktorene er med på å skape et kraftig engasjement i bedriftene mot forslaget, sier han. •

Equinor:

— Kan svekke rettsordenen

— Equinors syn er at internadvokatorordningen fungerer godt, og gir selskapene god tilgjengelighet til rettslig bistand, sier Marte Røv, advokat i Equinor i Bergen og medlem av Advokatforeningens utvalg for internadvokater.

TEKST: NINA SCHMIDT

Aha advokater som kjenner virksomheten godt og har relevant, juridisk spisskompetanse, gir stor verdi for virksomheten, poengterer Marte Røv.

— Tilgang på interne advokater senker også terskelen i selskapet for å søke juridisk bistand, samtidig som det gjør selskapet bedre i stand til både å identifisere og håndtere rettslig risiko i sine beslutningsprosesser, sier Røv.

Internadvokater har etter dagens regelverk en rett og plikt til å være uavhengige, til å fremme rett og hindre urett, og til å følge de advokatetiske reglene, understreker hun.

— Å være omfattet av det advokatetiske regelverket styrker internadvokatenes rolle som «vaktbikkje», og sikrer integritet og compliance i selskapet, sier Røv.

Hun viser til at en viktig forutsetning for dette, er at selskapet fritt kan uttale seg til advokaten, og at advokaten kan gi rettsråd til klienten, uten at advokatens råd blir påvirket av at informasjonen som utveksles, kan bli tilgjengelig for andre.

— Utvalgets forslag vil kunne føre til at over tusen internadvokater i Norge blir fratatt denne gjensidige fortroligheten, som er et grunnleggende premiss for utøvelsen av advokatrollen. Vi mener en slik endring kan bidra til å svekke snarere enn å styrke rettsordenen, sier Røv.

Advokatforeningen har pr. i dag 1262 internadvokater som medlemmer.

— I Equinor mener vi at diskusjonen om intern- og eksterneadvokatens uavhengighet er langt mer kompleks og nyansert enn det som fremkommer i forslaget fra Skatterådgeberutvalget. Det sentrale er at alle som opptre som advokater har rett og plikt til å være uavhengige, og at dette må legges til rette for, slik Advokatlovutvalget tok til orde for, med krav til organiseringen av og instruksjonsmyndighet over internadvokatene, sier Røv. •

— Utvalgets argument om at internadvokatens eneste mulighet ved uenighet med klienten er å si opp sitt ansettelsesforhold, er ikke treffende, sier Marte Røv i Equinor.

ANNONSE

Ønsker du å vite mer om vår nye karriereportal, gå inn på: karriere.finansavisen.no eller ta kontakt med oss:

karriere@finansavisen.no
23 29 63 00

Finansavisen.no

ERLEND WESSEL CARLSEN var frem til utgangen av 2016 redaksjonssjef for Finansavisen Jus, og hadde ansvaret for Advokatundersøkelsen fra 2008 til 2016. Han har vært kommentator i Advokatbladet siden 2017.

Grenseprengende jus

Milliardomsetning overskygget et skred av nye rekorder om man titter på Finansavisens oversikt over landets 100 største advokatfirmaer. Det er synd, for årets tall er kruttsterke.

KOMMENTAR: **ERLEND WESSEL CARLSEN**

Alle de tre største selskapene har kapasiteten til å bli det første selskapet som bikker milliarden, og jeg tror det kommer til å skje innen få år. Slik oppsummerte undertegnede i kommentaren «Milliardracet» for nøyaktig ett år siden. At milliarden skulle bikkes allerede i 2018 var overraskende, men det underbygger samtidig påstanden om at det var et pågående race allerede da. Milliarden er nådd, og - ikke overraskende - måtte man ikke vente til regnskapstallene kom før den nyheten så dagens lys. Likevel er prestasjonen av såpass stor vesentlighet at den overskygger en del andre interessante poenger i tabellverket. En nisifret omsetningsvekst har bare inntruffet en gang de seneste fem årene (Schjødt 2013-2014, 101 millioner kroner). Veksten til Wikborg Rein var på svimlende 172 millioner, mens nevnte Schjødt hadde en vekst på 131 millioner i fjorårets regnskap. Bare veksten til Wikborg Rein er på nivå med landets 20. største advokatfirma.

OPP, OPP, OPP

Dersom man dekker finansadvokatbransjen, er man klar over det enorme konkurranseinstinktet som råder der. Der konkurrerer man om å tjene mer enn de man gikk på jussstudiene med, å være høyest på flest mulige kåringer og å bikke milliardomsetning først. Men resultat, og da særlig resultat pr. partner, er ofte den målestokken man bruker. Her har Schjødt vært i en egen klasse de seneste årene, og årsresultatet på 554 millioner kroner er mildt sagt forbløffende. Fra 2017 økte firmaet omsetningen med 131 millioner kroner. Av disse gikk 121 rett på bunnlinjen. Det gir en resultatmargin på 63,1 prosent, som er best i advokatklassen. Fjorårets marginvinner Glittertind har en margin på «bare» 59,4 prosent, og partnerne må dermed se sin tidligere arbeidsgiver ta tilbake margintronen, som kanskje er like greit med tanke på den profilen selskapet har staket ut. **FEMMERBANDEN STYRKES** Verdt å merke seg er også at de fem store (Wikborg Rein, Thommessen, Schjødt, Wiersholm og Bahr) hadde en samlet omsetningsvekst på 14,3 prosent. Et klart trendbrudd

sammenlignet med resultatene de siste fem årene, der få – om noen – av dem fem store har hatt tosifret vekst, eller vekst i det hele tatt. I den nevnte kommentaren fra 2018 ble det vist til historiske tall som sa at etter flere år med vekst, kommer ofte en liten dip. Nå er ikke en vekst på 6,9 prosent nødvendigvis en «dip», men fjorårets ener Thommessen er det eneste firma blant de fem store som ikke vokser med tosifret vekst. Utvider vi horisonten, og ser på hvor mange firmaer som har nisifret omsetning, er også dette tallet rekordhøyt. Tretti selskaper har bikket 100 millioner, med ytterligere to selskaper som ligger like under grensen. Dette er en markant fremgang sammenlignet med tidligere år, og et tydelig tegn på at mellomsjiktet igjen utvides, etter mange år med stillstand lengre ned på listen. Kravet for å være blant landets 100 største har steget med over 17 prosent på to år, og har nå bikket 20 millioner kroner. **HVILESTILLING** Mellom vekstkuler, rekorder og tosifrede prosenter finner vi Arntzen de Besche på 11. plass, vippet ut av topp ti, der de har vært så lenge jeg kan huske. De er det eneste selskapet blant de 25 største som ikke vokser, og omsetningsmessig har de stått på stedet hvil siden 2013. Det er mulig det er advokatene i Haavind som drikker all tilgjengelig tran i Bygdøy Allé 2, for de er nå jevnstore med samboeren de var 100 millioner mindre enn for fem år siden. Og skal man driste seg fra tallknusing på den ene enden av skalaen til spådommer, som virkelig er helt i andre enden, er det kanskje i segmentet 11-30. plass det kanskje kommer til å skje mest de kommende årene, ettersom spriket øker i toppen, mens nyetablering- og nisjefirmatrenden kom og forsvant på et par år, og dermed minsker bevegelsene lengre ned på listen. Veksten i dette segmentet er sågar også relativt medioker sett under ett, med noen få unntak. •

DE TI STØRSTE ADVOKATFIRMAENE I NORGE		
Selskap	Inntekter 2018	Vekst i %
1. Wikborg Rein	1 004 690	20,6
2. Thommessen	910 050	6,9
3. Schjødt	877 673	17,6
4. Wiersholm	766 644	12,1
5. Bahr	767 450	14,3
6. Simonsen Vogt Wiig	561 685	3,1
7. SANDS	507 304	13,4
8. Advokatfirmaet PWC	496 703	7,4
9. Deloitte Advokatfirma	452 039	5,8
10. Selmer	440 128	6,4
	6 784 366	
Kilde: Finansavisen JUS		

Norges nye DOMSTOL-KART

- Alle tingretter på småsteder forsvinner.
- Antallet tingretter reduseres fra 60 til 22.
- Jordskiftedomstolene reduseres fra 34 til 13.
- Barnedomstolene legges til tingrettene.
- Alle tingrettene skal ligge i byer.

TEKST: NINA SCHMIDT og THEA DAHL

Dette er hovedtrekkene i Domstolkomisjonens forslag til ny domstolstruktur, som ble lagt frem den 1. oktober. Dersom kommisjonens forslag går gjennom, vil en rekke små, lokale domstoler bli nedlagt: Tingrettene på steder som Hammerfest, Sortland, Molde, Vågå, Namsos, Narvik, Hønefoss og Finnsnes vil ikke lenger ha en egen domstol. – Det er en utfordring at så mange av domstolene i Norge har små og sårbare fagmiljøer. I dag har halvparten av domstolene tre eller færre dommere, og i mange små domstoler er det ingen mulighet til å utvikle et godt fagmiljø, eller til å få faglig spisskompetanse innen sentrale rettsområder, sa kommisjonens leder, Yngve Svendsen, da rapporten ble lagt frem. – Innspill vi har fått fra domstolene selv, viser at de fleste ønsker større og sterkere fagmiljøer med mer kompetanseutvikling, sa han.

Bortsett fra tre steder i Nord-Norge, vil alle tingrettene i fremtiden være lokalisert på steder med en befolkning på mer enn ett hundre tusen mennesker, ifølge forslaget. **FARE FOR BINDINGER** I små domstoler kan det være en fare for at det oppstår bindinger mellom aktørene i retten, noe som kan svekke tilliten til at saker behandles nøytralt og objektivt, fremholdt Svendsen. – Det kan også bli problemer knyttet til habilitet. Videre bør det ikke være slik at tiden det tar å få behandlet en sak blir uforholdsmessig lang fordi en sorenskriver er syk, dette skjer i dag i domstoler med få dommere. **HALVPARTEN STÅR TOMME** Saksbehandlingstiden og kvaliteten i arbeidet varierer i dag i for stor grad, påpekte han. – Det generelle bildet er at mange av de små »

– Nærmere ett hundre selvstendige domstoler, som i liten grad trekker på hverandres kompetanse, kapasitet eller ledelse, utgjør et svakt fundament for å møte fremtiden, sa Yngve Svendsen.

domstolene har lavest produktivitet. Dette skyldes at mange domstoler har for få saker. Den demografiske utviklingen vil forsterke denne tendensen, og i tillegg har regjeringen besluttet å samle barnesaker og tvister mellom foreldre i noen større tingretter, noe som vil redusere saksmengden i de små domstolene ytterligere.

– Vi har over fire hundre rettsaler i Norge, og mange av dem står tomme i halvparten av åpningstidene. Det er nødvendig å redusere antall domstoler for å møte disse utfordringene, og for å få sterkere fagmiljøer med mulighet til moderat spesialisering, samt mindre variasjoner i saksmengden og saksbehandlingstiden i tingrettene, mindre risiko for inhabilitet, og bedre samlet ressursutnyttelse, sa Svendsen.

Selv med den store reduksjonen av antallet tingretter, vil folk flest ikke ha uoverkommelig lang reisevei til retten, ifølge Svendsen.

TO TIMERS REISEVEI

– Nittifem prosent av befolkningen vil ha under to timers reisevei til nærmeste domstol, sa Svendsen.

Svendsen er ikke bekymret for at juristmiljøer som i dag finnes rundt lokale domstoler, skal forsvinne når domstolene blir borte.

– I dag finnes det 151 kommuner som har advokater, men ikke rettssteder. Kanskje er det sann, at der det er folk, er det næringsliv og klienter. Mange advokater går ikke i retten hele tiden heller, sier Svendsen til Advokatbladet.

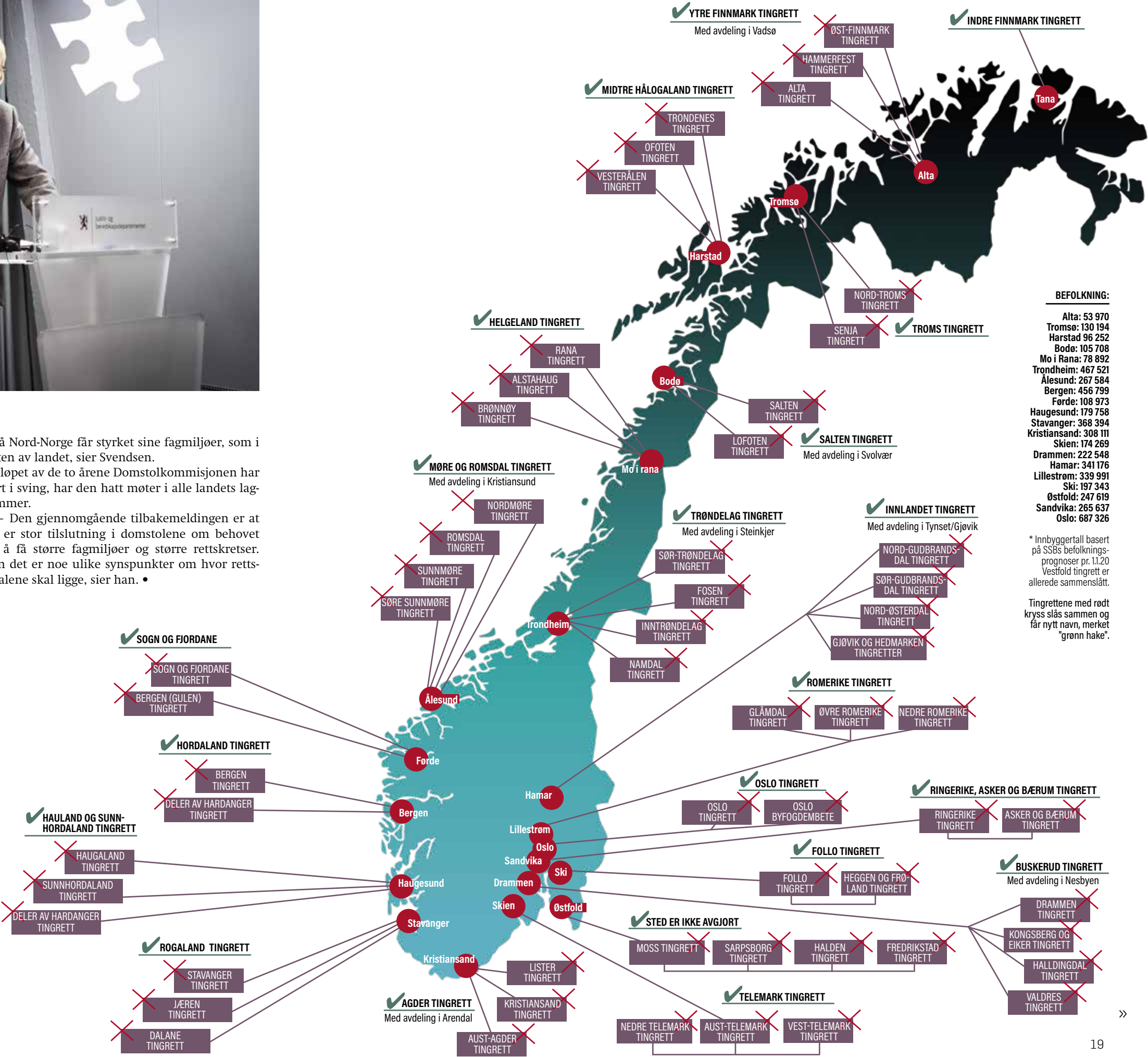
I Finnmark vil reiseveien til retten kunne bli svært lang.

– Vi foreslår at Indre Finnmark tingrett i Tana skal bestå, samt at Ytre Finnmark tingrett får avdeling i Vadsø, i tillegg til Alta. Når det gjelder Hammerfest, er det ikke noe i veien for at de kan beholde lokalene der, men det er viktig at

også Nord-Norge får styrket sine fagmiljøer, som i resten av landet, sier Svendsen.

I løpet av de to årene Domstolkommisjonen har vært i sving, har den hatt møter i alle landets lagdømmer.

– Den gjennomgående tilbakemeldingen er at det er stor tilslutning i domstolene om behovet for å få større fagmiljøer og større rettskretser. Men det er noe ulike synspunkter om hvor rettslokalene skal ligge, sier han. •

Justisminister Jøran Kallmyr ville ikke love å gjøre noe med reisesalæret, selv om mange advokater etter forslaget får mye lenger reisevei. – Vi er i gang med å evaluere effekten av halveringen av reisesalæret, sier han.

– HELE ADVOKATBRANSJEN HAR SPESIALISERT SEG, MENS DOMSTOLEN IKKE HAR SPESIALISERT SEG

– Jeg tror at alle som jobber innenfor advokatnæringen, og innenfor jussen generelt, vet at det er en fordel å ha et større fagmiljø rundt seg, sier justisminister Jøran Kallmyr (Frp) til Advokatbladet.

TEKST: NINA SCHMIDT

A jobbe alene med juridiske problemstillinger kan være krevende, påpeker han. – I tingrettene, for eksempel, har dommerne alle slags saker; fra straffere rett til sivilrett; en dag en entreprenesak, neste dag barnefordeling, og kanskje neste dag en sak om nasking. Spekteret er utrolig stort. Mens advokatnæringen er mye mer spesialisert, sier Kallmyr.

PLAN- OG BYGNINGSSPESIALIST

Han har selv en fortid som advokat og partner i Ræder, og jobbet da nesten utelukkende med plan- og bygningssaker.

– Da blir du god i plan- og bygningsrett, og da er det frustrerende å komme til en domstol der du blir nødt til å ta det grunnleggende innenfor fagområdet helt fra scratch av. Og du føler kanskje at resultatet kan bli litt tilfeldig, ut fra hva dommeren har oppfattet. Så det er klart, dette har jo et viktig perspektiv som vi er nødt til å ta med oss;

hele advokatbransjen har spesialisert seg, mens domstolen ikke har spesialisert seg, sier Kallmyr.

BØR SKJE OVERALT

Domstolkommisjonen foreslår en såkalt moderat spesialisering av dommerne og bare for «en beskjeden del av dommerens saksportefølje» for å ivareta generalistprinsippet.

Skatt- og avgiftsrett, offentlige anskaffelser, kommersielle tvister med opphav i næringsvirksomhet, EØS-rettslige saker, urfolksrettigheter og store, økonomiske straffesaker er områder kommisjonen trekker frem som velegnet for moderat spesialisering.

I de større tingrettene er spesialisering allerede et faktum innenfor en rekke rettsområder. Spesialisering krever større fagmiljøer, for i domstoler med tre eller færre dømmende årsverk, er mulighetene for spesialisering i praksis små.

Spesialisering bør skje i alle de nye tingrettene, mener kommisjonen.

Advokatbladet besøkte Sortland i januar, der advokater og jurister sammen kjempet for å beholde sin lokale domstol. Trude Marie Wold i sort jakke foran. Foto: Marius Birkeland

– Ødeleggende

– Dersom forslaget går gjennom vil det være ødeleggende for advokat- og juristmiljøet i Vesterålen, sier Trude Marie Wold.

T rondenes tingrett i Harstad, Ofoten tingrett i Narvik og Vesterålen tingrett på Sortland foreslås slått sammen til Midtre Hålogaland tingrett i Harstad.

Trude Marie Wold er kretsleder i Midt-Hålogaland krets av Advokatforeningen, og har lenge – sammen med et samlet juristmiljø på Sortland – kjempet for å beholde den lokale tingretten.

– Dette er i dag et levende og pulserende miljø, og firmaene her utvider stadig. Erfaringen viser at dersom tingretten forsvinner, så forsvinner også advokatene. Da vil det bli særdeles vanskelig å rekruttere nye advokater og advokatfullmektiger, sier Wold.

GÅR IKKE OPP

Avstandene er store i området, og advokatene på Sortland reiser mye allerede.

– Vi vil få betydelig mer reising om forslaget blir en realitet. Og med halv sats i reisetiden, blir det økonomisk

enda mer komplisert. Men det er mer dramatisk for befolkningen, som vil ha opptil tre og en halv timers reisevei til Harstad og Midt-Hålogaland tingrett. Da legger jeg til grunn at det er tørre veier og bra vær, og ikke snø, uvær, og innstilte ferger. For befolkningen snakker vi om menneskerettigheter, da tilgjengelig rettshjelp er en menneskerett. Med reisetid på mange timer, er ikke rettshjelpen tilgjengelig, sier Wold.

Hun mener at Domstolkommisjonens argumentasjon enkelt kan plukkes fra hverandre.

– Hvorfor vil man for eksempel beholde Lofoten som en avdeling, mens Vesterålen legges ned? Tilsiget av saker til Lofoten er betydelig lavere enn til Vesterålen. Hvorfor må man til Harstad for å få kvalitet hvis man bor i Vesterålen, mens i Lofoten får man kvalitet ved å forbli der, spør hun.

FLYTTESTRØM

Å flytte domstolen ut av Sortland vil

ikke redusere kostnadene, fordi man da vil måtte bygge nytt tinghus i Harstad, forteller hun.

– I den enkelte sak må advokater, parter, vitner og meddommere flytte på seg. Her snakker vi om så store avstander at man må reise dagen i forveien og være i Harstad til saken er over. Kommisjonens argument om at politiet vil få frigjort ressurser fordi det blir færre fangetransporter, er for vårt vedkommende nesten komisk. Det er ikke fengsel i Harstad eller Harstadregionen, så det argumentet faller på stengrunn hos oss, sier hun.

Hun mener at det heller ikke er belegg for å hevde at større tingretter medfører lavere saksbehandlingstid.

Ifølge Domstolkommisjonens leder Yngve Svensen bor 95 prosent av befolkningen under to timer fra nærmeste tingrett med det nye tingrettskartet.

– Hva med de siste fem prosentene? Jeg mener at hele befolkningen har krav på tilgjengelige tingretter, ikke bare 95 prosent, sier Wold.

Barnesaker i alle tingrettene

Særdomstolsutvalget foreslo i NOU 2017:8 at barnesaker utelukkende skulle behandles i noen utvalgte tingretter, og at bare dommere med særskilt opplæring skulle administrere sakene.

Domstolkommisjonen foreslår at alle de nye tingrettene skal kunne behandle barnesaker. — Vi mener at alle tingrettene blir såpass store, at de skal kunne håndtere barnesaker, sier Yngve Svendsen.

Kommisjonen skriver at hensynet til likebehandling av borgerne tilsier at alle domstolene skal kunne behandle barnesaker, og foreslår at det må legges til rette for moderat spesialisering i barnesaker innenfor hver enkelt domstol.

UERFARNE DOMMERE

Domstolkommisjonens rapport viser at barnesaker i enkelte domstoler behandles av dommerfullmektiger, til tross for at et rundskriv fra 1999 har slått fast at de ikke skal behandle overprøving av fylkesnemndas vedtak i saker etter barneloven.

«Tilsvarende kan det hevdes at foreldretvister etter barneloven ikke bør behandles av dommerfullmektiger. Begge sakstyper er definerende for barns fremtid, og krever tilstrekkelig barnefaglig kunnskap til å kunne reflektere rundt både sakkyndigutredninger og barnets beste», heter det i rapporten.

I enkelte små domstoler med fra en til fem ansatte, har dommerfullmektiger behandlet inntil femti prosent av saker om administrative tvangsvedtak i helse- og sosialsektoren i 2017 og 2018, et stort flertall av disse er saker om tvang etter barnevernloven.

Den nye domstolstrukturen bør gjøre det praktisk mulig å fordele sakene slik at dommerfullmektiger ikke skal behandle barnesaker eller andre saker som krever særskilt kunnskap eller erfaring, foreslår kommisjonen.

Fra 34 til 13 jordskifteretter

Kommisjonen anbefaler at jordskifterettene deler lokaler med tingrettene for å styrke fagmiljøene og redusere kostnadene. Det foreslås en struktur med tretten jordskifterettskretser med tjue bemannede rettssteder, alle samlokalisert med en tingrett. I dag er det 34 jordskifteretter.

Nye foreslåtte rettssteder: Vadsø, Tromsø og Harstad, Bodø og Mo i Rana, Steinkjer og Trondheim, Kristiansund og Ålesund, Førde, Bergen, Haugesund, Stavanger, Kristiansand, Skien, Nesbyen og Drammen, Tynset og Hamar, samt Østre Viken (her er ikke rettssted foreslått, men domstolen skal

dekke Romerike, Oslo, Follo og Østfold). Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden i jordskifteretten er femten måneder, og mange av landets jordskifteretter behandler under tjue saker i året, mens «svært mange» mottar førti eller færre saker pr. år.

Tone Ljoså er leder i Oppland krets.

Lager spørreundersøkelse

Oppland krets er i ferd med å sende ut en spørreundersøkelse for å høre synspunktene fra kretsens medlemmer til de foreslåtte sammenslåingene.

Så godt som alle tingrettene i nye Innlandet fylke skal etter forslaget samles på Hamar: Både Nord-Gudbrandsdal tingrett i Vågå, Sør-Gudbrandsdal tingrett på Lillehammer, Nord-Østerdal tingrett på Tynset, Gjøvik tingrett og Hedmarken tingrett på Hamar foreslås slått sammen til Innlandet tingrett på Hamar, men med avdelinger på Tynset og Gjøvik. Valdres tingrett på Fagernes foreslås overført til Buskerud tingrett.

— Kretsstyret i Oppland krets vet ennå ikke hva medlemmene mener om forslaget, og vil undersøke dette nærmere. Men jeg registrerer at reiseavstandene fremstår som store, særlig fra nord i Gudbrandsdalen til Hamar. Fra mitt perspektiv er Lillehammer vesentlig mer sentralt for ytterpunktene i fylket enn Hamar, sier kretsleder Tone Ljoså.

Også jordskifterettene i regionen står for fall: Det foreslås å slå sammen jordskifterettene i Vestoppland og Sør-Gudbrandsdal (unntatt Jevnaker og Lunner), Hedemarken og Sør-Østerdal, Nord-Gudbrandsdal, Nord-Østerdal og Glåmdal til Innlandet jordskifterett, men rettssteder på Tynset og Hamar.

Per i dag ligger jordskifterett for rettskretsen til Gjøvik, Nord- og Sør-Gudbrandsdal tingretter på Lillehammer, slik at også en slik sammenslåing vil innebære flytting fra Oppland krets til Hedmark krets.

Etterlyser bred og åpen dialog

Aust-Agder krets mener at Advokatforeningens kretser burde ha blitt invitert til å komme med innspill til de ulike delene av Domstolkommisjonens mandat ved oppstarten av arbeidet.

en høringsuttalelse til kommisjonen skriver kretsleder Ole Magnus Heimvik, som til daglig er partner i Hald & Co i Arendal, at ettersom en eventuell endring av domstolene kan bli svært omfattende og inngripende, så burde man helt fra starten ha hatt en mer åpen og bred dialog med ulike aktører.

Han påpeker at advokater har førstelinjekontakt med det rettsøkende publikum, og at kretsene derfor burde ha blitt invitert til å si sin mening, slik at både advokatenes og publikums synspunkter om domstolens styrker og svakheter kunne ha blitt belyst.

«I stedet oppleves prosessen slik at de viktige spørsmål som kommisjonen skal behandle ikke blir løftet opp og gjort tilgjengelig for en bred debatt før innstillingen foreligger», skriver Heimvik.

For femten år siden ble Sand tingrett i Grimstad og Holt tingrett i Tvedestrand slått sammen med Nedenes tingrett i Arendal til dagens Aust-Agder tingrett, forteller han, en

sammenslåing som har fungert godt.

Aust-Agder krets mener det er mange gode grunner til å opprettholde dagens rettskrets og tingretten og jordskiftedomstolen i Arendal.

«I etterkant av sammenslåingen av domstolene i Aust-Agder har advokattilbudet i distriktet stort sett blitt sentralisert til Arendal, hvor tingretten og jordskifteretten er lokalisert. Tilsvarende er det risiko for at en flytting av domstolen til Kristiansand vil forringe advokattilbudet i Arendal, til skade for det rettsøkende publikum», skriver Heimvik.

Domstolkommisjonen foreslår at Lister tingrett i Farsund, samt Kristiansand tingrett og Aust-Agder tingrett i Arendal slås sammen til nye Agder tingrett, med hovedsete i Kristiansand og avdeling i Arendal.

Videre foreslås jordskifterettene i Lista (unntatt for områdene Lund, Sirdal og Sokndal), Marnar i Kristiansand og Aust-Agder i Arendal slått sammen til Agder jordskifterett i Kristiansand.

Unge sjefer i retten

I domstoler med bare ett dømmende årsverk, har dommerfullmektiger i enkelte tingretter fungert som sorenskriver i nærmere en tredel av domstolens åpningstid, viser rapporten. Kommisjonen mener det er «prinsipielt uheldig at unge jurister med begrenset erfaring fra yrkeslivet fungerer som domstolleder, selv i korte perioder. Domstolleder har en rekke oppgaver som nettopp forutsetter bred erfaring». I fjor utgjorde dommerfullmektigene tretti prosent av de dømmende i tingretten. Andelen er den samme som for tjue år siden.

»

SPRÅKNYTT

Domstolkommisjonen foreslår å gjøre navnene på lagmannsrettene kjønnsnøytrale, og lanserer fire ulike navne-alternativer i stedet: **Lagrett, ankerett, overrett** eller **ankedomstol**.

«Selv om begrepet har en viktig historisk forankring, gjenspeiler det ikke lenger den faktiske kjønnsrepresentasjonen blant lagdommere.»

Også tittelen førstelagmann bør erstattes, mener kommisjonen, og mener at domstolleder kan være en egnet betegnelse både på førstelagmann og sorenskriver.

Begrepene lagsogn og lagdømme kan erstattes med rettskrets, foreslår kommisjonen.

ANNONSE

NOREGS HØGSTERETT

Høgsterett er ein prejidikatdomstol med hovudoppgåve å arbeide for rettsavklaring og rettsutvikling innanfor dei rammene som følger av grunnlov, lov og Noregs folkerettslege forpliktingar. Høgsterett avgjer med endeleg verknad rettsforholdet mellom partane i saker som er bringa inn for domstolen. Men rettsopfatninga til Høgsterett blir også følgd av dei andre domstolane og av rettslivet elles. Dermed får Høgsterett avgjerande innverknad på kva som er gjeldande rett i landet.

Fast offentlig forsvarar ved Høgsterett

Det er ledig to verv som offentlig forsvarar ved Høgsterett frå 1. januar 2020. Søkjarane må ha møterett for Høgsterett.

Vervet blir gitt som eit åremål på åtte år og kan ikkje fornyast. Fråtreiding må uansett skje ved fylte 70 år. Dei nærare vilkåra for oppnemning er gitt i forskrift 4. mars 2011 nr. 251 om faste forsvararar og bistandsadvokatar.

Advokatar med forretningsadresse utanfor Oslo kan også søkje. Tiltredinga skjer etter nærare avtale.

Ved spørsmål kan ein ringe assisterande direktør Christopher Haugli Sørensen på telefon 22 03 59 35.

Søknadsfristen er 30. oktober 2019 | Søknad sendast via www.jobbnorge.no

– SVÆRT OPPRØRENDE

TROMS: Kretsleder Kathrine Gry Jakobsen

– Jeg er enig i at dette ser ut som et bestillingsverk fra regjeringen. Dette et nytt grep i retning av sentralisering, og oppleves svært opprørende på oss som ønsker å bo og arbeide i distriktene.

– Jeg kan ikke se at rapporten gjengir et eneste argument for å beholde de små tingrettene, og lurer på om Domstolkommisjonen har tatt i betraktning hvilke ringvirkninger dette vil få. Særlig tenker jeg sammenholdt med fiskerinæringen som henter ressursene i distriktene, og er avhengig av at det er attraktivt å bosette seg her.

– Kretsstyret reagerer på at det har vært lite innsyn i prosessen mot konklusjonen 1. oktober. Undertegnede har til eksempel vært oppnevnt i referansegruppe til et av medlemmene, men aldri fått innsyn i materialet eller fått noen henvendelser. Jeg har etterspurt, men fått beskjed om at det ikke var ønsket noen innspill.

– MINDRE ATTRAKTIVT

TELEMARK: Bjørn Dyrland på vegne av styret

Kretsen har ikke diskutert forslaget ennå, men da sammenslåing var på høring i 2015, var flere røster skeptiske, og påpekte i en høringsuttalelse at advokatdekningen kan bli lavere dersom tingrettene i øst, vest og nedre Telemark alle flyttes til Skien. Kretsen frykter at dette «vil gjøre det mindre attraktivt å etablere seg som advokat i distriktet.»

– SVÆRT POSITIVE

HAUGESUND: Kretsleder Christoffer A. Falkeid

– Kretsen ser behovet for en robust domstol på Haugalandet og omegn. Kretsen er svært positiv til en sammenslåing av omkringliggende domstoler og da særlig Haugaland og Sunnhordland tingrett.

INGEN MOTSTAND

ROMERIKE: Kretsleder Ruth Nying Frøland

– I styret er det ikke motstand mot forslaget, og det er heller ikke fremkommet lokal motstand. En fordel med sammenslåing og nytt tinghus er forbedrede fasiliteter til alle aktører, hvor en særlig ser for seg mulighet for kantine og flere advokatrom.

- FORNUFTIG

VESTFOLD: Kretsleder Marianne Teisbekk

– Hos oss er det allerede gjennomført sammenslåing av samtlige tingretter til Vestfold tingrett. Det har ikke medført stort engasjement. Tvert imot synes det å ha vært konsensus om at dette kan være fornuftig.

– DÅRLIGERE ØKONOMI

ØSTFOLD OG FOLLO: Kretsleder Lars Winsvold

– At en sammenslått domstol kan komme styrket ut faglig, og er mer attraktive for søkere, ser vi. Sammenslåingen fører automatisk til dårligere økonomiske vilkår for en rekke advokater som har mye fri rettshjelpssaker og straffesaker.

AVSTAND ET HINDER

FINNMARK: Kretsleder Svend Falkanger

– Saken er ikke behandlet i styret ennå, men personlig er jeg skeptisk. Forslaget innebærer at domstolen i mindre grad skal være til stede der folk bor, og vil føre til større avstander og større utgifter for den som skal få sin rett prøvet. Økte avstander og kostnader kan for mange være til hinder for å prøve saken rettslig.

ADVOKAT-TETTHETEN RAMMES

HEDMARK: Kretsleder Trude Holmen

– Våre medlemmer opplever at tingrettene i fylket er effektive, kvalitativt gode, og nyter stor anseelse. Styret mener det er fornuftig å se på tiltak for å styrke fagmiljøer, og begrense risikoen for sykdom og habilitetskonflikter. Men å etablere et begrenset antall større domstoler kan få mange og negative konsekvenser.

– Vi mener at domstolenes nærhet til publikum er viktig. Forslaget vil kunne medføre flere timers reisetid til nærmeste domstol, som for mange vil bli for ressurskrevende. I tillegg vil lokalkunnskapen i stor grad gå tapt når domstolene flyttes til byene.

– Styret er bekymret for hvordan tilgangen på kvalifisert juridisk bistand vil bli berørt. Pr. i dag finnes det gode advokatmiljøer i tilknytning til de regionsentrene hvor dagens domstoler ligger. Vi har vanskelig for å se at advokattettheten i distriktene kan opprettholdes uten de lokale domstolene.

Medlem i Justiskomiteen og tidligere advokatfullmektig
Emilie Enger Mehl.

Foto: Thea N. Dahl

Massiv politisk motstand mot sentralisering

– I mine øyne er Domstolkommisjonens rapport en sentraliseringsreform bestilt av regjeringen, sier Emilie Enger Mehl (Sp), medlem i Stortingets justiskomiteé.

TEKST: NINA SCHMIDT

En hovedutfordring med forslaget er at det kommer før hele utredningen er klar. I det opprinnelige mandatet het det at kommisjonen skulle utrede domstolens oppgaver, digitalisering, uavhengighet og andre forhold, og så skulle strukturen vurderes på bakgrunn av dette. Det mener jeg ville gi mening. Nå er i stedet strukturprosessen fremskynnet, og kommisjonen prøver å argumentere for at dette ikke spiller noen rolle, fordi de svarene man får når resten av utredningen er ferdig til neste år, ikke kommer til å påvirke strukturen. Dette mener jeg er helt bakvendt, sier Mehl.

Senterpartiet fremmet i mai et representantforslag på Stortinget om å utsette behandlingen av Domstolkommisjonens første delutredning, altså forslaget om strukturrendringer, til hele utredningen er klar til neste år.

– Jeg håper Arbeiderpartiet vil støtte forslaget, det skal behandles nå i løpet av høsten. Vi ønsker også at eventuelle sammenslåinger skal være basert på frivillighet, sier Mehl.

Justispolitisk talsmann i KrF, Geir

Toskedal, sier til NTB at det er uaktuelt for KrF å støtte forslaget slik det foreligger.

Leder av Justiskomiteen, Lene Vågslid fra Ap, er også negativ.

– Det er uaktuelt for Arbeiderpartiet med en massiv nedleggelse av tingrettene, slik kommisjonen foreslår, sier hun til Aftenposten.

FRYKTER DOMMERFLUKT

Emile Enger Mehl var advokatfullmektig i advokatfirmaet Elden på Elverum før hun ble valgt inn på Stortinget i 2017. Dersom Domstolkommisjonens forslag går gjennom, frykter hun at juristene forsvinner fra hennes egen hjembygd Åsnes i Hedmark.

– Advokater på Elverum har tydelig signalisert at det vil være dramatisk dersom tingretten på Elverum forsvinner. Rundt en domstol blir det liggende et advokatmiljø og mange kompetansearbeidsplasser. Dersom domstolen på Elverum blir en del av en sentralisert Innlandet tingrett på Hamar, vil dommerne og juristene flytte etter, fordi det er så langt unna. Da kommer det ikke til å være flere dommere igjen i min hjemkommune, sier Mehl. •

DOMMERFORENINGEN: POSITIVT

Dommerforeningen mener at endring må til for å opprettholde kvalitet i domstolens avgjørelser.

«Dommerforeningen mener det er viktig at domstolene får en størrelse som gjør at det kan etableres gode

fagmiljø i de enkelte domstoler. Dette vil også redusere sårbarhet ved sykdom og annet fravær. Vi mener videre det

er helt nødvendig at etterutdanning og annet kompetansearbeid i domstolene kan gjennomføres uten at saksavviklingen rammes. Større enheter gjør også at det kan legges til rette for en moderat spesialisering av dommere», heter det i en uttalelse fra Dommerforeningen.

Livet som singeladvokat:

– MINDRE EFFEKTIVT Å JOBBE SAMMEN MED ANDRE ADVOKATER

Trondheimsadvokat Vibeke Meland gikk fra å være partner i et større firma til å jobbe alene, i kontorfellesskap med andre bransjer. Det har hun ikke angret på.

TEKST OG FOTO: THEA N. DAHL

TRONDHEIM: Vibeke Meland har jobbet som advokat i snart tjue år. Karrieren startet hun som ansatt i diverse advokatfirmaer, før hun gikk over til å jobbe i et etablert advokatfellesskap og deretter ble partner i et av de store advokatfirmaene i trønderbyen. Åtte år senere, tidlig i våres, trådte hun ut og startet for seg selv.

– Det var først og fremst forretningsmessige årsaker til dette. Jeg gjorde opp status for hva jeg skulle bruke tiden og pengene mine på. Jeg hadde også en opplevelse at det gikk an å drive mer effektivt, sier hun til Advokatbladet.

” DROPPER ADVOKAT-KOLLEGER

Advokatforeningens bransjeundersøkelse for 2017 og 2018 viser at det på landsbasis er stadig færre advokater som velger å etablere seg for seg selv. I Trondheim derimot går det tilsynelatende motsatt vei. Meland tror en av årsakene kan være det gode, gamle «færre om beinet»-prinsippet.

– Jeg tror generelt det er mindre kamp om oppdragene i Trondheim og at advokater flest har nok å gjøre. I tillegg tror jeg man er mer synlig som advokat her fordi vi ikke er så mange, og at vi sann sett ikke er så avhengig av et firma for å være tilgjengelig for dem som trenger det.

I Trondheim er det ikke bare mange advokater som jobber selvstendig, men flere velger også å etablere seg alene eller sammen med andre bransjer – og helt utenom advokatfellesskapene. Meland er en av dem. Vegg i vegg med hennes kontor finner man Korforbundet på den ene siden og forsikringsmeglere på den andre.

– Jeg tror ikke det er noe spesielt økonomisk

å vinne på å etablere seg sammen med andre advokater i tradisjonelle advokatkontorer. Når advokater går sammen i et fellesskap, kan nettopp det at man er flere bli mindre effektivt. Eksempelvis ved at man bruker tid på å ta andres telefoner, ta imot andres klienter, internmøter og større innkjøp. For å unngå å holde på med alt dette ansetter man gjerne en sekretær eller flere. Samtidig kreves det mer areal, flere møterom, mer utstyr og generelt mer av alt, noe som gjør at den tradisjonelle firmadriften blir dyrere for de fleste.

For Meland er heller ikke fysisk nærhet til et fagmiljø noe spesielt savn.

– Jeg har alltid noen jeg kan spørre bare en telefon eller e-post unna. I tillegg har jeg et stort nettverk av advokater og et faglig og sosialt fellesskap gjennom en velfungerende advokatforening. Trondheim er en såpass liten by at alle kjenner hverandre og miljøet er godt. Jeg opplever ikke at det er noe problem å få faglig støtte hvis jeg står fast.

– LITEN RISIKO

Friheten til å jobbe så mye man vil og når man vil, markedsføre seg slik man vil, fravær av interessekonflikter og billigere drift var noe av det som lokket Meland. Likevel tror hun det er viktig å ha en høy grad av selvstendighet, og at man har en liten kremmer i magen, før man takker for seg til livet i et advokatfellesskap og spesielt som ansatt.

– Jeg fant ut at jeg ikke var avhengig av å ha en spesiell kontoradresse for å få oppdrag, men at de heller kom direkte til meg. Sann sett var det liten risiko ved å bryte ut. Skal man gjøre noe som dette, må man være sikkert på sin egen oppdrags-

– Jeg synes det er et friskt påfyll og det er friskt for hodet. Og så er det uforpliktende, og jeg kan alltid bare lukke døren til kontoret hvis jeg har behov for det, sier Vibeke Meland om å sitte i kontorfellesskap med andre bransjer.

mengde og at sakene kommer uansett hvor man sitter.

Selv jobber Meland med personskadeerstatning, som fast bistandsadvokat i Sør-Trøndelag tingrett og Frostating lagmannsrett, og med familierett og barnevern.

– Jeg har aldri drevet landhandleri og spesialiserte meg ganske fort, og har derfor jobbet med dette i mange år. Det i seg selv gir en trygghet.

TRADISJON VS. DIGITALISERING

For Meland er singeladvokat-livet nærmest klisjéaktig rosenrødt, og hun sier selv at den nye tilværelsen «har gått over all forventning». Likevel har hun noen tanker om hvilke utfordringer som kan komme.

– Jeg føler ikke at det ansvaret jeg har nå er noe mer tyngende enn å være partner i et større firma. Kostnadsbildet her er også så lavt, at dersom jeg skulle få avbrudd over en periode, vil jeg tåle det godt. Det som kan være tungvint er om man trenger kollegahjelp med saker i forbindelse med sykdom eller liknende, men den utfordringen har foreløpig ikke dukket opp. De digitale løsningene gjør det jo også mulig å jobbe utenfor kontoret.

Et representativt kontor og gode digitale løsninger er noe av det viktigste for Meland. Hun vil ikke at klientene skal merke noen forskjell på om de kommer til et stort firma eller til henne. Seriøsiteten og tilgjengeligheten skal være den samme.

– Jeg var veldig klar på at det var akkurat som dette jeg ville etablere meg. Jeg har fått tilbud fra noen advokatfellesskap i ettertid, men har takket pent nei. Akkurat nå tror jeg at vi er i en brytning mellom den tradisjonelle måten å drive advokatvirksomhet på og den nye nettbaserte verdenen. Jeg prøver å vende praksisen min til å være så digital som mulig. Her skrives det ut lite papir, for å si det sånn.

For Meland ble den økende digitaliseringen av advokatbransjen et tegn på at tiden var inne for å starte med egedrift.

– Jeg føler jeg jobber mye mer effektivt nå. Jeg bruker ikke lenger tid på interne møter, fellesoppgaver og andres saker. Dette gir rom for mer fakturerbar tid, eller alternativt mer fritid. Jeg tror ikke jeg er på jobb noe mer enn før, og egentlig opplever jeg ikke arbeidshverdagen som så veldig annerledes enn tidligere heller.

»

Fire om livet som selvstendig advokat

MERETHE GULLIKSEN

Har jobbet for seg selv i åtte år

– Jeg ønsket en annen økonomisk hverdag, og hadde lyst til å prioritere andre ting. I tillegg var jeg godt etablert som advokat, både hva gjelder tilfang av saker og i fag-miljøet. Jeg tror man trenger å ha en iboende kremmer i seg om man skal få det til. Er man veldig avhengig av trygghet, bør man satse på en annen løsning.

GUNHILD OFTEDAL

Har jobbet for seg selv i snart ni år

– Jeg liker friheten til å bestemme selv. En forutsetning for at jeg trives er at jeg har så mange oppdrag utenfor kontoret, med barnevernssaker, i avhør og i retten som fast bistandsadvokat. I tillegg passer jeg på å ta meg tid til å møte advokatkollegaer til lunsj innimellom.

TERJE ENGBRETSSEN

Har jobbet for seg selv i rundt 17 år

– Utgiftsnivået alene passer meg bedre enn når jeg sitter med andre, samtidig som at jeg liker å styre dagen min selv. Jeg har vært fast forsvarer i mange år, og den tryggheten med løpende oppdrag i bunnen, har mye å si.

JANNE FJELNSETH

Har jobbet for seg selv i tre måneder

– Jeg har nettopp gått fra å være partner til å jobbe selvstendig, og med småbarn verdsetter jeg fleksibiliteten som følger av det – på samme tid som at jeg har full kontroll på kostnadene og kan velge selv hvilke saker jeg vil ta på meg.

ANNONSE

Finansdepartementet om hvitvaskings-uenighet:

– Tilsynsrådets lovforståelse korrekt

Finansdepartementet gir Tilsynsrådet rett i uenigheten om hvordan hvitvaskingsregelverket skal forstås.

TEKST: NINA SCHMIDT

Tilsynsrådet og Advokatforeningen har lenge vært uenige om hvordan rapporteringsplikten og konfidensialitetsplikten skal balanseres i forhold til den nye hvitvaskingsloven.

Både Advokatforeningen, lederen av Hvitvaskingslovutvalget Jon Petter Rui og advokat Jeppe Normann har tatt til orde for at Tilsynsrådet tolker rapporteringsplikten for vidt, og at plikten ikke gjelder for «egentlig advokatvirksomhet».

Tilsynsrådet, på sin side, mener at det da vil være fint lite igjen, og ba derfor Finansdepartementet før sommeren om en avklaring.

Også Advokatforeningen har skrevet brev til Finansdepartementet: «Det er Advokatforeningens syn at unntaket fra advokaters taushetsplikt i hvitvaskingsloven korresponderer med beslags- og bevisforbudene i prosesslovgivningen. Dette innebærer at advokater ikke skal rapportere om forhold de er blitt kjent med i forbindelse med «egentlig advokatvirksomhet», det vil si ved juridisk bistand og rådgivning i eller utenfor rettergang», skriver foreningen.

INNSKRENKENDE

«Oppsummert er det Advokatforeningens syn at Hvitvaskingslovutvalgets innstilling må legges til grunn for lovtolkningen, og advokaters plikt til å rapportere må tolkes innskrenkende», het det i brevet fra foreningen.

Men Finansdepartementet er ikke enig, og viser i sitt svarbrev til at høyesterettsavgjørelsene Advokatforeningen viser til, har «varierende relevans for saken. Ingen av avgjørelsene gjelder rekkevidden av unntaket fra rapporteringsplikten i hvitvaskingsloven».

Også bevisforbudet i straffeprosessloven og tvisteloven har varierende relevans, fordi det er ulike hensyn som gjør seg gjeldende, mener departementet.

Departementet legger i stedet vekt på fortalen til EUs tredje hvitvaskingsdirektiv, der det presiseres at «advokaters taushetsplikt uansett ikke kan medføre unntak fra rapporteringsplikten i tilfeller der «advokaten vet at klienten søker juridisk bistand med henblikk på hvitvasking av penger».

Rapporteringsplikten etter hvitvaskingsloven

gjør unntak fra advokaters taushetsplikt, og dette er departementets utgangspunkt for vurderingen, heter det i brevet. «Etter departementets vurdering blir det selvmotsigende samtidig å si at advokaters taushetsplikt er til hinder for rapportering av mistenkelige forhold etter hvitvaskingsloven.»

I spørsmålet om hvordan hvitvaskingsloven § 26 tredje ledd er å forstå, viser departementet til at forarbeidene til hvitvaskingsloven av 2003 og 2009 fortsatt er relevante.

Jusprofessor Jon Petter Rui har tidligere uttalt at han synes det er «spesielt» å vise til lovforarbeider så langt tilbake i tid, ettersom både 2003- loven og 2009-loven er opphevet.

Men Finansdepartementet er altså uenig, og påpeker at Hvitvaskingslovutvalget ikke foreslo endringer i reglene, og at en gjengivelse av deler av utvalgets begrunnelse ikke kan tas til inntekt for at det i realiteten har skjedd en lovendring. •

Advokatbladet nr 3 i 2019.

– GOD AVKLARING

Assisterende direktør Dag Eriksen i Tilsynsrådet synes tilbakemeldingen fra Finansdepartementet gir en god avklaring på problemstillingen som er reist om advokatenes rapporteringsplikt etter den nye hvitvaskingsloven.

– Vi konstaterer at Tilsynsrådet er gitt medhold i sin forståelse av regelverket. Vi vil på bakgrunn av tilbakemeldingen korrigere vår veileder i tråd med føringene fra Finansdepartementet. Tilsynsrådet forutsetter at advokatene fortsatt innretter virksomheten sin på en slik måte at rapporteringsplikten faktisk innebærer et praktisk unntak fra taushetsplikten, sier Eriksen.

Advokatforeningen: – SKUFFET

Leder for Advokatforeningens ekspertutvalg mot hvitvasking, Susanne Munch Thore, er skuffet.

– Ekspertutvalget mot hvitvasking har nettopp fått oversendt uttalelsen, og skal gå nøye gjennom den. Umiddelbart er vi skuffet over at departementet ikke i tilstrekkelig grad har vektlagt de synspunktene vi har fremmet. Siden 2003-loven har rettsutviklingen tydeliggjort at advokaters taushetsplikt er grunnleggende for rettsstaten. Vi mener at forarbeidene for 2018-loven gir tydelig uttrykk for dette, og at det må få betydning for grensedragningen i relasjon til advokaters plikter etter hvitvaskingsloven, sier Thore.

DOKUMENTHÅNDTERING

Få orden på prosjekter og dokumenter. Bruk din verdifulle tid på annet enn å lete etter epost og dokumenter.

Statsbudsjettet ble lagt frem etter at vi gikk i trykken. Sjekk Advokatbladet.no for endringer i rettshjelpssatsen. I fjor var økningen 20 kr.

Timelønn på offentlig salærsats = 562 kroner

562 kroner er snittlønnen advokater som jobber på offentlig salærsats sitter igjen med i timen, etter at driftskostnader og lønnskostnader er betalt, viser en rapport fra Advokatforeningen.

TEKST: NINA SCHMIDT

Den offentlige salærsatsen – eller rettshjelpssatsen, som Advokatforeningen mener er et mer dekkende begrep – var i 2019 på 1040 kroner i timen. Nå har Advokatforeningen gjort en regnskapsanalyse som viser at hele 46 prosent av dette beløpet går til å dekke driftskostnader. En advokat som utelukken- de tok saker på rettshjelps- sats i 2018, ville i teorien sit- te igjen med cirka 680.000 kroner til utbytte og lønn, ifølge Advokatforeningens tall.

GROV SKISSE
Regnestykket forutsetter en fak- tureringsgrad på 72,8 prosent av totalt 1695 timer pr. år og en rettshjelpsats på 1020 kroner. Dette ville gi en teoretisk inn- tekt på 1.258.680 kroner, før driftskostnader er trukket fra. «Regnestykket over er ment som en grov skisse (...), samtidig viser det en mulig maksinntekt for advokater som utelukkende jobber på offentlig rettshjelps- salær innenfor et normalar- beidsår», skriver Advokatfore- ningen. Rapporten Rettshjelpssalæret 2019 – utviklingstrekk og sam-

menligninger henter data fra flere undersøkelser: Salærundersø- kelsen 2017, bransjeundersø- kelsen i perioden 2009 til 2018, lønnsundersøkelsen 2018/2019 og bistandsadvokatundersøkel- sen og stykkprisevalueringen. • Rettshjelpssalæret utvikler seg svakere enn lønnsutviklin- gen og utviklingen i legenes normaltariff. • Advokater som jobber på of- fentlig rettshjelpssats mener satsen bør ligge på 1450 kr / t. • Advokatene tjener markant bedre ved å representere det of- fentlige i saker der den private klienten har innvilget fri retts- hjelp. • Advokater som godtgjøres etter salærforskriften tjener gjennomgående vesentlig mindre enn snittet i bransjen. • 50 prosent av advokatene som jobber på rettshjelpssats øn- sker å ta færre slike saker. • Utviklingen i satsen er negativ når den justeres for inflasjon. Ifølge rapporten, var det totale beløpet staten brukte på straf- fesaksutgifter og domsutgifter i 2018 på 1.458.051 kroner. •

Jens Johan Hjort, leder av Advokatforeningen
Foto: Geir Egil Skog

Fagsidene er skrevet av lagdommer i Borgarting lagmannsrett, **Per Racin Fosmark**. Han har over 25 års erfaring som advokat, og har møterett for Høyesterett. Fosmark er leder av Reklamasjonsnemnda for Eiendomsmeglingstjenester og redaktør av Lovdatas sivile flaggsaker. Han skriver også merknader i Lovdata.

E-post: per.racin.fosmark@domstol.no
Telefon: 21 55 85 56

Strafferett: Valdres-saken – 3 års fengsel

Høyesterett har i enstemmig dom 3. september 2019 – **HR-2019-1675-A** – vesentlig skjerpet straffen for moren i den såkalte Valdres-saken. Høyesterett kom til at morens unnlatelse å skaffe nødvendig, og etter hvert livsnødvendig, helsehjelp for datteren på 13 år rammes av straffebudet mot mishandling i nære relasjoner, jf. straffeloven § 282. Mishand- lingen var grov fordi den hadde til følge at datteren døde, jf. § 283. Straffutmålingen behandles i avsnit- tene 44-73. I Eidsivating lagmannsret- ten ble moren dømt til betinget fengsel i 8 måneder, mens Høyesterett kom til at hun skulle dømmes til ubetinget fengsel i 3 år. Høyesterett la vesentlig vekt på de sterke allmennpreventive hensynene som er knyttet til å sikre barns rettsvern, og straffebudet mot mishandling i nære relasjoner er en integrert del av barns rettsbeskyttelse, jf. **HR-2017-2415-A** avsnitt 18. De formildende forholdene

kom derfor i bakgrunnen. Under henvis- ning til barneloven § 30 og at det er en sen- tral del av foreldreansvaret at foreldrene ikke skal akseptere skadelige valg barnet gjør, tilsa at det måtte utmåles en streng straff. Det gjaldt ikke minst når man, som i dette tilfellet, stod overfor valg gjort av et barn som var 13 år på dødstidspunk- tet, og som dessuten skyldtes barnets sykdom. Det klare utgangspunktet ved over- tredelse av straffeloven § 282 er ubetin- get fengselsstraff. Paragraf 283 har en øvre strafferamme på fengsel inntil 15 år. Høyesterett viste blant annet til **HR- 2017-2282-A** avsnitt 34, hvor en mor ikke skaffet legehjelp til sin fire uker gamle datter, som var blitt skadet ved filleristing. Straffen for dette forholdet ble ansett å være omtrent to års fengsel. Da de straff- bare forholdene i Valdres-saken gikk over lengre tid, og det fremgår av forarbeidene til § 283, Ot.prp. nr. 22 (2008-2009) side

199, at straffenivået «generelt bør ligge noe over straffenivået for sammenlign- bare voldslovbrudd», fant Høyesterett at straffen passende kunne settes til fengsel i tre år. Det var ikke grunnlag for å gjøre noen del av straffen betinget. Dette er den første dommen fra Høyesterett som gjelder spørsmålet om unnlatelse av å skaffe nødvendig helse- hjelp kan rammes av straffebudet mot mishandling i nære relasjoner, og om straffutmålingen i slike saker. Jentas far ble tilkjent oppreisnings- erstatning på 125.000 kroner i henhold til skadeserstatningsloven § 3-5 tredje ledd. Det var naturlig å anvende det normerte erstatningsbeløpet for uakt- somt drap, som er på samme beløp.

Dommere: Ringnes, Kallerud, Bergsjø, Steinsvik og Matningsdal.

Advokatrett: Tilbakekall av advokatbevilling – utsatt iverksettelse

Høyesteretts ankeutvalg tok i kjennelse **HR-2019-1593-U** stil- ling til hvilke momenter som må trekkes inn i vurderingen av om iverksettelsen av vedtak om tilbakekall av advokatbevilling skal utsettes, jf. domstolloven § 230 første ledd tredje punktum. Hverken ordlyden i § 230 eller forarbeidene gir noen veiledning her, men det betyr ikke at skjønnets er fritt. Ankeutvalget kom til at den rettssikkerhetsmessige betydningen av avgjørelsen til- sier at bakgrunnen for tilbakekallsvedtaket og sannsynligheten for å nå frem med søksmålet eller anken må inngå i vurderingen

av utsatt iverksettelse. Det er tale om en avgjørelse som gjennomgående har stor betydning for advokatens muligheter for å fortsette advokatvirksomhet, og tilbakekall av advokat- bevilling kan utgjøre et inngrep i eiendomsvernet etter EMK P1-1. Ankeutvalget viste også til at ved vurderingen av om iverksettelsen skal utsettes etter forvaltningsloven § 42, er det relevant å vurdere hvor sannsynlig det er at klagen eller søksmålet vil føre til endringer i vedtaket.

ANNONSE

LEDIG KONTOR

C.J. Hambros Plass 5, 0164 Oslo.
Tilgang til venteværelse med kjøkken og møterom.
Sentral beliggenhet, like ved Tinghuset.
Like ved trikk og T-bane samt parkeringshus.
Pris kr. 7.000,- pr. mnd.

Kontakt: Advokat Erling T. Eggen, tel. 92 83 46 29, post@adveg.no

Pengekravsrett: Foreldelsesloven § 26 bokstav b – motregning i alderspensjon

Høyesteretts enstemmige dom 2. september 2019 - **HR-2019-1662-A** - tok stilling til om Statens pensjonskasse hadde rett til å motregne foreldede krav på feilutbetalt uførepensjon på 655.000 kroner i senere løpende alderspensjons-utbetalinger i henhold til foreldelsesloven § 26 bokstav b. Høyesterett kom til at vilkårene for motregning var oppfylt. Kravene på uførepensjon og alderspensjon sprang ut av «samme rettsforhold», og sakens hovedkrav, det vil si medlemmets krav på alderspensjon, var oppstått før motkravet, det vil si pensjonskassens tilbakebetalingskrav, ble foreldet. Dommen gir god veiledning om forståelsen av foreldelsesloven § 26 bokstav b. Det første vilkåret er at hovedkravet og motkravet «springer ut av samme rettsforhold», dvs. konnekse krav (avsnitt 43-58). Tilknytningen mellom kravene står sentralt når det skal vurderes om disse «springer ut av samme rettsforhold» (avsnitt 53). Ved samme avtale eller ved løpende forretningsforhold vil fordringene normalt anses som konnekse. Ellers vil

stiftelsesgrunnlag, formål, rettigheter og plikter, samt forholdet ellers mellom partene, kunne tilsi at det foreligger en slik tilknytning mellom kravene at de må anses å springe ut av samme rettsforhold. De utløsende faktiske forhold eller vilkår må ikke være like. Slike forhold kan dog være relevante i vurderingen. Det andre vilkåret er at hovedkravet (krav på alderspensjon) må være oppstått før motkravet (tilbakebetalingskravet) ble foreldet (avsnitt 59-72). Sentralt her er hvordan uttrykket «er oppstått» er å forstå. Dette uttrykket innebærer at det ved vurderingen av når en fordring oppstod, må ses hen til stiftelsesgrunnlaget, formålet med bestemmelsen (beskyttelse av forventet motregningsposisjon), og om det foreligger en rettslig begrunnet betalingsforpliktelse hvor debtors handlingsrom er begrenset. Det er ikke avgjørende om fordringen ikke er fullstendig, er betinget, omtvistet eller ikke er endelig fastslått. Hvis det foreligger en avtale som uttømmende regulerer partenes rettigheter og plikter, kan det føre til

at fordringen må anses oppstått på avtaletidspunktet (avsnitt 71). Når det gjaldt den konkrete situasjonen til medlemmet, drøfter Høyesterett dette i avsnitt 73-85. Konklusjonen ble at vilkårene for motregning var oppfylt, og EMK protokoll 1 artikkel 1 om retten til eiendom var ikke til hinder for at motregning kunne finne sted. Løsningen var heller ikke urimelig eller uforholdsmessig. Det var rettskraftig avgjort at det forelå et tilbakebetalingskrav, og medlemmet var å bebreide for manglende overholdelse av kontroll- og informasjonsplikten.

Dommere: Østensen Berglund, Bull, Falch, Thyness og Endresen.

”
Dommen gir god veiledning om forståelsen av foreldelsesloven § 26 bokstav b.

Erstatningsrett: § Kapitaliseringsrenten fastsatt i forskrift?

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 30. august 2019 ut på høring forslag saksnr. 19/4176 til endring av skadeserstatningsloven § 3-9. Formålet er å gi hjemmel til å fastsette en kapitaliseringsrente ved utmåling av personskadeerstatning i forskrift. Formålet er å muliggjøre at kapitaliseringsrenten for fremtiden kan fastsettes i forskrift istedenfor ved dom. Det foreslås at skadeserstatningsloven § 3-9 skal gi hjemmel til å fastsette kapitaliseringsrenten i forskrift. Rentens størrelse har betydning for det nominelle engangsbeløpet som utbetales til skadelidte til dekning for fremtidige tap, fremtidige utgifter og ménerstatning. Høringsfrist: 1. desember 2019.

Erstatningsrett: Forslag om endringer i bilansvarsloven

Regjeringen har i statsråd 30. oktober 2019 fremmet Prop. 137 L (2018-2019) om endringer i bilansvarsloven, virkeområde, ansvarsgrænse mv. Kort om noen av endringene:

For det første foreslås det å oppheve bilansvarsloven § 2 andre ledd første punktum. Da andre punktum foreslås flyttet til § 17 første ledd ny bokstav i, innebærer forslaget at § 2 andre ledd oppheves i sin helhet. Ved å oppheve § 2 andre ledd første punktum, utvides det erstatningsrettslige vernet for skadelidte, og flere skadelidte vil være dekket av en forsikring. Forsikringsplikten etter bilansvarsloven § 15 andre punktum blir mer omfattende. Dette kan være traktorer, gravemaskiner og liknende. Skade som lovlig uregistrerte motorvogner gjør, vil etter forslaget gå inn under bilansvarsloven også når skaden skjer utenfor et sted der «ålmenta kan ferdast». Men unntakene i § 2 første ledd vil fortsatt gjelde. Dette innebærer at det ikke vil være forsikringsplikt dersom motorvognen blir brukt til noe «anna enn køyredoning», jf. § 2 første ledd bokstav a.

For det andre foreslås det å oppheve de særlige reglene i bilansvarsloven § 5 første ledd bokstav c og § 10 andre ledd fjerde punktum om ansvar for skade på hund som går løs. Dette vil likestille skade på hund med skade på andre dyr, noe som vil gi hundeiere det samme erstatningsrettslige vernet etter loven som andre eiere av dyr har.

For det tredje er ansvarsgrænsen for tingsskader i bilansvarsloven § 9 foreslått hevet fra 10 millioner kroner til 100 millioner kroner.

Vergemål: Fratagelse av vergeoppdrag for enslige mindreårige asylsøkere

Sivilombudsmannens uttalelse - **SOM-2017-3572** - gjelder fratagelse av vergeoppdraget for enslige mindreårige asylsøkere - utredning og vurdering av «barnets beste». Ombudsmannen kom til at det heftet feil ved Statens sivilrettsforvaltnings (SRFs) vurderinger. Klageren i saken hadde en rekke oppdrag som verge og representant for enslige mindreårige asylsøkere, men ble frattatt oppdraget for fem mindreårige asylsøkere. Vergemålsloven § 29 andre ledd om fratagelse av vergeoppdrag gjelder etter sin ordlyd bare fratagelse av vergeoppdrag for personer som er «satt under vergemål», det vil si personer over 18 år som det er opprettet vergemål for i medhold av vergemålsloven kapittel 4, jf. § 2 andre ledd. Når det gjelder vergeoppdrag for enslige mindreårige asylsøkere, har hverken vergemålsloven eller utlendingsloven bestemmelse som uttrykkelig regulerer fratagelse av verge- og representantoppdrag for mindreårige. Ombudsmannen kom imidlertid til at vergemålsloven § 29 andre ledd må gis tilsvarende bestemmelse på slike vergeoppdrag. Etter § 29 andre ledd første punktum «kan» vergemålsmyndigheten frata en verge oppdraget dersom dette er «til det beste» for personen som er under vergemål. Det er viktig å merke seg at hvis vergehave- ren er under 18 år, må vilkåret «til det beste» praktiseres i henhold til de føringer som følger av Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon, jf. menneskerettsloven § 2 nr. 3, jf. § 3. Hensynet til barnets beste skal være et «grunnleggende hensyn» («a primary consideration»). Dette må avgjøres konkret i det enkelte tilfelle. Vergemålsmyndighetens konkrete vurdering av hva som er til barnets beste, hører inn under forvaltningens frie skjønn, se Rt-2009-1261 avsnitt 77, som riktignok gjaldt en sak etter utlendingsloven. Ombudsmannen uttalte at domstolene har adgang til å kontrollere vergemålsmyndighetens generelle forståelse av «barnets beste», og at

”
Klageren i saken hadde en rekke oppdrag som verge og representant for enslige mindreårige asylsøkere, men ble frattatt oppdraget for fem mindreårige asylsøkere.

hensynet er forsvarlig vurdert. Domstolene kan også prøve om vedtaket bygger på riktige fakta, og om det foreligger saksbehandlingsfeil. Når det gjelder det som ligger under vergemålsmyndighetens frie skjønn, kan domstolene bare prøve om det foreligger «myndighetsmisbruk», det vil si om skjønnsutøvelsen er vilkårlig eller bygger på usaklige hensyn, om vedtaket medfører usaklig forskjellsbehandling eller er grovt urimelig. Ombudsmannens konklusjon var at det var begrunnet tvil om SRF hadde tatt et riktig rettslig utgangspunkt for vurderingen. De mindreåriges ønske om å beholde klageren som verge, hadde SRF tillagt vesentlig mindre vekt enn det Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen tilsa.

Lovendringer

1. OKTOBER 2019
Barne- og familiedepartementet:
LOV-2019-06-21-29 om endringer i gjeldsordningsloven (namsmyndighe- tens stedlige kompetanse der skyld- neren har adressesperre).

Justis- og beredskapsdepartementet:
LOV-2019-06-21-47 om endringer i utlendingsloven (bortvisning av tredjelandborgere i forbindelse med asylsaksbehandling).

Helse- og omsorgsdepartementet:
LOV-2019-04-10-11 om endringer i spesialisthelsetenestelova m.m. (avvikling av meldeordninga m.m.), hele endringsloven i kraft.

Arbeids- og sosialdepartementet:
LOV-2019-06-21-27 om endringer i folketrygdloven (gradering av pleie- penger og økt kompensasjonsgrad for sykepenger til selvstendig nærings- drivende), hele endringsloven i kraft.

Finansdepartementet:
LOV-2018-12-20-107 om endringer i tolloven, del I § 12-1, hele endringsloven i kraft og **LOV-2018-12-20-110** om endringer i skatteforvaltningsloven, del I § 3-3 og § 3-9, samt nye § 3-10 og § 3-11, delt ikrafttredelse.

1. NOVEMBER 2019
Kommunal- og moderniserings- departementet:
NY: LOV-2018-06-22-83 om kommu- ner og fylkeskommuner (kommune- loven), § 31-6. Delt ikraftsetting: Kapitlene 1 til 13, 17 til 24, 26, 27, 30 og 31 trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperio- den 2019–2023. Kapitlene 14, 15, 16, 28 og 29 trer i kraft 1. jan. 2020. Kapittel 25, Kongen bestemmer. Loven avløser kommuneloven 25. september 1992 nr. 107. Det er flere overgangsregler og endringer i andre lover, se niende del.

EMD storkammer: Norge dømt i barnevernssak om tvangsadopsjon

EMD i storkammer avsa 10. september 2019 dom – ref. 37283/13 – i den såkalte Strand Lobben saken. Saken er avsagt under dissens 13–4. Den norske dommer Bugge Nordén og den danske dommer Kjølbro tilhørte mindretallet, samt dommerne fra Finland og Slovakia.

Flertallet kom til at norske myndigheter hadde krenket morens rettigheter etter EMK artikkel 8 (retten til familieliv) i en sak om tvangsadopsjon av en tre og et halvt år gammel gutt. Gutten ble akutt plassert allerede da han var tre uker gammel. Det sentrale spørsmålet i saken var betydningen av det biologiske prinsippet i barnets beste-vurderingen (avsnitt 207), og flertallet kom til at norske domstoler ikke foretok en tilstrekkelig bred vurdering da de ga samtykke til adopsjon i 2012, noe som i realiteten er en saksbehandlingsfeil. Flertallet mente

at hverken morens interesser og utvikling, eller muligheten til gjenforening av mor og sønnen, var vurdert i tilstrekkelig grad (avsnitt 220). Flertallet la også vekt på at ingen av instansene hadde innhentet oppdatert sakkyndigrapport etter omsorgsovertagelsen i 2009/2010 (avsnitt 222-223).

Kort om saksgangen: Tingretten ga samtykke til adopsjon, Borgarting lagmannsrett tillot ikke anken fremmet, og Høyesteretts ankeutvalg forkastet i 2012 anken over lagmannsrettens beslutning (**HR-2012-1956-U**). Ved den første behandlingen i EMD i november 2017 kom EMD under dissens 4-3 til at retten til familieliv ikke var krenket. Saken ble deretter bragt inn for EMDs storkammer, som avholdt muntlige forhandlinger i oktober 2018.

Konsekvenser av dommen: Dommen

innebærer ikke at adopsjonsvedtaket oppheves, eller at barnet skal tilbakeføres til den biologiske moren. Det er konstatert krenkelse av EMK artikkel 8, og moren er tilkjent erstatning. Man må regne med at dommen vil få konsekvenser for hvordan saker om tvangsadopsjon blir behandlet i barnevernet og i domstolene. Det gjenstår nå 22 barnevernssaker som er tatt til behandling i EMD.

”

Flertallet kom til at norske myndigheter hadde krenket morens rettigheter etter EMK artikkel 8

Strafferett: Sexdukke omfattes av straffeloven § 311

Høyesterett kom i enstemmig dom 10. september 2019 – **HR-2019-1715-A** - til at befatning med sexdukker som fremstiller mindreårige rammes av straffeloven § 311, hvor de aktuelle delene av bestemmelsen lyder:

- «Med bot eller fengsel inntil 3 år straffes den som
- a) produserer fremstilling av seksuelle overgrep mot barn eller fremstilling som seksualiserer barn,
 - c) anskaffer, innfører eller besitter fremstillinger som nevnt i bokstav a, eller forsettlig skaffer seg tilgang til slikt materiale.

Med barn menes i denne paragrafen personer som er eller fremstår som under 18 år.»

En mann kjøpte over internett en dukke som hadde proporsjoner som et barn, og var utformet med tanke på seksuelle formål. Det var klart at dukken hadde slike karakteristiske trekk at den innebar seksualisering av barn (avsnitt 17). Det sentrale spørsmålet var derfor om dukken kan anses som en fremstilling i lovens forstand, noe Høyesterett kom til (avsnitt 18-25). Uttrykket favner vidt, og etter alminnelig språkbruk kan det omfatte tekst, bilder, filmer og flerdimensjonale fremstillinger som gjenstander, for eksempel dukker. Det var ikke grunnlag for å tolke loven innskrenkende, og kravet til klar lovhjemmel i Grunnloven § 96 og EMK artikkel 7 var ikke til hinder for domfellelse.

I lagmannsretten var mannen dømt til 60 dagers betinget fengsel og 10.000 kroner i bot, og mannens anke ble forkastet.

Dommere: Østensen Berglund, Thyness, Høgetveit Berg, Møse og Indreberg.

Barnevern: Referatforbud i barnevernssak

Høyesteretts ankeutvalg tok i **HR-2019-1121-U** stilling til gyldigheten av tingrettens referatforbud i en barnevernssak, jf. domstoloven § 129 andre ledd bokstav b. Rt-sammendraget: «Tingretten og lagmannsretten hadde nedlagt referatforbud for parter, aktører og vitner i barnevernssak, ... Forbudet var foranlediget av at mor hadde gitt ulike sider av saken omfattende omtale i sosiale medier, med et innhold som utvilsomt utgjorde en krenkelse av personvernet til barnet og barnets far. Hun hadde gått svært langt i å utlevere personlige opplysninger om datteren på fem år. Ankeutvalget uttalte at lagmannsretten korrekt hadde lagt til grunn at terskelen for referatforbud er høy. Det var foretatt en grundig og balansert avveining av de hensyn som skal vektlegges, jf. Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8. For barnet som den underliggende saken gjaldt, var også Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen artikkel 3 nr. 1 hensyntatt. Lagmannsrettens lovtolkning og den konkrete rettsanvendelsen knyttet til Grunnloven og EMK var utvilsomt korrekt.»

Sivilprosess: Saksomkostninger på dagsorden i Høyesterett

Høyesterett har iverksatt tiltak for å sikre et bedre grunnlag for utmåling av erstatning for saksomkostninger. I den forbindelse er det i Advokatveiledningen gjort flere endringer vedrørende behandlingen av saksomkostningene. Det er innført et nytt kapittel 13 om «saksomkostnader og salær», hvor punkt 13.1 er viet sivile saker. I en artikkel i Lov og Rett nr. 6/2019 har høyesterettsdommer Clement Endresen og utreder Gjermund Aasbrenn gjort rede for relevant bakgrunnsmateriale og hovedtrekkene i tiltakene.

Det fremgår av tvisteloven § 20-5 første ledd første og andre punktum at erstatningsutmålingen for saksomkostninger er begrenset til «nødvendige kostnader ved saken». I artikkelen i LoR drøftes noen tolknings-spørsmål knyttet til dette vilkåret; konkret hva som ligger i uttrykkene «nødvendige», «kostnader» og «ved saken». Det vil være nyttig lesning for enhver advokat og dommer. I artikkelen sies det også noe om tvisteloven § 20-5 tredje til sjette ledd, det vil si kravene til saksomkostningsoppgaven.

Når det gjelder Høyesteretts tiltak for å sikre et bedre grunnlag for utmåling av saksomkostninger, kan det nevnes:

- (1) Saksomkostningsspørsmålet kan fortjene oppmerksomhet allerede i planmøtet (saksforberedende møte) og sluttinnlegg, se Advokatveiledningen punkt 7.3 og 7.5. De øvrige punktene nedenfor fremgår av veiledningen punkt 13.1.
- (2) Når saksomkostninger kreves i sivile saker som ikke varer mer enn én dag, er det ønskelig at saksomkostningsoppgaven legges frem ved sakens oppstart. I øvrige saker ønsker Høyesterett at omkostningsoppgaven legges frem ved begynnelsen av siste rettsdag.
- (3) Omkostningsoppgaven må da være ferdig utfylt og underskrevet.
- (4) Hvis det kreves saksomkostninger for arbeid utført av andre enn prosessfullmektigen og eventuell rettslig medhjelper, må det fremgå av oppgaven hvem som har utført arbeidet det kreves dekning for. Det må oppgis timeantall og timesatser for hver av de advokater som har utført arbeid som omfattes av oppgaven.
- (5) Høyesterett ønsker at advokatene uttaler seg om både egen og motpartens saksomkostningsoppgave, og at aktuelle saksomkostnings-spørsmål blir prosedert. Det må reserveres tid for dette i tidsplanen etter replikk og duplikk.
- (6) Det er advokatens oppgave å påberope særlige omstendigheter som kan rettferdiggjøre et krav utover det som kan anses nødvendig basert på det som ellers er synbart for retten.

Det er viktige og nyttige endringer som Høyesterett har foretatt i Advokatveiledningen. Det er verdt å merke seg at det som Høyesterett har besluttet også er aktuelt for tingrettene og lagmannsrettene. I artikkelen (punkt 4) sies det om dette: «Det er for øvrig vanskelig å se noen grunn til at ikke også underinstansene på tilsvarende måte skulle kunne stille krav om mer klargjørende saksomkostningsoppgaver.»

”

Det er viktige og nyttige endringer som Høyesterett har foretatt i Advokatveiledningen.

EMK: Artikkel 3 – forbud mot tortur

Høyesteretts ankeutvalg har i kjennelse - **HR-2019-1606-U** - presisert at det følger av sikringsplikten i EMK artikkel 1 og konvensjonspraksis at EMK artikkel 3 også får anvendelse på «vold/mishandling fra medinnsatte i fengsel».

Utlendingsrett: Rettsanvendelse ved opphør av flyktningstatus etter ilagt straff

Sivilombudsmannen kom i uttalelse - **SOM-2018-2414** - til at UNE la til grunn en uriktig forståelse av utlendingsloven § 37 første ledd bokstav e) og flyktningkonvensjonen artikkel 1 C nr. 5 når de i en opphørssak foretok en ren nåtidsvurdering av behovet for beskyttelse.

En afghansk gutt fikk i 2010 innvilget flyktningstatus. Åtte år senere ble han utvist fra Norge da han var straffedømt, og det ble fattet vedtak om opphør av flyktningstatus. Ombudsmannen kom til at vilkårene for opphør av flyktningstatus kan ikke forstås annerledes i saker opprettet etter ilagt straff. Dette innebærer at det skal foretas en vurdering av om de forholdene som begrunnet innvilgelse av status som flyktning har endret seg og ikke lenger er tilstede. Det kreves at det må ha skjedd en vesentlig og stabil endring i sikkerhets-situasjonen, jf. **HR-2018-572-A** avsnittene 28, 39 og 44. Ombudsmannen viste også til **HR-2010-1130-A**. Ombudsmannen viste videre til at betydningen av straffbare forhold er regulert i andre bestemmelser i utlendingsloven enn § 37 første ledd bokstav e. Blant annet følger det av § 31 fjerde ledd at flyktningstatus og oppholdstillatelse kan tilbakekalles der en utlending har begått straffbare forhold som faller inn under § 31 første ledd bokstav a) eller c), eller andre ledd. UNE hadde imidlertid ikke vurdert om vilkårene for tilbakekall etter § 31 fjerde ledd var oppfylt. Ombudsmannen kom til at UNEs vedtak var ugyldig.

»

Strafferett: Straff for avliving av katter

Høyesteretts enstemmige dom 28. august 2019 - **HR-2019-1645-A** - gjaldt lovanvendelse og straffutmåling for avliving av to katter. Et hovedspørsmål var om overtredelsen av dyrevelferdsloven var «grov», jf. § 37 andre ledd. Ved vurdering av om overtredelsen er grov, skal det særlig legges vekt på overtredelsens omfang og virkninger, og graden av utvist skyld. I saken hadde en mann avlivet to katter ved å knekke nakken på dem med hendene. Han hang dem deretter opp i et rep før han brant dem i ovnen. Det var ikke tvilsomt at dyrevelferdsloven forbyr den avlingsmetoden som mannen benyttet, jf. forskrift om avliving av hund og katt 11. oktober 1998 nr. 991 § 2.

Høyesterett drøfter om overtredelsen var grov i avsnittene 13- 25. Sentralt i vurderingen står de konsekvensene lovbruddet fikk for dyret, særlig omfanget av den smerten dyret ble påført. I tillegg er graden av utvist skyld sentralt i vurderingen. Uttalt at mannens begrunnelse for hvorfor han ønsket å avlive kattene (hevne seg på sin tidligere ektefelle), ikke kan trekkes inn ved avgjørelsen av om lovbruddet er grovt. Motivet bak valget av den ulovlige avlivingsmetoden vil derimot ha betydningen for grensedragningen, for eksempel et ønske om å påføre dyret smerte. Det at han i dette tilfellet hadde et økonomisk motiv ved å spare veterinærkostnader, kunne imidlertid ikke i nevneverdig grad gjøre lovbruddet grovt.

Høyesterett la til grunn at det ikke var noen langvarig forgåelse med plaging av dyr (avsnitt 21). Selv om det dreide seg om to katter, var ikke lovbruddet samlet sett å anse som grovt. Det ble særlig lagt vekt på overtredelsenes omfang og virkninger - lidelsene - for kattene ikke var eller kunne være vesentlige. Mannens skyld bidro heller ikke til å gjøre lovbruddet grovt.

Straffen ble fengsel i 45 dager etter fradrag for tilståelse.

Dommere: Falch, Thyness, Høgetveit Berg, Bull og Endresen.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet avgav 20. juni 2019 tolkningsuttalelse (ref. 19/2280-2), som gjaldt spørsmålet om kommunens vurdering når den godkjenner byggverks plassering og høyde etter plan- og bygningsloven § 29-4 første ledd, er underlagt kommunens frie skjønn eller er et rettsanvendelsesskjønn. Et vurderingstema for kommunen er om det omsøkte tiltaket innebærer en «betydelig ulempe» for omgivelsene, jf. rundskriv H-2015-8.

Departementet mener at når kommunen godkjenner byggverkets plassering og høyde, er det underlagt kommunens frie skjønn. Det ble blant annet vist til Frostating lagmannsretts dom (**LF-2012-71027**). Den gjaldt plan- og bygningsloven 1985 § 70 nr. 1, som materielt sett er videreført i § 29-4 første ledd. Videre ble det vist til Sivilombudsmannens uttalelse 12. juni 2019 (**SOM-2018-4232**), hvor det også legges til grunn at § 29-4 første ledd er underlagt fritt skjønn.

Barnerett: Norske domstolars domsmyndighet ved flytting av barn til utlandet

Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse **HR-2019-1436-U** gjaldt spørsmålet om norske domstoler har domsmyndighet i en sak om samvær der mor og barn bor i Østerrike, og mor ikke hadde innhentet fars samtykke til at barnet flyttet ut av landet, jf. barneloven § 40 andre ledd. Far tok ut stevning for tingretten med krav om samvær, men tingretten avviste søksmålet, og anken til lagmannsretten ble forkastet. Ankeutvalgets kjennelse gir god veiledning når det gjelder norske domstolars domsmyndighet i slike saker og betydningen av de regler som følger av Haagkonvensjonen 1996.

Sak om flytting med barnet til utlandet kan reises for norsk domstol «dersom barnet har vanleg bused i Norge», jf. barneloven § 82 første ledd. I tillegg får Haagkonvensjonen 1996 anvendelse, som gjelder som norsk lov, jf. **LOV-2015-09-04-85** § 1. Konvensjonens hovedregel er at jurisdiksjonen skal ligge i den stat der barnet har vanlig bosted – «habitual residence», jf. **HR-2016-2262-A** avsnitt 42 og 43. Vanlig bosted skal vurderes konkret i den enkelte sak.

Ankeutvalget var enig med tingretten og lagmannsretten i at barnets vanlige bosted nå er i Østerrike. Men lagmannsretten hadde ikke vurdert om vilkårene i Haagkonvensjonen artikkel 7 om overgang av jurisdiksjon ved ulovlig barne bortføring var oppfylt. Artikkel 7 er begrunnet i at den som ulovlig bortfører barn til utlandet, ikke skal nyte godt av dette ved avgjørelsen av om jurisdiksjonen er gått over til den staten barnet bortføres til. Utgangspunktet er at myndighetene i staten der «barnet var vanlig bostatt umiddelbart før bortføringen», beholder jurisdiksjonen «inntil barnet har fått vanlig bosted i annen stat» og tilleggsvilkårene i artikkel 7 nr. 1 bokstav a eller b er oppfylt.

Da far ikke hadde godtatt flyttingen, var vilkåret i artikkel 7 nr. 1 bokstav a) ikke oppfylt. I artikkel 7 nr. 1 bokstav b) oppstilles som tilleggsvilkår for overgang av jurisdiksjon at barnet må ha bodd i den andre staten «i minst ett år etter at ... personen ... som har foreldreansvar, har eller burde ha fått kjennskap til hvor barnet oppholder seg, og ingen anmodning om tilbakeføring fremmet i samme tidsrom verserer og barnet har funnet seg til rette i sitt nye miljø». Vilkårene i bokstav b er kumulative.

Da lagmannsretten ikke hadde vurdert om vilkårene i artikkel 7 nr. 1 bokstav b) var oppfylt, var det tvil om vilkårene for avvisning av saken for norsk domstoler var oppfylt, og lagmannsrettens kjennelse ble opphevet.

- MR-reglene gjør verden litt bedre

En norsk investering i Afrika førte til at seksuell trakassering av syv tusen kvinnelige ansatte ble satt på dagsorden, kom det frem i en debatt om næringsliv og menneskerettigheter i Oslo nylig.

TEKST OG FOTO: NINA SCHMIDT

Under lanseringen av boken *Næringsliv og Menneskerettigheter*, skrevet av tidligere advokat Frode Elgesem og jurist Njål Høstmælingen, ble det debatt om hvordan næringslivet håndterer menneskerettighetene i praksis.

— I boken tilgjengeliggjør forfatterne kravene som stilles til norske aktører i lavkostland på en så ryddig måte at det må være nesten umulig for aktørene ikke å innarbeide menneskerettighetene i sitt arbeid, sa bokens redaktør, Neslihan Cin, da hun ønsket velkommen til lansering og paneldebatt.

Enormt mye har skjedd på området siden FN's bærende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, gjerne forkortet UNGP, ble implementert i 2011, fortalte Elgesem.

— Prinsippene har blitt den globale standarden og har slått godt an, og det finnes massevis av stoff der ute. Poenget med boken er å samle og oppsummere dette så det blir nyttig og forståelig, sa Elgesem.

Han er nå dommer i Borgarting, men ledet tidligere MR-utvalget i Advokatforeningen, samt ad hoc-gruppen som laget foreningens veiledning for advokater og advokatfirmaer om næringsliv og menneskerettigheter.

Njål Høstmælingen, jurist og forsker, sa at et mål var å få frem alle delene av UNGP.

— Den som leser boken, får en god dose om det folkerettslige ansvaret som statene har, om mulighetene for sivilt og strafferettslig å saksøke store selskaper, og ikke minst om behovet for rettsmidler, som er den forsømte pilaren i UNGP, sa Høstmælingen.

SEKSUELL TRAKASSERING

— Boken skal åpne dører for teoriene som svever der ute, og skal kunne brukes operativt, og være forståelig og nyttig, fortsatte han.

På lanseringen ble det deretter debatt

mellom finansmannen Johan H. Andresen i Etikkrådet i Oljefondet, Heidi Furu-støl, daglig leder i Etisk handel og direktør Tellef Thorleifsson i Norfund om hvordan UNGP virker i praksis.

Johan H. Andresen fortalte at Etikkrådet, hvis oppgave er å gi råd om observasjon eller utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland, for eksempel hadde kommet med en tilrådning overfor et selskap i Lesotho, et kongedømme i Sør-Afrika, om at selskapet måtte slutte å trakassere seksuelt syv tusen kvinner som jobbet hos dem.

— Effekten av at Etikkrådet går inn og etterspør tiltak, lager studier og rapporter som gir innsikt og setter selskaper under press, kan føre verden litt fremover, fremholdt han.

Mye har skjedd de siste årene, sa Frode Elgesem, og viste til at det denne debatten ikke ville ha skjedd for ti-femten år siden.

— Da ville alle bare pekt på staten, og sagt at menneskerettigheter er noe staten stiller med og beskytter. I dag stilles ikke det spørsmålet lenger. Nå stilles spørsmålet hvordan kan næringslivet best håndtere risikoene for å bryte menneskerettene. Ennå ikke et steg rettslig, men det er i dag normen, og det er det denne boken handler om, sa Elgesem.

Les mer fra debatten på Advokatbladet.no! •

Njål Høstmælingen og Frode Elgesem har skrevet bok om næringsliv og menneskerettigheter. Her med redaktør Neslihan Cin.

NÆRINGS LIV OG MENNESKE-RETTIGHETER
Forfatter:
Frode Elgesem og Njål Høstmælingen
Forlag:
Universitetsforlaget 2019
Sider: 366
Pris: 699 kroner

ANNONSE

Ledig stilling som advokat/advokatfullmektig

Arendalsadvokatene er et kontorfellesskap som består av 6 advokater som til sammen dekker de fleste rettsområder. Vi har oppdrag for privatpersoner, næringslivet og det offentlige. Ved kontoret har vi to faste forsvarere og en fast bistandsadvokat. Les mer på www.arendalsadvokatene.no.

Vi søker nå etter én eller flere nye kolleger. Både nyutdannede jurister, advokatfullmektiger og advokater med erfaring er velkomne til å søke. Ulike tilknytningsformer kan diskuteres. Vi kan tilby et sterkt faglig fellesskap og et hyggelig arbeidsmiljø midt i Arendal sentrum og med utsikt over Pollen.

Søknad med CV og vitnemål sendes per e-post til kwk@arendalsadvokatene.no eller ta kontakt med advokat Kristoffer Wibe Koch på telefon 37 00 21 61 / 90 74 18 54.

I SØR-KOREA: HENRIK SKJEVESTAD

Dette bekymrer unge advokater rundt om i verden

IBAs årlige konferanser er kanskje den viktigste internasjonale møteplassen for advokater fra mer enn 130 land. En trend er at stadig flere yngre advokater deltar. Advokatbladet tok en prat med ni unge advokater for å høre om hva de mener er den største utfordringen for unge advokater i deres hjemland.

Estland UKLART HVORDAN MAN BLIR PARTNER

Hannes Kuun (34), partner i TARK

– Hvis du har lyst til å bli partner en dag, er den største utfordringen er at vi fremdeles er et ganske ungt land. Derfor har vi ennå ikke en kultur for hvordan man skal kunne bli partner. Akkurat nå er vi en overgangsfase der de eldre som grunnla advokatfirmaene er i ferd med å pensjonere seg, og vi trenger påfyll av nye. Men uten et system eller klare retningslinjer, for hva som skal til, er det en stor utfordring.

Brasil MANGE UNGE HOPPER FRA FIRMA TIL FIRMA

Fernando Amaral (32), advokat i Villemor Amaral Advogados

– En rekke unge advokater i Brasil søker forandring hele tiden, enten det gjelder et nytt arbeidsområde, eller å starte i et nytt firma. Det er selvfølgelig veldig bra å se flere deler av bransjen, men på lang sikt er det også smart å tenke på fordelene man får ved å være på samme sted over tid. En stor del av de unge advokatene i Brasil er nok litt for utålmodige.

Sveits

OPPHEVET TAUSHETSPLIKTEN – MISTET BUSINESS

Lucio Jonathan Velo (26), Advokat i Velo & Associati Family office

– Vi hadde masse business fra Italia som vi ikke har lenger, etter at taushetsplikten sveitsiske banker tidligere hadde, ble opphevet i fjor. Sveitsiske banker må jobbe masse med compliance-feltet fremover. Compliance blir den største utfordringen for de ferske advokatene, sammenlignet med den eldre generasjonen, som i mange år hadde mye mer frihet.

India

VANSKELIG FOR KVINNER Å KOMME OPP

Inika Serah Charles (24), advokat i Nishith Desal Associates

– Vi har en kvinneandel på 46 prosent i mitt firma, og stort fokus på mangfold. Men generelt er det en sterk overvekt av menn i bransjen, og særlig vanskelig for kvinner å komme opp på tvistefeltet. Du ser det sikkert på konferansen her også. I tillegg er det et ekstremt trangt nåløyne for å komme inn på jusutdanning i India. Det er så mange søkere, og svært få juridiske fakulteter.

England

– DÅRLIGE VILKÅR FOR FERSKE STRAFFERETTSADVOKATER

Francesca Perselli (33), Advokat i New Square Chambers

– Vi opplever store problemer med at ferske strafferettsadvokater får veldig dårlig betalt. Som første års fullmektig kan du ha en årslønn helt nede i 20.000 eller 30.000 pund i året. For en rettssak som varer i syv uker, får du kanskje 500 pund. For dårlige vilkår for strafferettsadvokater gjør at det er vanskelig for folk å få tilgang til domstolene. Personlig opplever jeg at det er mye mer konkurranse om oppdragene nå enn før. Nå må vi i større grad ut å nettverke for å kjempe om de gode oppdragene.

Kenya

– MÅ JOBBE TI GANGER HARDERE ENN MENN FOR Å KOMME OPP

Wangoko Njoroge, (31), managing partner i Wangoko & companies

– Jeg driver mitt eget firma med åtte ansatte advokater i Nairobi. Vi opplever stor konkurranse fra større firmaer for å få saker. Som både ung advokat og kvinne, føler jeg at jeg må jobbe ti ganger hardere enn menn for å klatre opp stigen. Etter å ha hatt mammapermisjon opplevde jeg å miste klienter. Vi har tre måneders permisjon i Kenya, men jeg hadde heldigvis fleksibilitet til å være borte litt lenger.

Georgia

UBETALTE INTERNSHIPS

Mariami Metreveli (27), advokat i Gvinadre & Partners

– Å få komme inn i arbeidslivet er det mest utfordrende. Alle søker ansatte med erfaring, men ingen vil ansette deg for å gi deg erfaringen. Mange advokatfirmaer tilbyr internships, men de er ubetalt, så det er begrenset hvor lenge man kan være der. Hvis man startet å betale praktikantene, ville nok det løst mye.

Sør-Korea

VANSKELIG Å PLANLEGGE LIVET

Mijung Kim (30), advokat i Yoon & Yang

– Jeg vet at jeg har et stort ansvar som advokat, men work life balance er den største utfordringen, særlig for meg som ung advokat. Stort sett går det greit, men noen ganger er det vanskelig. Jeg kan aldri planlegge livet mitt, fordi man ikke kan si nei til å jobbe.

USA

KAN TA ÅR FØR DU FÅR RELEVANT ERFARING

Aaron Bernay (40), Advokat i Frost Brown Todd, Ohio, og USAs representant i IBAs komité for yngre advokater

– Du kan risikere å måtte jobbe i mange år før du får en rettssak. Å få relevant erfaring er vanskelig, særlig i store advokatfirmaer. For en transaksjonsadvokat er det for eksempel vanskelig å få være med på de mest interessante sakene nå du er ny.

Nils Johan Ringdal i BAHR er rangert som en av Norges beste advokater innen bank og finans.

Store utfordringer for miljøvennlig shipping

– Selv om banker og finansinstitusjoner fokuserer på «grønn finansiering» gir ikke det alltid uttelling i praksis, fastslår BAHR-partner Rolf Johan Ringdal.

I SØR-KOREA: HENRIK SKJEVESTAD

”
I en fragmentert, internasjonal bransje har det gjennom årene vist seg vanskelig å få nødvendig tilslutning til effektive tiltak.

SEOUL: En av seansene med norsk innslag på IBA-konferansen var en debatt i regi av Maritime and Transport Law Committees, der BAHR-partner Rolf Johan Ringdal var med å diskutere miljørettslige utfordringer for shipping-næringen.

I flere innlegg ble det gitt en oversikt over noen av de sentrale regulatoriske initiativene fra internasjonale organisasjoner det siste tiåret.

Målet er å bidra til mer miljøvennlige løsninger i shipping-næringen.

– I en fragmentert, internasjonal bransje har det gjennom årene vist seg vanskelig å få nødvendig tilslutning til effektive tiltak.

FLERE MULIGHETER

En slik reduksjon kan oppnås ved bruk av mer miljøvennlig drivstoff, eller ved installasjon av renseanlegg, forteller han.

– Det knytter seg operasjonelle og kostnads-

messige utfordringer til begge alternativer. For redere med skip under bygging, og som velger å installere renseanlegg – såkalte «scrubbers» – oppstår ikke spesielle utfordringer. Men for den flåten som allerede seiler – mer enn femti tusen skip – vil det medføre en investering i størrelsesorden tre til fem millioner dollar pr. skip, sier Ringdal.

I IBA-foredraget fokuserte Ringdal på finansieringsutfordringene ved slike mer miljøvennlige løsninger.

– INGEN QUICK FIX

– Større redere med netto-verdier kan påregne finansiering av inntil seksti til åtti prosent av investeringskostnaden. Mindre solide redere risikerer å måtte ty til svært dyre finansieringsløsninger. Det har også vært forsøkt etablert særlige fond for finansiering av scrubbers, men dette er ikke blitt noe reelt alternativ. Hvis ingen finansiering er tilgjengelig, blir disse rederne tvunget til å satse på kostbart, lavsvovelholdig drivstoff. Så selv om banker og finansinstitusjoner fokuserer på «grønn finansiering» gir det ikke alltid uttelling i praksis for shippingnæringen, sier Ringdal. •

Tvisteekspert Mikal Brøndmo snakket om havvind.

Løser havvind-trøbbel med voldgift

Mens vindmøller på land har vekket stor debatt i Norge, var offshore vindkraft et hett tema på IBA-konferansen. Den nye teknologien skaper også juridiske utfordringer.

I SØR-KOREA: HENRIK SKJEVESTAD

SEOUL: Haavind-partner Mikal Brøndmo er spesialisert innenfor prosedyre og tvisteløsning, med særlig fokus på tvister innen olje, offshore og entrepriser.

På IBA-konferansen satt han i et panel som diskuterte problemstillinger ved offshore-vindmølleparker.

BRED ERFARING

– Noe av det man trenger i en offshore vindmøllepark tar lang tid å lage. Da er det gjerne slik at de som skal bygge ut parken bestiller turbinene før de inngår kontraktene med de andre leverandørene. Spørsmålet da er hvordan man håndterer det å bli påtvunget en underleverandør som skal gjøre jobben, som man ikke har valgt selv, sier Brøndmo til Advokatbladet.

Han har erfaring med å representere parter i internasjonale offshore-voldgifter, deriblant offshore vind-tvister underlagt voldgiftsreglene til verdens ledende voldgiftsinstitusjon, ICC, og German Maritime Arbitration Association (GMAA).

– Vi vært så heldige og vært med å utviklingen av dette siden 2012, og det er nok derfor jeg ble spurt om å være med i panelet her. Her får

vi sett nærmere på hva som skjer utenfor Norge, og bidra til å hjelpe både kundene vi har som er interessert i denne utviklingen i Norge, men også de leverandørene som vil gå utenfor landet, sier Brøndmo.

SNART TIL NORGE

I slike avtaler er det en fare for tvister, og som regel blir da voldgift foretrukket fremfor ordinære domstoler fordi det omfattes som mer nøytralt enn en domstol i en av partenes land.

I oktober 2017 åpnet verdens første flytende vindmøllepark utenfor Skottland. Teknologien er nå på full fart på vei til norskekysten også.

– Nylig ga Enova Equinor en støtte på 2,3 milliarder til å bygge ut det første kommersielle feltet i Norge. De flytende parkene er mer komplisert teknisk sett enn det vi har sett i Norges naboland. I de landene man har sett slik teknologi foreløpig, som utenfor Danmark, Tyskland og UK, har man hatt det på grunnere vann, der man har kunnet sette vindmøllene på havbunnen, tillegger Brøndmo.

Utslippsreduksjonen ved den nye parken er ifølge nettstedet E24 estimert til å bli rundt 200.000 tonn CO₂ årlig. •

”
Nylig ga Enova Equinor en støtte på 2,3 milliarder til å bygge ut det første kommersielle feltet i Norge.

BA OM INNSPILL

Haavind-partner Pål Kvernaas er sentral i den internasjonale advokatforeningens Diversity and Equality Law Committee. Nylig ble han også IBA conference quality officer.

SEOUL: Haavind-partner Pål Kvernaas hadde travel dager bade på og utenfor konferansesenteret i Gangnam sør i Seoul.

På IBA-konferansen satt arbeidsrettsadvokaten nemlig i et panel som ba om innspill til hvordan formatene bør være på kommende IBA-konferanser.

– Konferansen er for dere, og vi trenger deres input og kommentarer for å bli bedre. Vi har fått tilbakemeldinger fra den halvårige konferansen i Paris, og det er gode tilbakemeldinger, men også forslag til ting som kan gjøres annerledes, sier Kvernaas.

– Da jeg selv var ny i IBA-sam-

menheng opplevdes det skremmende å skulle komme med nye idéer til de erfarne – men vi vil oppfordre dere på det sterkeste til å gjøre det, sa Kvernaas.

Haavind-advokaten var også blant moderatorene i et panel som diskuterte arbeidsrettslige utfordringer i start up-bedrifter og høyteknologiske bedrifter. •

Haavinds Pål Kvernaas (t.v.) deltok i et panel om arbeidsrett sammen med Carolyn Knox fra USA, italienske Corrado Scivoletto, og canadiske Andrew Frei.

LEKNE: Koreanerne er kjent for å elske ulike videospill, her en virtuell dansekonkurranse.

AUTENTISK: Åpningsseremonien bød på tradisjonelle koreanske toner.

Fra speed-møter til masse-mingling

Om lag 6000 advokater inntok i september sør-koreanske Seoul, deriblant en rekke norske toppadvokater med internasjonalt rettet fokus. Etter omfattende møtevirksomhet på dagtid fikk de også tid til festligheter og å knytte kontakter på kvelden.

I SØR-KOREA: HENRIK SKJEVESTAD

SEOUL: Årets utgave av IBA Annual Conference ble i år avholdt i Seoul fra søndag 22. september til fredag 27. september. Hele 130 land var representert på deltagerlisten, deriblant om lag seksti norske partnere.

UNIK MØTEPLASS
Med mer enn 200 ulike sesjoner og foredrag på plakaten, var det nok å velge i, selv om de fleste norske advokatene nok benyttet mer tid til møter med sine internasjonale kontakter enn i selve konferansesenteret.
Etter møte på møte var dagen langt fra over for IBA-advokatene. De fleste dro da videre til ulike mottagelser der man kunne pleie bekjentskaper – eller finne nye, fra alle verdens kroker og krokar.
Flere av de norske advokatfirmaene, deriblant

SANDS, BAHR, Wiersholm, Wikborg Rein, og Selmer hadde også egne større eller mindre arrangementer for sine advokat-nettverk.
BYGGER UT NETTVERKET
For andre år på rad hadde SANDS tatt med seg Sissel Kyrkjebø til å opptre på IBA-konferansen.
Hun bergtok gjestene med vakre toner. SANDS var også firmaet med flest norske advokater påmeldt.
– Vi er et firma som i den siste treårsperioden har fulgt en ambisiøs strategi både med tanke på kvalitet, leveranser, og ambisiøse vekstmål. Strategien er videreført i en ny treårsperiode. I den sammenheng er det viktig å styrke vår internasjonale satsning, noe som krever utbygging av vårt internasjonale nettverk, sier managing partner Ernst Ravnaas. •

PÅ GRENSEN: Thommessen inviterte sine forbindelser til en guidet tur til det demilitariserte grenseområdet mellom Sør- og Nord Korea.

BRILLEFIN: Wiersholms Kristine Hasle Øverby (t.v.) feiret 40-årsdagen sin med kollegaen Gunhild Dugstad.

VERTSKAP: Advokatfirmaet Selmer var som vanlig rundhåndet med invitasjonene, og hadde invitert en rekke av sine bekjentskaper til sin årlige IBA-fest. Årets delegasjon bestod av partnerne Christopher Jensen (t.v.), Camilla Magnus, Robert Sveen og Are Herrem.

MED UTSIKT: Nordens største advokatfirma Mannheimer Swartling arrangerte kveldscruise på Hanelva.

COMEBACK: Ikke på tretti år har Jens Brede deltatt på IBA-konferansen. – Den største forskjellen på da og nå er at det nå knapt er noen som røyker lenger, sier Brede, som stilte med partner Marie Vaale-Hallberg på Selmer-festen.

PÅ RUNDTUR: Wikborg Rein-partnerne Tormod Ludvik Nielsen (t.v.) og Kaare Andreas Shetelig skulle videre fra Seoul til firmaets kontor i Shanghai.

IMONERTE: Advokatene fikk servert ekte sørkoreansk k-pop.

SVENSK-NORSK: Managing partner Anna Palmérus fra Vinges Göteborg-kontor og Arntzen de Besche-partner Per Dagslet hygget seg på Selmer-festen.

BAR-MØTE: SANDS-partner Jon Skjørshammer (t.v.) og Fredrik Sonander slo av en prat i baren Sky Kingdom der Selmer-festen ble arrangert.

FLEST NORSKE: Advokatfirmaet SANDS har raskt vokst seg store i IBA-sammenheng. På konferansen i Seoul deltok Anne Kjølse Ekerholt, Ernst Ravnaas, Espen Furuhoft, Geir Frøholm, Ylva Cornelia Axelsen, Lars Berge Andersen, Wår Ravnaas og Erik Lind.

Han fulgte guttedrømmen JOBBER MED FOTBALL, MUSIKK OG TEKNOLOGI — SOM PARTNER

I 2018 landet Mathias T. Gebremichael advokatbevilling, og i år ble han partner. For den tidligere danseren og hobby-DJ'en var det viktig å finne et arbeidssted hvor han kunne bygge en juridisk karriere basert på egne interesser.

TEKST OG FOTO: THEA N. DAHL

”
Vi vil bli
større, men
for å bevare
den identitet-
en vi har,
vil vi heller
ikke være for
mange.

Mathias Tadesse Gebremichael er en annerledesadvokat som jobber i et annerledesfirma. Ikke bare fordi han snurrer plater på fritiden under navnet DJ Thew, men også fordi han har valgt å gjøre juridisk karriere ut av sine tre hovedinteresser fra barndommen - musikk, fotball og teknologi - i det lille advokatfirmaet Arktis i et tech start up-fellesskap midt i Oslo sentrum.

For Gebremichael var det viktig å skape en arbeidshverdag drevet av det han selv er genuint opptatt av. Nå aner han et skifte blant jusstudenter og unge jurister, hvor flere ser for seg en advokatkarriere utenfor de tradisjonsrike firmaene.

— Tilbakemeldingene jeg får fra unge jurister og tidligere medstudenter tilsier at det ikke lenger bare er ambisjonen om å jobbe i ett av de største advokatfirmaene som gjelder, og at det er flere som ikke trives så godt der som de hadde forventet. Jeg vil gjerne jobbe med det jeg liker. I Arktis kan jeg være meg selv, og jobbe med ting jeg er interessert i.

FRA HOBBY TIL KARRIERE

Under studiene drev Gebremichael en del med dans, spilte fotball og var DJ. Han er barndomsvenn med popduoen Nico & Vinz, og det var deres tidligere manager, Amanuel Kidane, som anbefalte ham å hilse på popduoen daværende advokat, Pedro Fasting. I dag er de to kolleger.

— Du har skapt en karriere av å jobbe med alt du likte å gjøre da du var yngre?

— Hehe, ja, jeg har jo det. Man kan jo gjøre alt med juss, og det er noe unge jurister virkelig bør ta innover seg. Kommende jurister og advokater må være bevisst på at det finnes mange muligheter der ute, så lenge de bare åpner øynene, og ikke låser seg til hva de tror er attraktivt. Da jeg studerte opplevde jeg at juridiske problemstillinger dukket opp i alle livets sammenhenger, og mange dører åpnet seg.

Selv har Gebremichael satset på opphavsrett og varemerke, GDPR, og jobber også som fotballagent. Sistnevnte vil si at han bistår fotballklubber og spillere ved overganger.

Han har, forholdsvis kort karriere til tross, vært involvert i en rekke kjente produksjoner som «Norske talenter», «Stjernekamp», «The Voice», «Idol» og «Hver gang vi møtes».

PARTNER PÅ TRE ÅR

Istedenfor å begynne i et av de store, tradisjonsrike firmaene, slik mange studenter drømmer om, satset Gebremichael på et lite.

28-åringen startet som fullmektig i 2016, fikk bevilling i 2018 og ble partner i 2019. Firmaet består av totalt tre advokater og tre advokatfullmektiger, og ønsker å ha flat struktur.

— At vi er små har nok mye å si. Vi har fokus på at man skal få ansvar og tillit tidlig. Målet er at man skal kunne bli partner uten at det går så lang tid. Vi vil bli større, men for å bevare den identiteten vi har, vil vi heller ikke være for mange. Vi kommer aldri til å bli hundre advokater, men gjerne rundt femten, eller tjue.

»

— Jeg får motivasjon av å sitte i et kreativt miljø hvor folk hele tiden videreutvikler en forretningsidé de brenner for, sier Mathias T. Gebremichael.

”
Jeg kan ikke
gå på jobb
hver dag
uten å trives
med det jeg
gjør.

Den kreative advokaten understreker at de fremdeles har en vei igjen å gå for å bli det firmaet de drømmer om å være.

— Selv om selskapet ble stiftet i 2009, anser vi oss fortsatt som en start up. Det betyr i realiteten at vi også har de samme tankene og meningene om vekst, og hele tiden jobber med å finne nye, smarte løsninger for å gjøre ting annerledes. I 2016 var vi tre ansatte og nå er vi seks, så det viser jo at det hvert fall går fremover.

TENKER NYTT

Advokatfirmaet Arktis jobber primært med forretningsjus, med spesialisering innenfor nisjeområder som digital teknologi, musikk og underholdningsrett, luftfartsrett, sport og GDPR, samt alminnelig selskapsrett og kontraktsrett.

— Utviklingen i samfunnet, og i bransjen, går i retning av å tilby kompetanse bygget opp av folk med helt ulike erfaringer. Det er ikke bare advokater som kan levere advokattjenester. Automatiserte tjenester kan også dekke enkelte behov. Dette er en utvikling vi ikke er imot, sier Gebremichael.

— Vi er en av initiativtakerne bak det internasjonale tech-nettverket Explorer HQ, som i dag består av over 25 bedrifter og over to hundre mennesker. Her er vi opptatt av å dele ressurser og kunnskap med hverandre. Arktis' mål er å bli det best integrerte advokat- og konsultentselskapet i tech-bransjen, ved å tilby et solid juridisk fundament som kan gjøre veien til suksess enklere for tech-start ups, fortsetter han.

Gebremichael forteller at Arktis gjerne prøver

andre modeller enn det som er «normalen».

— Vi tilbyr alternative prismodeller til timepris, for eksempel skreddersydde fastprisavtaler for å gi kundene bedre forutsigbarhet, og abonnementsløsninger med en månedlig sum. Vi satser på faste klientforhold, og det har vi lyktes med. Vi mener den gjengse advokat er overpriset. Å sende over en ubehandlet avtalemal eller en dokumentmal skal ikke koste klienten fem tusen kroner, det har i hvert fall jeg vanskeligheter med å rettferdiggjøre for meg selv.

– MÅ IKKE LÅSE SEG

— Hva var det viktigste for deg når du skulle starte din egen karriere?

— Tidlig vekstmuligheter og ansvar, samt et godt arbeidsmiljø med dyktige kolleger. Jeg kan ikke gå på jobb hver dag uten å trives med det jeg gjør. At man respekterer hverandre, anerkjenner hverandre og setter pris på hverandre, er utrolig viktig. Samtidig er jeg glad i utfordringer og er glad for å bli tildelt ansvar. Det har vært avgjørende for meg.

Selv tror Gebremichael at han trigges av det kreative, uvisse og uoppdagede.

— Jeg er primært opptatt av å kunne hjelpe folk, og gjøre juridiske tjenester tilgjengelig for dem som kanskje opplever juss som litt fjernt. Kreative aktører i musikkbransjen betaler ikke mest, akkurat. Det handler om hvilke verdier man lever etter, hvilken forskjell man vil utgjøre og hva man ønsker å oppnå. •

Vil ha Tilsynsrådet på banen

Etter to motstridende disiplinærfellelser mot advokater i Help bør Tilsynsrådet rydde opp, mener Kåre I. Moljord, talsperson for Advokatforeningens disiplinærutvalg.

TEKST: NINA SCHMIDT

Advokatbladet skrev i forrige utgave om at disiplinærutvalget i Oslo krets har ilagt en advokat i Help forsikring en irrettesettelse for å ha brutt uavhengighetsplikten (OSL-189-2018). Help, på sin side, viste til at det foreligger en annen utvalgsavgjørelse som konkluderer motsatt (OSL-098-2018), og at den ferske irrettesettelsen ikke får noen konsekvenser for måten Help organiserer advokatvirksomheten på.

Advokatbladet spurte Kåre I. Moljord om disiplinærutvalgenes myndighet svekkes når avgjørelser ikke får noen konsekvenser, og om Tilsynsrådet bør rydde opp.

— Så lenge disiplinærutvalgene og Disiplinærnemnden bare har forføyningsmuligheter overfor advokatene, men ikke mot advokatvirksomheter eller arbeidsgivere, er spørsmålet ikke om disiplinærutvalget eller -nemndens formelle myndighet svekkes, men om Tilsynsrådet utøver tilsyn overfor arbeidsgivere som organiserer seg på en slik måte at advokaten føres inn i avhengighet, sier Moljord.

— På den annen side vil man i slike tilfeller med en viss rett kunne hevde at disiplinærutvalgenes og -nemndens legitimitet og uformelle autoritet svekkes, så lenge Tilsynsrådet ikke rydder opp, understreker han.

En advokatnemnd, slik Justisdepartementet nå foreslår å innføre i forslaget til ny advokatlov, vil kunne være en bedre løsning, mener han.

— En felles advokatnemnd kan «sette hesten foran vognen», og vil også kunne rydde opp overfor advokatens arbeidsgivere, dersom organiseringen i seg selv medvirker til å utløse advokatens avhengighet, sier Moljord.

HAR MERKET SEG SAKEN

Advokatbladet har spurt Tilsynsrådet om det vil foreta seg noe i sakens anledning, og om rådet finner det uheldig at Disiplinærutvalget avsier avgjørelser som har helt ulikt resultat.

— Vi har merket oss at disiplinærutvalget nå har truffet en ny avgjørelse, hvor en advokat, ansatt i Help forsikring, er felt for manglende uavhengighet, sier Hege Bjølseth, direktør i Tilsynsrådet.

Hun sier videre at Tilsynsrådet må bruke noe tid på å se hvilke faktiske og juridiske omstendigheter som ligger til grunn for avgjørelsene.

— Videre er det også nødvendig å sammenholde de foreliggende avgjørelsene med vår egen opprinnelige avgjørelse

av herværende sak. Jeg finner grunn til å minne om at det ikke foreligger noen endringer av rettsstillingen på dette området etter vårt mottak av Lovavdelingens uttalelse av 4. november 2013, sier Bjølseth.

— Moljord synes å legge til grunn at Tilsynsrådet «bør rydde opp». Løsningen ligger ikke i etableringen av en eventuell ny advokatnemnd, men i en eventuell revisjon av et regelverk som tiden synes å ha løpt fra. Uavhengigheten til advokater som er ansatt i ikke-advokatselskaper er en komplisert og prinsipiell problemstilling som handler om mer enn organiseringen i ett enkelt foretak. Tilsynsrådet har tidligere spilt inn problemstillingen overfor Advokatlovutvalget, og vi registrerer at utvalget har behandlet denne i sitt forslag til ny advokatlov, sier Bjølseth.

I uttalelsen hun viser til heter det blant annet at lovavdelingen er «tilbøyelig til å anta at grensen (mellom integrert retts hjelp og advokatvirksomhet, red.anmerk.) vil være kryssset der advokaten som er ansatt i retts hjelpsforsikrings selskapet, opptrer som kundens advokat overfor en motpart, herunder i rettergang.»

HVA BETYR «HERUNDER»

I saken ADA-2017-D114 problematiserer Disiplinærnemnden tolkningen av uttrykket «herunder» i Lovavdelingens brev, og spør seg om Lovavdelingen mener at RGA ikke gjelder i rådgivnings- og forhandlingsfasen, men bare i rettergangsfasen, forteller Kåre I. Moljord.

— Dette svarer nemnden med rette nei til: I begge fasene driver advokaten ansatt i Help «advokatvirksomhet» med forsikringstaker, og ikke med Help som klienten. Help argumenterer på sin side for at advokaten som ansatt i Help driver «integrert retts hjelp» som i prinsippet ikke anses som «advokatvirksomhet», og at RGA derfor ikke gjelder, sier Moljord.

— Men siden nemnden mener at advokaten i slike tilfeller plikter å ivareta forsikringstakers interesser, som advokatens reelle klient, legger den med rette til grunn at det utøves advokatvirksomhet til en klient, og at RGA derfor gjelder, sier Moljord. •

Forfatter:
Alexander Næss Skjønberg
Forlag:
Gyldendal 2019
Sider: 448
Pris: 790 kroner.

Fredsplikten i tarifforhold

Bokens formål er å undersøke når bruk av kampmidler er i strid med fredsplikten, og når kampmidler er tillatelige. Boken er basert på forfatterens doktorgradsavhandling ved Institutt for privatrett ved UiO. Tre kategorier aksjoner faller utenfor fredsplikten: Sympatiaksjoner, politiske aksjoner og individualrettslig opptreden. Videre behandles blant annet fredsplikt-normer og arbeidskampregler.

Forfatter:
Endre Stavang (red)
Forlag:
Cappellen Damm Akademisk 2019
Sider: 916
Pris: 1350 kroner.

Ekspropriasjon, 3. utg.

Boken drøfter temaer som ekspropriasjonsprosessen, salgsverdi med påslag, reguleringsplanens betydning, bruksverdiestatning og tilpasningsplikten, gjenervervsprinsippet, erstatning for ulemper fra veitrafikkanlegg, fordeler for gjenværende eiendom, og differanseprinsippet og rettigheters vern ved ekspropriasjon. Inneholder tre nye kapitler.

Forfatter:
Henriette N. Tøssebro (red.)
Forlag:
Universitetsforlaget 2019
Sider: 424 sider
Pris: 999 kroner.

Ugyldighet i forvaltningsretten

Ifølge forlaget har ugyldighetskonseptet blitt behandlet relativt overfladisk i nye-teori, og de har derfor samlet artikler fra flere nordiske forskere som skriver om hvordan ugyldighetskonseptet i norsk forvaltningsrett kan og bør forstås. Artikkelsamlingen hører til i skjæringsfeltet mellom konservatisme og innovasjon, ifølge forordet. Boken er delt i fem deler; introduksjon, overordnet om ugyldighetsvurderingen, kritiske perspektiver, forvaltningsautonomi og domstolskontroll og praktiske ugyldighetsspørsmål.

Forfatter:
Arne Fanebust, Nadia Hall, Nils Erik Lie, Tor-Geir Myhrer, Unni Sandbukt, Haakon I. Haraldsen og Henrik Syse
Forlag: Universitetsforlaget 2019
Sider: 248
Pris: 499 kroner.

Juss og etikk, 2. utg.

«I store deler av samfunnet hersker det mistillit til jurister. De oppfattes, noen ganger med rette, ofte med urette, som mennesker som har klientenes og sin egen fordel som soleklar prioritet fremfor samfunnets legitime interesser. Dette er en aldri så liten tragedie; at den yrkesstand som skal vokte rettferdigheten, som skal sørge for at den svake får den samme juridiske behandling som den sterke, som skal kjempe for grunnleggende lovlidighet og troskap satt opp mot det egoistiske og materielle fristelser, er blitt en yrkesstand som betraktes med betydelig mistenksomhet, og hvis representanter i noen tilfeller befinner seg så åpenbart på de mektigstes og sterkes-

tes side at det er vanskelig å se hvordan de kan fylle sin maktbalanserende og -utjevnerende funksjon.»

Slik skriver filosof Henrik Syse innledningsvis, og så følger kapitler om etikk knyttet til god påtaleskikk, dommeradferd, etiske problemstillinger fra forsvarsadvokatens ståsted, god advokat-skikk og dommeretikk i praksis.

Forfatter:
Thomas Benson
Forlag:
Fagbokforlaget 2019
Sider: 744
Pris: 749 kroner.

Arbeidsrettsboka, 3. utg.

Samlet fremstilling av de viktigste reglene i arbeidsmiljøloven, nytt i denne utgaven er at også statsansatteloven er omhandlet. Boken er skrevet for det praktiske arbeidslivet og er rettet mot arbeidsgiver og -taker og statsansatte, men også mot advokater. Forfatteren er advokat i Bodø.

Forfatter:
Mads Andenæs og Ida Andenæs Galtung
Forlag: Universitetsforlaget 2019
Sider: 264
Pris: 399 kroner.

Grunnloven vår, 16. utg.

Boken kom første gang ut i 1949, 15. utgave i 2012, og i denne utgaven er det nye menneskerettskapittelet fra 2014 tatt med, samt grunnloven i moderne språkdrakt. Boken inneholder sentrale forfatningsdokumenter fra 1814 til 2019.

Rettssikkerhet bør trumfe enkle løsninger

Justisminister Jøran Kallmyr har i det siste vært ute i mediene og sagt at han ønsker at det skal bli lettere å inndra verdisaker som åpenbart har blitt skaffet via kriminelle handlinger. Og det kan være lett å være enig. Der-som man går på trygd har man sjelden råd til dyre klokker, og dermed synes saken opplagt.

Jeg skulle ønske at virkeligheten var så enkel, for det hadde helt klart gjort politiets kamp mot organisert kriminalitet lettere. Alle er enig i at kriminalitet ikke skal lønne seg. Derfor er det ofte utfordrende å være motstander av det som i utgangspunktet ser ut som et godt forslag.

Så hvorfor er sivilrettslig inndragning ikke et godt forslag? For det første har vi allerede gode regler for å inndra utbytte fra kriminelle handlinger. Problemet er at disse i liten grad blir brukt. I Norge har vi ikke fullstendige tall på hvor mye som blir inndratt som følge av straffbare handlinger, men politiets datasystem Strasak viser at det i 2012 ble inndratt litt over 108 millioner kroner. Det er ikke foretatt noen anslag over hva omfanget av straffbare handlinger er i Norge, men inndragning utgjør antakeligvis bare en liten promille av dette.

Hva er årsaken til at regelverket ikke fungerer etter sin intensjon? I en betenkning av professor Jon Petter Rui ved UiB er manglende kunnskap hos politiet og påtalemyndigheten, sammen med tradisjon og kultur, angitt som noen av årsakene til at inndragning ikke skjer oftere. Han har også pekt på manglende ressurser, og uheldig styring av ressurser, som årsaker.

Dagens regler krever dom for straffbare forhold. Derfor ønsker justisministeren å kunne inndra uten straffesak. Bevisbyrden som foreslås er simpel sannsynlighetsovervekt — i realiteten vil det bli slik at den som har verdigjenstanden må bevise at den er anskaffet med lovlige midler, og ikke omvendt.

Dette gir dårlig rettssikkerhet. La oss si at du får en dyr klokke i gave fra en slektning. Du blir arbeidsledig, men er glad i klokken og bruker den hver dag. Så blir du stoppet i en rutinekontroll i toll og får spørsmål om å bevise at klokken er din. Det kan du ikke, med mindre gaven kom med en kvittering. I dag må det foreligge dom på at du har begått en straffbar handling før klokken kan inndras, men i det nye regelverket blir det annerledes.

En stor bekymring er også at en slik regelendring vil kunne føre til inndragninger basert på fordommer. Vi vet allerede i dag at folk med

annen bakgrunn enn etnisk norsk oftere blir stoppet i kontroller hvis de kjører dyre biler eller har en «flashy» stil, med dyre smykker og vesker. En videre tilgang til å stoppe og inndra, mener jeg lett kan medføre et mer anstrengt forhold mellom minoritetsgrupper og politiet. I teorien skal nok dette ikke skje, men enhver form for inndragning uten beviskravet som følger av det strafferettslige sporet, øker faren for vilkårlige avgjørelser gjort på sviktende grunnlag.

For hvilke kriterier er det nå som må til for at den nye inndragningsenheten som foreslås opprettet skal kunne kreve bevis for eierskap? Det kan være mange grunner til at en trygdet eller arbeidsledig sitter med verdier, og mange av dem kan være fullt lovlige årsaker. Vi har i dag et system som tar vare på befolkningens rettssikkerhet, og samtidig gir myndighetene mulighet til å inndra gjenstander der det er bevist kriminelle handlinger.

Advokatforeningen skrev et hørings-svar om forslag til sivilrettslig inndragning allerede i 2017. Den gangen stilte vi også spørsmål om det nye systemet i det hele tatt ville bli mer effektivt. Det er tenkt at man skal opprette en egen inndragningsenhet. Et slikt nytt kontor vil blant annet måtte ha ansatte, kontorer, og IKT-systemer, og erfaring viser at nye statlige enheter krever stadig mer ressurser.

Problemet i dag er altså ikke det eksisterende regelverket, men manglende prioritering og styring hos politiet. I stedet for å fjerne viktige rettssikkerhetsgarantier som beskytter borgerne, bør vi heller sette inn ressurser slik at politiet også kan fokusere på å finne mulig utbytte i en tidlig fase av etterforskningen. Justisminister Jøran Kallmyr begynner i feil ende når han nå vil åpne for sivilrettslig inndragning.

MERETE SMITH,
generalsekretær

Merete Smith

”

Problemet i dag er altså ikke det eksisterende regelverket, men manglende prioritering og styring hos politiet.

KUNSTIG INTELLIGENS VS. FORNUFT OG FØLELSER – EN HISTORIE FRA ARENDAL

Av MAJ HINES, senioradvokat i Wiersholm

Arets politiske festival i Arendal er nylig tilbakelagt. Tematikken fremtidens arbeidsliv og kunstig intelligens (AI) gikk igjen i mange sammenhenger.

En av de store usikkerhetsfaktorene ved fremtidens arbeidsliv er hvilke oppgaver som vil forsvinne; hvilke oppgaver vil bli erstattet med maskiner og kunstig intelligens, og hvordan skal menneskelig arbeidskraft kunne beholde sin verdi i møte med avanserte algoritmer og datamaskiner uten sykefravær?

En opplevd situasjon på vei hjem fra Arendal kan illustrere problemstillingen og gi en påminnelse om styrken ved menneskelig arbeidskraft. Onsdag ettermiddag - et tidspunkt preget av hektisk aktivitet og fulle tog ut av Arendal - la jeg opp til å benytte ekspressbuss til Oslo. Knutepunktet for ekspressbuss i Arendal, Harebakken bussterminal, ligger en drøy halvtimes gange utenfor sentrum (2,4 km).

Det skulle bare være å møte opp på busstoppet i Arendal sentrum hvor jeg lett ville få tilgang til jevnlig shuttlebuss ut av sentrum. På busstoppet ble jeg møtt med en enorm folkemengde i villrede, ingen shuttlebuss og overbelastede rutebuss og sjåfører. På holdeplassen for taxi opplevde jeg det

samme; en endeløs kø og begrenset tilgang på taxier.

Første spørsmål: Kunne og burde køen for henholdsvis buss og taxi vært administrert for å styrke effektiviteten og tilbudet, og ville AI eller menneskelig arbeidskraft vært best skikket til oppgaven?

Ved ren flaks fikk jeg fylle opp et ledig sete i en taxi. Ved Harebakken viste situasjonen seg å være helt motsatt; stedet var tomt for passasjerer og med en tom og ventende shuttlebuss parkert for å frakte eventuelle ankomende passasjerer til Arendal. En åpenbar mismatch.

Sjåføren i den ventende shuttlebussen ble gjort oppmerksom på at trafikkstrømmen gikk motsatt vei og oppfordret til å bidra til å løse trafikkaoset ut av sentrum. Shuttlebussen skulle i henhold til oppsatt rute vente tjue minutter på eventuelle nyankomne passasjerer og frakte disse til Arendal. De var det ikke mange av sent onsdag ettermiddag. En improvisert ekstratur av sjåføren til Arendal sentrum for å hente passasjerer, ville derfor sikret at mange av de ventende passasjerene kom seg med bussen. Dette til glede både for busselskapet, passasjerene og arrangøren. Sjåføren viste imidlertid til at dette ville være i strid med oppsatt rutetabell. I tillegg var det en risiko for at han kunne komme til å frakte konkurertens passasjerer, noe han hadde instruks om ikke å gjøre.

Neste spørsmål: Burde AI eller menneskelig arbeidskraft være best skikket til oppgaven med å tilpasse og løse den akutte utfordringen i tilbudet av busstjenester ut av Arendal sentrum?

Dersom shuttletrafikken mellom buss-knutepunktet og sentrum hadde blitt håndtert av selvkjørende og algo-

ritmestyrte busser, ville nok transporten kunne vært mer forutsigbar og stabil. Det kreves ikke mange linjer med programmering for å instruere om at dersom det er 0 ventende passasjerer ett sted og mange ventende på en annen holdeplass, så bør transporttilbudet tilpasses mengden passasjerer.

Arendalsuka varer noen hektiske dager og representerer en unntakstilstand for en liten by som Arendal. Arrangementet innebærer også en stor logistisk utfordring for arrangøren og de frivillige som står på for å bidra til best mulig avvikling. Uforutsette hendelser kan inntre, og dette kan medføre at erfaringsbasert AI ikke ville løst oppgaven på en optimal måte.

Det er her mennesket kommer inn. Sjåføren i vårt tilfelle, har et valg og en teoretisk mulighet til å se bort fra eventuelle retningslinjer og instruks dersom situasjonen krever det. Forutsetningen er at sjåføren har nødvendig frihet. Uten frihet ingen rom for improvisasjon. I tilfellet fra Arendal ville improvisasjon medført både høyere inntekter og mer fornøyde passasjerer. På den annen side, jo mer rigid og byråkratisk rammeverket er, jo mindre grunn er det til å bruke menneskelig arbeidskraft. Uten behov for egen tankevirksomhet, er det fort bedriftsøkonomisk optimalt å la forutsigbar og kostnadsbesparende AI håndtere oppgaven.

Eksempelet fra Arendal minner oss om at menneskets fortrinn er evnen til improvisasjon og tilpasning basert på fornuft og følelser. Den kognitive evnen til tenkning og vurdering basert på ny informasjon, erfaring og å foreta tilpasning til nye og uforutsette hendelser. Dette er den menneskelige arbeidskraftens komparative fortrinn i møtet med fremtidens arbeidsliv. •

PROSEDYRE ER VIRKSOMME ORD

Av HANS STENBERG-NILSEN, pensjonert advokat, tidligere leder av Advokatforeningen (1985 – 1988)

I 2018 kom Høyesteretts digitale veileder om anke, saksforberedelse og prosedyre. Som lovet har Høyesterett nå levert utgave nummer to, og jeg tillater meg et par kremt.

Da veiledningen ble lansert (Advokaten nr. 5/2018) antydte høyesterettsjustitiarius Øie at det kunne være et skille mellom prøveadvokatene som kom fra små firmaer og de med bakgrunn i støtteapparat fra de store firmaene. Hun påpekte at kursing og mentorhjelp var ønskelig. Jeg oppfatter dette slik at hun

”
Retorikken i retten er et tema som bør utdypes i neste utgave av Høyesteretts veileder til prøveadvokater.

gjørne ser at prøvesakene er en arena også for små firmaer. Høyesterett vet at Terje Wold (justitiarius 1958 – 1969) begynte som sakfører i Finnmark.

Prøvesakene er et incitament for advokater som ønsker å legge en alen til sin faglige vekst. Det har sin egenverdi at man i alle fall to ganger i sitt liv har gjennomarbeidet et stoff til bunns.

Det har betydning for alle advokater uansett praksisform. Lokalkunnskap kan ligge som underlag for lokale advokaters prosedyre.

Høyesteretts veileder bør være pensum for alle prøveadvokater. Den har generell karakter og er verdifull for advokatene uansett instans. Det avgjørende slaget er prosedyren der motparten skal nedkjempes og dommerne overbevises. Da står advokaten alene uten støtteapparat og mentor. Støtten er manuskriptet som ikke skal leses, men fremføres. Da bør setningene i manus være formulert med tanke om at de skal høres.

Retorikken i retten er et tema som bør utdypes i neste utgave av veilederen. Retorikk defineres som veltalenhet, eksempelvis bergensk på det beste inntil det skvalper over. En bordtales retorikk er noe annet enn i en 17. mai-tale eller i en politisk valgtale. Men den siste har det til felles med prosedyre: Den skal overbevises. For retorikk i retten er det noe å hente fra politiske debatter.

Fjoråret var retorikkdebattenes år. I Stortinget gikk det så varmt for seg at statsministeren forsøkte å dempe gnistregnet ved å si at hun satte pris på de gammeldagse for og mot-debattene. Ikke tror jeg at hun hadde glemt John Lyngs listige ironi inntil det infame, men media og politikerne kastet seg på med gode forsvar for frisk ordbruk og kraftig toneleie, også ved hjelp av sitater og snutter fra litteraturen.

Her ligger impulser også for prosedyren. Dette gjelder særlig sitater, men fra Tyskland har jeg fått vite at man der skal være forsiktig med bruken av Goethe. Vel, hva med oss i Norge, som har Ibsen og hans åker full av gullkorn? Tar du Ibsen fra advokatene, tar du samtidig prosedyren fra dem.

I lys av tidens retorikkdebatt er det klart at ordbruken har sine grenser, både i politikken og i retten. Velkjent er Listhaugs replikk i en radiodebatt om Knut Arild Hareide som «sleiker

imamer oppetter ryggen». Utsagnet er senere beklaget, og ville sikkert blitt påtalt i Stortinget om det hadde vært fremsatt der. I retten ville et tilsvarende utsagn ha virket fremmed. Det pyntelige ordvalget kunne kanskje vært «å ta til gjenmæle», men det er muligens litt tamt både til politisk bruk og i retten. Mellomformer finnes.

Advokatene må som alltid velge sine ord med omhu og følelse. Målet med prosedyren er å overbevise, slik det er poengtert av justitiarius Øie. Hjelpemidlet er det Nordahl Grieg kalte «virk-somme ord». •

ANNONSE

ADVOKATFIRMAET
**HESSEN &
KNAPSTAD**
DA - MNA

Vi har gleden av å meddele at advokatene Carina Wold og Gunn Indreiten har tiltrådt vårt advokatfelleskap fra 1. juli 2019. Wold og Indreiten var i kontorfellesskap med avdøde advokat Harald Stabell. De er spesialister i erstatningsrett, i tillegg til at de driver alminnelig advokatpraksis. Vi tilbyr nå advokatrådgivning innen de fleste rettsområder, herunder familierett, barnevern, strafferett, bistandsadvokat, erstatningsrett og trygderett mv. For nærmere info – se våre hjemmesider: www.hkmadvokatene.no, www.indreiten.com og www.advokatcw.no

ÅRGANGER TIL SALGS!

Innbundne Rt. årgang 1910-2001
Innbundne Rg. årgang 1950-1985
Innbunde Rg. årgang 1996-1999

Tar imot seriøse bud!

Til kontakt med:
Arild Standal, Postboks 203, 8901 Flore
Telefon: 90569370
E-post: arilistan@online.no

Tett på utformingen av NYE LOVER

Å være med i et lovutvalg er interessant og meningsfylt, og gir deg mulighet til å påvirke lovgivningen og regelverksarbeidet, sier senioradvokat Thorgeir Hole (53) i Simonsen Vogt Wiig.

TEKST OG FOTO: NINA SCHMIDT

Han har i snart to år vært medlem av lovutvalget for velferdsrett i Advokatforeningen, det siste året som leder for utvalget. Nittifem prosent av arbeidet består av å vurdere lovfor-slag og av å avgi høringsuttalelser, forteller han.

— Å sitte så tett på lovgivningsprosessene er gøy, selv om våre meninger ikke alltid blir hensyntatt. Men det skjer jo at våre synspunkter blir tatt inn som en del av proposisjonen, og da føles arbeidet meningsfylt, sier Thorgeir Hole.

Lovutvalget for velferdsrett dekker trygderett, barnevern og helse- og sosialrett. I år har lovutvalget blant annet avgitt høringsuttalelse til forslaget for ny barnevernslov og forslag til endringer i reglene for uføretrygd.

— Å vurdere forslagene opp mot rettsikkerhetsproblematikk og advokatstandens næringsinteresser er en grunnleggende del av oppgaven, men vi mener jo mye også om andre spørsmål. Vi har akkurat fått inn høring på tvangsbegrensningsloven, der det foreslås felles regler om tvang og inn-grep uten samtykke i helse- og omsorgstjenesten. Dette er en stor sak som vi må jobbe grundig med, og bruke mye tid på, sier Hole.

INNKALLES TIL MØTER

Medlemmer av lovutvalgene blir av og til kalt inn til offentlige etater for å utveksle synspunkter. Nylig deltok Ingrid Lauvås, advokat i Eurojuris i Haugesund og medlem av utvalget, på et seminar om norsk barnevern på Stortinget, arrangert av Senterpartiet.

— Hvis en offentlig instans kaller på deg og gjerne vil snakke med deg, så stiller vi selvsagt opp, sier Hole.

Han har for eksempel også vært i møte med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, der

direktoratet ønsket å snakke om advokaters opp-treden i enkelte barnevernssaker.

— Direktoratet mente at enkelte advokater i noen tilfeller har opptrådt på en måte som de mente ikke var advokatstanden verdig, og som skal ha bidratt til hets mot ansatte i barnevernet. Vi diskuterte dette, og fikk også mulighet til å snakke om andre forhold, som kompetansen og kvaliteten i barnevernet, fortel-ler Hole.

TRENGER NYTT MEDLEM

Til daglig jobber han med arbeidsrett, velferdsrett og forvaltningsrett på vegne av offentlige virk-somheter og arbeidsgiversiden.

— Innenfor helserett er jeg for eksempel vant med å ta sykehusets, og ikke pasientens perspek-tiver. Dette må jeg være spesielt oppmerksom på i arbeidet i lovutvalget, men jeg tror at det kan være nyttig også å ha styringsperspektiver med i våre betraktninger, sier Hole.

Advokatforeningen har 27 lovutvalg innenfor alle rettsområder, og totalt over fire hundre tillits-valgte. Lovutvalget for velferdsrett trenger nå ett nytt medlem. •

! Lovutvalget for velferdsrett

Thorgeir Hole (leder), Simonsen Vogt Wiig, Oslo
Bjarte Aarlie, Sentrumsadvokatene, Bergen
Lars Duvaland, Den norske legeforening, Oslo
Ingrid Lauvås, Eurojuris Haugesund
Olav Lægreid, Advisio Advokat, Oslo
Gro Sandvold, Advokat Sandvold AS, Oslo

— Vi forsøker å være konstruktive i formen, selv om vi kan være fryktelig uenige i forslagene som kommer. Dersom vi blir oppfattet som gneldre-bikkjer, vil vi ikke bli lyttet til, sier Thorgeir Hole.

Fra Advokatforeningen: 14 ledige verv i lovutvalg

Advokatforeningen skal nå besette verv i mange av foreningens lovutvalg. Som medlem i et lovutvalg er du med å på-virke rettsutviklingen, og får inngående kjennskap til nye lovforslag innenfor ditt fagfelt. Følgende lovutvalg har ledige verv:

- Lovutvalget for asyl- og utlendingsrett
- Lovutvalget for børs og verdipapir-handelrett
- Lovutvalget for energirett, vannkraft, olje og gass
- Lovutvalget for erstatningsrett
- Lovutvalget for forsikringsrett
- Lovutvalget for IKT og personvern
- Lovutvalget for immaterial- og markedsføringsrett
- Lovutvalget for klima- og miljørett

- Lovutvalget for konkurs, akkord, pan-terett, tvangsfullbyrdelse og inkasso
- Lovutvalget for samferdsel og sjø-, luft- og annen transportrett inklusive sjøforsikring
- Lovutvalget for selskapsrett
- Lovutvalget for sivilprosess og voldgift
- Lovutvalget for skjøns-, eksproprias-jons- og vassdragsrett
- Lovutvalget for velferdsrett

Frist for å melde interesse eller foreslå kandidater er 1. november. Kortfattet forespørsel med kort CV vedlagt (ikke link), sendes til lovutvalg@advokatforeningen.no

Advokatforeningen oppfordrer alle kretsledere til å foreslå kandidater til lovutvalgene.

Fra Advokatforeningen Ledige verv i disiplinær- utvalgene

Advokatforeningen søker medlemmer til disiplinærut-valgene som lar seg engasjere av advokatetiske spørsmål, og som ønsker å ta del i dette samfunnsoppdraget.

Tre advokater er involvert i utformin-gen av en disiplinærbeslutning, og medlemmene rullerer på å være først-voterende. Vervet forutsetter frivillig engasjement fra den enkelte, men som førstvoterende får man et honorar på 3500 kroner per sak. Utvalgsmedlem-mer får i tillegg godkjent fem timer etikk som etterutdanning. Oppnevnelsesperioden er to år.

Som medlem av disiplinærutvalget bidrar du til å ivareta tilliten til advoka-tstanden gjennom håndhevingen av Regler for god advokatskikk og en god og forbrukervennlig klageordning.

Advokatforeningen har til sammen syv regionale disiplinærutvalg som be-handler klager på advokater i forbin-delse med eventuelle brudd på RGA eller for høyt salær. Advokatforeningen er utvalgenes sekretariat, og sørger for at partene får uttale seg og imøtegå hverandres anførsler før saken sendes utvalget for behandling.

Frist for å melde interesse eller fore-slå kandidater er 1. november 2019. Kortfattet forespørsel med kort CV ved-lagt (ikke link) sendes til post@advokatforeningen.no

! I Advokatforeningens rettspolitiske plattform understrekes det at Advokatforeningen skal arbeide for at lovgivnings-prosessen er åpen med reell mulighet til bred demokratisk deltakelse før endelig vedtak treffes.

– Det eneste rette svaret i jussen er «det kommer an på»

Brynjar Meling er trolig Norges mest utskjelte advokat, og angreir ikke på at han omtalte Italia som en bananrepublikk. I sommer ble han kalt «aktivist» av Frp-topp Ketil Solvik-Olsen, noe som ble starten på en debatt om advokaters rett til ikke å bli identifisert med sin klient.

TEKST OG FOTO: NINA SCHMIDT

BRYNJAR NIELSEN MELING (52)

TITTEL:

Advokat og innehaver av advokatfirma Meling AS

OPPRINNELIG

FRA: Opstad, Mandal, Tromsø, Gjøvik, Sandnes, Oslo, Stavanger (sønn av offiserer i Frelsesarmeen)

BOSTED:

Stavanger

SIVILSTATUS:

Kjæreste og deler hus med Marianne. Fem barn på 26, 25, 20, 18 og 4 år

Brynjar Meling har stått i mediestormen i en årrekke: «Det er en grunn til at statsministeren, utenriksministeren, justisministeren, kommunalministeren, halve Økokrim, Carl I. Hagen og Åsne Seierstad sover dårlig om natten av og til. Grunnen er 36 år og heter Brynjar.»

Slik ble Brynjar Meling portrettert av Bergens Tidende i januar 2004. Da hadde han markert seg som den hardtslående og frittalende forsvaren til et av Norges tilsynelatende mest foraktede mennesker; mulla Krekar.

«Jeg kan ikke tvinge meg til å mislike fyren. Og jeg har sagt flere ganger at jeg ville trivdes bedre i et land styrt av mulla Krekar enn av Finn Jarle Sæle. Jeg har nok enn annet bilde av mulla Krekar enn det som er skapt av media», sa Meling til BT.

(Finn Jarle Sæle er tidligere redaktør av den kristne avisen Dagen og har et kristenkonservert stæd.)

I sommer - over femten år senere — da Italia begjærte mullaen utlevert, smalt Meling til med nok en kommentar som skapte rabalder.

«Italia fremstår som en bananrepublikk, og enhver oppegående person — med mindre man er justisminister for Fremskrittspartiet — som har litt kjennskap til rettsstaten vil avsløre dette som et politisk makkverk», sa Meling om utleveringsprosessen mot Krekar.

GÅR LØS PÅ RETTSSTATEN

Tidligere samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen skrev på Facebook at han hadde forventet at Meling ville ha opptrådt mer profesjonelt, og tilføyde «passer det bedre at vi kaller ham aktivist?».

Dette fikk advokater og Advokatforeningen til å engasjere seg: «Hvis man hamrer løs på en av rettstatens aktører over tid, i dette tilfelle advokaten, vil det kunne være ødeleggende for en rettsstat fordi advokater ikke lenger vil ha samme gjennomslagskraft», mente for eksempel advokat

Jon Anders Hasle, og fikk støtte fra Advokatforeningens Merete Smith.

Brynjar Meling har jobbet med en lang rekke profilerte saker, så som søksmålet den såkalte bokhandleren i Kabul anla mot Åsne Seierstad, NOKAS-saken, Christoffer-saken og mange utvisningssaker.

Han er en aktiv deltager i samfunnsdebatten, og har 11.400 følgere på Twitter, der han ytrer seg om alt fra Greta Thunberg (støttende), kommunalpolitikk i Stavanger (respekt for Rødt-politiker Mimir Kristjánsson), striden mellom Venstre og Frp (mener Venstre burde ha skjønt tegningen for lenge siden), og Viking (blodfan), for å nevne et lite utvalg.

Og dette: «Når Erna Solberg-regjeringen går av. Felles pressekonferanse. Journalist: Er det noe dere er stolte av, som dere utrettet? Erna ser på Siv Jensen og Trine Skei Grande og Kjell Ingolf Ropstad før de sier stolt i kor: Vi hentet ikke hjem den fireåringen fra Syria, der stod vi på vårt.»

Angreir du på at du kalte Italia en bananrepublikk?

— Overhodet ikke. Jeg kan gjerne gjenta det, hvis du ønsker. I denne sammenhengen mener jeg at de fortjener den karakteristikken.

Hva er det viktigste du har lært i ditt arbeid med mulla Krekar-saken som andre advokater kan ha nytte av å kjenne til?

— Krekar-saken har heldigvis liten eller ingen overføringsverdi til andre saker. Du vet - i straffesaker er jo utgangspunktet en straffbar handling - så skal man finne en gjerningsmann. I Krekar-saken er det motsatt. Der har man funnet en gjerningsmann og skal forsøke å finne noe han har gjort. Du kan godt sitere meg på at det er en heksejakt som ender opp i en bananrepublikk. Men, kommer en kollega mot formodning over en tilsvarende sak, ville jeg ha rådet han eller henne

til å gi gass. Mener hun at det er juks og fanteri og har belegg for det - la meg sette to streker under det siste svaret - så si det. Jeg kan ikke legge skjul på det, men jeg tar utgangspunkt i bevisene - eller mangel på det. Så respekter jeg at andre er uenige med meg, eller tar feil, som jeg liker å kalle det.

Du har vært Krekars advokat i 17 år. Har du på noe tidspunkt gått lei?

— Nei. Overhodet ikke. Jeg kommer til å holde på i 17 år til om nødvendig. Da er jeg snart sytti, og han åtti. Spøk til side. Dette handler ikke om Krekar, men om prinsipper. Det er gjort - og gjøres så mye galt her - at jeg blir inspirert bare av det.

Du betaler en personlig pris ved å være Krekars advokat, og har fått mange sinte e-poster og negative kommentarer. Går det inn på deg?

— Nei. Det er veldig få mennesker jeg innvilger en plass i livet mitt, som gjør at de kommer i posisjon til å såre meg.

Hva er det viktigste valget du har tatt i din karriere som har ført deg dit du er i dag?

— Siden det er du som spør, så sier jeg Krekar-saken.

Hva er den vanskeligste saken du har hatt som advokat, og hva lærte du av den?

— Jeg har vært forsvarer både i Kristin-saken og Kristoffer-saken. Spesielt sistnevnte var en utfordring. Viljen til å dømme var like sterk som bevisene var svake. Den kan fortsatt holde meg våken om nettene, med spørsmål om det er en riktig domfellelse. NOKAS-saken var også spesielt utfordrende, da jeg ikke bare gikk i utakt med aktoratet, men også hadde en klient som ikke hadde vært på bankplassen under ranet. Bildene fra ranet viste jo at vi hadde en på tiltalebenken som ikke var en del av selve rans-

Brynjar Meling var i juli i år i nok et fengslingsmøte i Krekar-saken.
Foto: Carina Johansen, NTB Scanpix

”

Jeg skulle gjerne levd av musikken. Motet sviktet da jeg var i tjueårene.

laget. Det var mange av kollegene som sloss for den billetten ut av selve ranslaget.

Du er vokst opp i Frelsesarmeen, men forlot den i 2003 fordi du ikke ønsket at ditt virke som advokat skulle være en belastning for armeen. Har du fått med deg erfaringer fra Frelsesarmeen som har gjort deg til en bedre advokat, og i tilfelle hvilke?

— Jeg håper det. Menneskeverdet og det å se alle. Jeg er jo vokst opp i et hjem hvor jeg kunne komme ned til frokost, så satt det en uteligger sammen med oss. Eller en limsniffer sov ut rusen mens vi spiste middag. Det er sikkert ikke helt vanlig for advokater som er vokst opp på Oslo vest. Ikke til forkleinelse for Frelsesarmeen, så gir jeg større ære til mine foreldre enn til armeen og Vår Herre. Mamma er - og pappa - som døde i fjor var — hele, flotte mennesker. Noe jeg tror de hadde vært uansett hva de tror eller trodde på.

Hvilken betydning har troen på Gud for deg i livet ditt akkurat nå?

— Vi inngikk en avtale for noen år siden om å la hverandre være i fred. Jeg vet ikke hvem av oss som sluttet å tro på den andre. Men det ligger noe der fortsatt. Og det er nok det som gjør meg så eitrende forbanna når jeg hører noen fortsatt fordømmer homofili, eller jeg ser en innvandringsfiendtlig

politiker med gullkors snakke om kristne verdier. Da tenker jeg «gi meg Jesus'en min tilbake, dere har tatt ham og misbrukt ham!».

Hvis du skal gi et råd til unge advokater på starten av sin karriere, hva vil det være?

— Øv mer. Les fag. Gå i retten og hør flinke advokater prosedere. Ikke la dere dupere av gamle, grinete advokater, samtidig vær ydmyk og på vakt hvis du tror at det finnes enkle svar med to streker under. Det eneste rette svaret i jusen er «det kommer an på». Jeg har nå åtte-ti unge ansatte advokater i slutten av tjueårene og begynnelsen av trettiårene. De er så flinke og kunnskapssøkende.

Drømmer du av og til om å gjøre noe helt annet enn å være advokat – i tilfelle, hvilket annet yrke kunne du ha valgt?

— Jeg skulle gjerne levd av musikken. Motet sviktet da jeg var i tjueårene. Jeg hadde regelrett ikke nerver til det. Jeg hadde ikke én solo, audition eller prøvespilling som ikke gikk åt skogen.

Hva er det beste med å jobben som advokat?
— Friheten!

Og det verste?

— At du bruker den til å jobbe deg i hjel.

Du har selv tusenvis av følgere på Twitter, og debatterer om politikk og samfunnsspørsmål. Har du forståelse for advokater som er skeptiske til sosiale medier?

— Nei. Vi er viktige stemmer. Men med det følger også et ansvar. Jeg pleier å si at man kan være saklig, selv om man er satirisk. Jeg ser at jeg av og til strekker strikken langt i min maktkritikk. Særlig mot statsministeren.

Du ser ut til å ha stor selvtillit. Har du alltid hatt det?

— Ha ha. Jeg har jo akkurat fortalt at jeg ga opp musikkkarrieren på grunn av mangelen på sådan. Ser jeg ut til å ha det? Da må jeg være god til å simulere.

Har du noen tips om hvordan man kan skaffe seg større tro på seg selv, og tørre å markere seg, slik du har gjort?

— Fake it till you make it, må jo svaret bli da. Ikke vær redd for å si hva du mener.

Hva driver du helst med, når du ikke jobber?

— Jeg har en kjæreste og en datter på fire. Det gir meg energi og glede bare å være sammen.

Hvilke TV-serier følger du med på?

— Den som kjæresten setter på. •

ADVOKATANSVAR

I denne spalten omtaler vi rettssaker rettet mot advokater, og advokaters ansvar. Spalten lages av advokat **Toralf Wågheim** ved Advokatfirmaet Riisa & Co. i Bergen. Wågheim er forfatter av boken Advokaters erstatningsansvar.

Henvendelser til redaksjonen@advokatbladet.no

FinKN-2019-160

Krevde ni millioner etter bruk av ikke-autorisert fullmektig

En klient fremmet krav om erstatning mot en advokat på over ni millioner kroner, etter å ha tapt en rettssak mot en kommune. Advokaten hadde blant annet sendt en ikke-autorisert advokatfullmektig til å være prosessfullmektig i saken. Erstatningskravet førte ikke frem.

Dette fremkommer i en avgjørelse fra Finansklagenemnda Skade (FinKN-2019-160).

Bakgrunnen for saken var at en klient hadde sendt søknad om billighetserstatning til en kommune. Kommunen fattet vedtak om erstatning på 100.000 kroner. Klienten klaget på vedtaket. Klagen førte ikke frem, verken hos kommunen eller Fylkesmannen.

Klienten gikk deretter til søksmål mot kommunen. Klienten anførte at kommunens vedtak om billighetserstatning måtte være omfattet av forvaltningsloven, og at kommunens saksbehandling stred mot forvaltningsloven på flere punkter. Det ble nedlagt påstand om at vedtaket måtte kjennes ugyldig, og at søknaden måtte tas til ny behandling. Klienten fikk ikke medhold i søksmålet, og tapte saken fullstendig.

Klienten fikk bistand i saken fra advokat A. Under selve hovedforhandlingen sendte advokat A en fullmektig B for å bistå som prosessfullmektig. B var ikke advokat og hadde heller ikke autorisasjon som advokatfullmektig. B presenterte seg likevel som advokatfullmektig i tingretten og bar kappe. Klienten var misfornøyd med bistanden og fremmet krav om erstatning mot advokatens forsikringsselskap på til sammen 9.025.000 kroner.

Klienten anførte at advokatens hånd-

tering av saken hadde ført til at klienten mistet mange rettigheter, herunder billighetserstatning og fremtidig pensjon. Advokatens forsikringsselskap tok til motmæle og anførte at vilkårene for erstatning ikke var oppfylt. Saken ble deretter brakt inn for Finansklagenemnda Skade.

IKKE ANSVARSGRUNNLAG

Finansklagenemnda Skade tok først stilling til om det forelå ansvarsgrunnlag. Nemnda presiserer at det for advokater gjelder et strengt profesjonsansvar. Samtidig understreker nemnda at det forhold at en klient taper en rettssak, ikke er ensbetydende med at saken er håndtert på en uforsvarlig måte.

Når det gjaldt de konkrete forhold, viste nemda til at saken ble ført av en prosessfullmektig som ikke hadde nødvendig autorisasjon som advokatfullmektig. Nemnda forutsatte at advokaten likevel var ansvarlig prinsipal for fullmektigen og at krav kunne fremmes mot advokaten. Nemnda uttalte videre at det kan være uaktsomt å la en medarbeider møte som prosessfullmektig når det ikke forelå nødvendig autorisasjon.

Nemnda kunne likevel ikke se at dette hadde fått noen konkret innvirkning på gjennomføringen av hovedforhandlingen i denne saken. Nemnda viste herunder til tingrettsdommen, hvor

retten hadde uttalt: «Retten finner det svært kritikkverdig at ... tillatelse ikke ble innhentet, og desto mer kritikkverdig at [B] pretenderte å ha autorisasjon som advokatfullmektig. Utenom dette, finner retten at forholdet ikke har betydning for saken all den tid saksøker uttrykkelig har ønsket [B] som prosessfullmektig, jf advokat A sitt prosesskriv og B hadde etter nevnte bestemmelse i § 3-3 (4) anledning til å føre saker, med forhåndsgitt tillatelse, som retten finner å måtte gi i ettertid».

Slik saken var opplyst for nemnda, kunne nemnda ikke se at det var utvist uaktsomhet. Det forelå da ikke ansvarsgrunnlag, og selskapet ble gitt medhold. Avgjørelsen var enstemmig. •

”

Nemnda forutsatte at advokaten likevel var ansvarlig prinsipal for fullmektigen og at krav kunne fremmes mot advokaten.

3 KJAPPE

1. Hvem er Norges beste advokat på ditt felt?

— JC (John Christian Elden). Ingen over. Ingen ved siden. Han er jussens Bjørn Dæhlie og Ole Einar Bjørndalen. (Selv er jeg på en god dag Einar Sagstuen, og er fornøyd med det). Kunne ramset opp flere. Kvinner og menn! Når Thomas Randby stiller spørsmål, har jeg ørene på stilk. Når Øystein Storrvik prosederer, og jeg skjønner at han på merkelig vis har fått inn poenger hele veien, så nyter jeg å høre. Og jeg har flinke ansatte som Bjørn Andre Gulstad, som stort sett kommer hjem med frifinnelser... Når det er sagt, det er så mange flinke. Jeg liker å være i retten og forsøker å lære noe av alle.

(Einar Sagstuen, norsk skiløper som gikk for Norge under den dramatiske OL-stafetten i Innsbruck i 1976, der han lenge hang i ryggen på den ledende finnen, men måtte gi slipp, og vekslet femti sekunder bak ham. Red. anmerk.)

2. Har du et faglig forbilde, og i tilfelle hvem?

— Alf Nordhus. Det var hans deltakelse på Trond Kirkvaags «20 spørsmål» som gjorde at jeg ble advokat.

3. Hva brenner du for, rent faglig?

— Å få retten til å begrunne sine avgjørelser bedre. Da må vi begynne med at Høyesterett slår fast at «retten velger å legge til grunn fornærmedes forklaring» eller «retten velger å se bort fra tiltaltes forklaring» ikke på noen måte er tilfredsstillende.

NYINNMELDTE
Bedriftsadvokater
Andresen Christine Subsea 7 Norway AS STAVANGER

Advokatfullmektiger
Aagaard-Nordbø Marie Kvale Advokatfirma DA OSLO
Aarsæther Dag Slinning Advokatfirmaet ENGELSEN DA ÅLESUND
Abrahamsen Pål Trovatn Kluge Advokatfirma AS STAVANGER
Ahmed Tazmeen Advokatfirma Suleiman & Co OSLO
Altenau Gunnhild Rokne Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Angelsen Caroline Legal 24 Advokatfirma AS OSLO
Arshad Sarah Advokatfirmaet Munir AS OSLO
Arumugam Rammiya Advokatfirmaet Selmer AS OSLO
Aursnes Hedda Codex Advokat Oslo AS OSLO
Austmo Synne Hurum Deloitte Advokatfirma AS OSLO
Bailey Nathalie Christine Advokatfirmaet Grette AS OSLO
Behncke Peter Tobias Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO
Bentele Benjamin Berg SANDS - Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA OSLO
Bergersen Lene Deloitte Advokatfirma AS OSLO
Bergli Wegard Kyoo Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Blich Cathrine Advokatfirmaet Hammervoll Pind AS OSLO
Borgan Hedda Larsen Advokatfirmaet Sulland AS OSLO
Borgen Svein Advisio Advokat AS OSLO
Bruknapp Heidi Ann Wikborg Rein Advokatfirma AS BERGEN
Butt Ahmad Usman Advokatfirmaet Halvorsen & Co AS LILLESTRØM

Chivers Julia von der Lippe Michelet Rime Advokatfirma DA OSLO
Christiansen Maja Lynge Advokatfirma Kildebo AS DRAMMEN
Dahl Linn-Marie Grymyr Stiegler WKS Advokatfirma AS BERGEN
Dahl Trine Siri Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Dugstad Marit Advokatfirmaet Legalis AS OSLO
Engebø Anja Sofie Advokatfirmaet Berngaard AS OSLO
Erlien Mathias Advokatfirma DLA Piper Norway DA OSLO
Fadnes Celine Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS OSLO
Falch Runa Skrove Codex Advokat Oslo AS OSLO
Feøy Julie Advokatfirma Wåland AS KRISTIANSAND S
Gjerdrum Guro Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Grov Gaute Hellenes Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Grutle Silje Advokatfirmaet Legalis AS OSLO
Græsvik Karoline Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Guldbakke Mariken Ingelin Ullern Advokatfirmaet Selmer AS OSLO
Gulfaraz Mohammad Faizan Advokatfirmaet Shah AS OSLO
Gustavsen Thea Advokatfirmaet Wold AS SORTLAND
Gyllensten Magnus Advokatfirmaet CLP DA OSLO
Haakestad Martha Emilie Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Hammersland Henrik Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO
Haraldsen Tore Harris Advokatfirma AS BERGEN
Hartmann-Lørscher Linn-Thea Marie Advokatfirmaet Grette AS OSLO
Harto Bettina Thaulow Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Hauken Håkon Arntzen de Besche Advokatfirma AS - Stavanger STAVANGER

Havrevold Vilde Glosemeyer Fend advokatfirma DA OSLO
Hessen Nina SANDS - Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA OSLO
Hilt Anders Advokatfirma DLA Piper Norway DA OSLO
Hjort Audun Lunnan Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Holst Stine Moengen Advokatfirmaet BAHR AS OSLO
Høivang Amalie Advokat Lene Høivang SANDEFJORD
Ignacius Nicolai Birger Advokatfirmaet Hjort DA OSLO
Iversen Andreas Skatvedt Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO
Jensen Stine-Karethe Løkvoll Advokatene Leiros & Olsen AS TROMSØ
Johannson Vilde Michelle Hildrum Advokatfirma DLA Piper Norway DA OSLO
Johnsen Stina Gisleberg Advokatfirmaet Hansson AS OSLO
Jordan-Nilsen Håkon Jørgen Svare Advokatfirmaet Lydersen & Co AS GRÅLUM
King Emma Mohn Kluge Advokatfirma AS OSLO
Kjeldseth Julie Johanne Magnussen Advokatfirmaet Hjort DA OSLO
Kjøle Malin Kristine Deloitte Advokatfirma AS OSLO
Klefstad Nina Bjørneby Kluge Advokatfirma AS OSLO
Kregnes Olav Deloitte Advokatfirma AS OSLO
Langeland Robert SANDS - Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA OSLO
Langseth Eivind Østby Aarskog Advokatfirma AS HAMAR
Lauvstad Eirik Heggenes Advokatfirma DLA Piper Norway DA OSLO
Lokaj Lirim Advokatfirma Suleiman & Co OSLO
Lyngstad Severin Slottemo Advokatfirmaet Schjødt AS OSLO
Løchen Fred Arntzen Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Løvlien Gry Handeland Advokatfirmaet Grette AS OSLO
Malik Ali Aslam Elvebyen Advokatfirma Aisha Ahmed DRAMMEN
Merli Ellen Advokatfirma DLA Piper Norway DA OSLO
Mjøsund Ingrid Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS OSLO
Naas Cathrine Legal 24 Advokatfirma AS OSLO
Njølstad Håvard Wikborg Rein Advokatfirma AS BERGEN
Nordtveit Ingvild SANDS - Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA OSLO
Nygaard Beate Advokatfirmaet Magnus Legal AS BERGEN
Nyland Fredrik SANDS - Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA, Avd. TØNSBERG
Rekman Nikolai Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Rhoden Rebekka Vilu Immer Advokat AS TRONDHEIM
Rise Ingrid Knudsen By SANDS - Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA OSLO
Rishoff Øyvind Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Rødevand Sondre Kluge Advokatfirma AS OSLO
Røijen Finn Andreas Dahlen Deloitte Advokatfirma AS OSLO
Rørvik Malin Hauglum Advokatfirmaet Berngaard AS OSLO
Sagen Jan Magnus Fuglevik Advokatfirmaet Haugland & Lysø AS NAMSOS
Saltvik Bjørn Sondre Advokatfirmaet Glittertind AS OSLO
Samnøy Kristina Stange Advokatkontor AS STANGE
Samset Maren Sofie Wikborg Rein Advokatfirma AS BERGEN
Samuelsen Maria Roverud Ernst & Young Advokatfirma AS PORSGRUNN
Sandal Ingvild Anfinsen Arntzen de Besche Advokatfirma AS - Stavanger STAVANGER
Sandtrøen Ellev Advokatfirmaet Selmer AS OSLO

Schultz Andreas Gothe SANDS - Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA OSLO
Schöffel Lars Joar Kluge Advokatfirma AS OSLO
Skare Hanne SANDS - Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA TRONDHEIM
Skårset Kristin Myhre & Co Advokatfirma AS OSLO
Slettedal Ivar-Andre Emanuel Deloitte Advokatfirma AS TØNSBERG
Solberg Sibel Kucukoglu Kvale Advokatfirma DA OSLO
Solheim Ida Synnøve Advokatfirmaet Hjort DA OSLO
Staff Joachim Advokatfirmaet Eriksen AS TROMSØ
Stople Ragnhild Advokatfirmaet Responsa AS STORD
Storrusten Astrid Hamran Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Strand Lars Peder Haver Advokatfirma AS STAVANGER
Støle Erik Hill & Co Advokatfirma AS OSLO
Svensson Anna Caroline Advokatfirmaet Wiersholm AS OSLO
Sælør Ida Christine Collett Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO
Sæter Ane Hoemsnes Kluge Advokatfirma AS BERGEN
Teigland Andrea Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Thorsvik Ingvild Wetthus Sørlandsadvokatene DA KRISTIANSAND S
Tørnblad Hilde Hexeberg Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Ueland Vilde Helliesen Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS STAVANGER
Vamråk Trym Advokatfirmaet Nystuen & Bøen AS LILLEHAMMER
Wedø Ingrid Margrethe Immer Advokat AS TRONDHEIM
Wik Jonas Thorsdalen Advokatfirmaet Hjort DA OSLO
Wintervold Alexander Bernhard Wikborg Rein Advokatfirma AS OSLO
Øvsthun-Sandvik Preben Kluge Advokatfirma AS STAVANGER

Fullmektig hos bedriftsadvokat
Foss Elise HELP Forsikring AS OSLO

Organisasjonsadvokat
Helle Herdis LO juridisk Bergen BERGEN

Fullmektig hos organisasjonsadvokat
Andersen Yngve Gran Leieboerforeningen i Oslo OSLO
Pettersen Hilde Norsk Skolelederforbund OSLO

Privatpraktiserende advokater
Aabak Frode Advokat Aabak AS v/ Advokatene i Vølund HAMAR
Dalen Vegar Advokatfirmaet Dalen OSLO
Grammeltvedt Gorm Are Grammeltvedt Advokatfirma AS OSLO
Hansen Mari Benkow Advokatfirmaet Berngaard AS OSLO
Sele Alexander Gonzalo Advokatfirma Alvheim og Hansen ANS BERGEN

GJENINNMELDTE
Bedriftsadvokater
Andvord Ragnhild Schweigaard Ringnes AS OSLO
Foss Tor Runshaug Bankenes Sikringsfond OSLO
Lund Tina Østreng Bane NOR SF OSLO
Torstensen Siv Helen Rygh Equinor ASA STAVANGER
Vareberg Frode Aker Energy AS LYSAKER

Advokatfullmektiger
Larsen Mari Kolstad Formuesforvaltning Advokatfirma AS OSLO
Lunde Torstein Fjeldet Odin Advokat AS BERGEN
Niebuhr Katrin Advokatfirmaet Glittertind AS OSLO

Fullmektig hos bedriftsadvokat
Øyri Jonas Bonne DNV GL AS HØVIK

Organisasjonsadvokat
Hagen Ine Hovedorganisasjonen Virke OSLO
Rannekleiv Helga Karin Torset HELP Forsikring AS OSLO

Privatpraktiserende advokater
Backe Christian Arntzen de Besche Advokatfirma AS OSLO
Bergo Ane Kvale Advokatfirma DA OSLO
Christiansen Caroline Coward Ernst & Young Advokatfirma AS OSLO
Dahl Henrik Advokatfirmaet Føyen Torkildsen AS OSLO
Erdal Hanne Therese Lyngstad Brækhus Advokatfirma DA OSLO
Grimsrud Marthe Advokatfirmaet Økland & Co DA LILLESTRØM
Helset Henrik Advokatfirmaet Legalis AS OSLO
Høgevold Kenneth Kluge Advokatfirma AS OSLO
Johnsen Silje Trosten Advokatfirmaet Trosten AS BEKKESTUA
Krohn Cathrine Sentrumsadvokaten DA BERGEN
Løwer Cato Kluge Advokatfirma AS OSLO
Røynesdal Jostein Advokatfirmaet DSA AS OSLO
Sem-Onarheim Gard-Håvard Røren Dalheim Rasmussen Advokatfirma ANS BERGEN
Smedsrud Espen Låhne Advokatfirmaet Smedsrud AS TØNSBERG
Svor Kristian Magnus Advokatfirmaet Thommessen AS OSLO
Todal Ina Therese Wikborg Deloitte Advokatfirma AS OSLO
Vedal Ingvil Advokatfirma DLA Piper Norway DA OSLO

MEDLEMMER SOM HAR ENDRET STATUS
Fra aktiv til pensjonist
Hasner Pål OSLO

Alene i Europa uten lyd

Norge er det eneste landet i Europa hvor man ikke kan etterprøve hva parter eller vitner har forklart i førstinstans, ifølge Domstol-kommisjonen. «I dagens struktur er det nærmere 400 rettssaler, som i gjennomsnitt har en kapasitetsutnyttelse på rundt 30 prosent. Den mange rettsstedene og den lave utnyttelsen av salene har medført at det ikke har vært økonomisk mulig å foreta nødven-dige investeringer i hensiktsmessige lokaler og moderne utstyr.»

Informasjon om jobb-bytter hentes fra Advokatforeningens medlemsregister. Du kan også sende informasjon direkte til redaksjonen@advokatbladet.no

Frist for innsendelse til neste utgave er 16.september. Spalten er kun for medlemmer av Advokatforeningen.

ADVOKAT KIM GERDTS har sluttet som partner hos Advokatene Brodtkorb & Gerdts i Oslo og begynt i Advokatfirmaet Rogstad AS i Oslo.

ADVOKATFULLMEKTIG LINN-MARIE GRYMYR DAHL har sluttet hos Kemneren i Bergen og begynt i Stiegler WKS Advokatfirma AS i Bergen.

ADVOKAT ELISABETH FINSNES har sluttet i Kommuneadvokaten i Kristiansand og tiltrådt som senioradvokat i Advokatfirma Tofte DA.

ADVOKAT THOMAS BORCH-NIELSEN har sluttet i Advokatfirmaet Thommessen AS i Oslo og begynt i Advokatfirmaet Grette AS i Oslo.

ADVOKAT CHRISTIAN BACKE har sluttet i BAHR Advokatfirma i Oslo og tiltrådt som partner i Arntzen de Besche i Oslo.

ADVOKAT TOMMY DAHLEN har sluttet i OKEA i Trondheim og tiltrådt som partner i Arntzen de Besche i Trondheim.

ADVOKAT TRINE AGATHE LORENTZEN har sluttet som partner i Advokatfirmaet PwC og tiltrådt som partner i BDO Advokater.

ADVOKAT JILL HAUGSTVEDT har sluttet i Advokatfirmaet Wiersholm AS i Oslo og begynt i SANDS – Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA i Tromsø.

ADVOKAT MARITA MOE har sluttet i Advokatfirmaet Økland & Co DA i Lillestrøm og begynt i Austin Lyngmyr & Co advokatfirma AS i Oslo.

ADVOKAT KJERSTI FOSSUM ENGNÆS har sluttet i Advokat Kjersti Fossum Engnæs AS i Hønefoss og tiltrådt som assosiert partner i LIGL Advokater AS i Oslo.

ADVOKAT BIRGITTE STENBERG KRAVIK har sluttet i Norsk Industri i Oslo og begynt i Norsk Hydro ASA i Oslo.

ADVOKAT KRISTIN AALVIK EVENSEN har sluttet i Norsk Fysioterapeutforbund i Oslo og begynt i Advokatfirmaet Salomon-Johansen AS i Oslo.

ADVOKAT KRISTIAN ELLSTRØM har sluttet hos Codex Advokat Oslo AS og begynt i Advokatfirmaet Hammervoll Pind AS Oslo.

ADVOKAT MELISSA CALTI har sluttet i Advokatkollegiet Lillestrøm AS og begynt i Advokatfirmaet Legalis AS i Oslo.

ADVOKAT ALEXANDER FROSTAD har sluttet i Advokatfirmaet Hjort DA i Oslo og begynt i Implenia Norge AS i Oslo.

ADVOKAT RUBEN SKIFJELL HOFFGAARD har sluttet i Equinor AS på Fornebu og begynt i Advokatfirmaet Wiersholm AS i Oslo.

ADVOKAT SILJA DAGENBORG har sluttet i Ernst & Young Advokatfirma AS i Sarpsborg og begynt i Advokatfirmaet Lunde Robertsen AS i Moss.

ADVOKAT RANDI HANSEN VÅGE har sluttet som partner i Stiegler WKS Advokatfirma AS i Bergen og tiltrådt som partner i Advokatfirmaet Hammervoll Pind AS i Bergen.

ADVOKAT GEIR SEVRE har sluttet som partner i TAX & Legal Advokatfirma DA på Billingstad og startet opp Nitschke Advokater AS på Lysaker.

ADVOKAT MAGNI SNIPSØYR har sluttet i Advokatfirmaet Hjort DA i Oslo og begynt i Advokatfirmaet Wiersholm AS i Oslo.

ADVOKAT KRISTINE NORDLUND SLOTNÆS har sluttet i Aabø-Evensen & Co Advokatfirma AS i Oslo og begynt i Brækhus Advokatfirma DA i Oslo.

ADVOKAT PETAR SEKULIC har sluttet som partner i Advokatfirmaet DLA Piper Norway DA i Oslo og tiltrådt som partner i Advokatfirma Andenæs Aaløkken Veum DA i Oslo.

ADVOKAT INGRID KLOKK SANDBERG har sluttet som dommerfullmektig i Oslo tingrett og begynt i Næringslivets Hovedorganisasjon – NHO i Oslo.

ADVOKAT NORAH RAHIMI har sluttet i Arntzen de Besche Advokatfirma AS i Oslo og begynt i Næringslivets Hovedorganisasjon – NHO i Oslo.

ADVOKAT CATHRINE AULIE har sluttet i Advokatfirmaet Hjort DA i Oslo og begynt hos Kommuneadvokaten i Bærum kommune.

ADVOKAT JONAS TJERSLAND har sluttet i Advokatfirmaet Hammervoll Pind AS i Oslo og gått inn som partner i Advokatfirmaet Grønvigh, Tjersland & Indrevær DA.

ADVOKAT MORTEN GRØNVIGH har sluttet i Advokatfirmaet Hammervoll Pind AS i Oslo og gått inn som partner i Advokatfirmaet Grønvigh, Tjersland & Indrevær DA.

ADVOKAT MARCUS INDREVÆR har gått inn som partner i Advokatfirmaet Grønvigh, Tjersland & Indrevær DA.

ADVOKAT KRISTIN KOLSTAD HANSEN har sluttet i Ernst & Young Advokatfirma AS i Sarpsborg og begynt i Advokatfirmaet Ytterbøl & Co AS i Moss.

ADVOKAT HARALD STØREN KOBBE har sluttet som partner i Kluge Advokatfirma i Bergen og startet opp Advokat Harald S. Kobbé AS i Bergen.

ADVOKAT OLE KVELSTAD har sluttet i Advokat Ole Kvelstad i Bergen og begynt i Advokatfirmaet Magnus Legal AS i Bergen.

ADVOKAT GØRAN MJELDE AARVIK har sluttet som partner i Wikborg Rein Advokatfirma AS i Bergen og tiltrådt som partner i Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS i Bergen.

ADVOKAT TARJEI HOVLAND har sluttet i Advokatfirmaet Erland, Verling & Co DA i Bergen og begynt i Advokatfirmaet Kyrre ANS i Bergen.

ADVOKAT INGRID MARIE NAVARSETH har sluttet i Austin Lyngmyr & Co Advokatfirma AS i Oslo og begynt i Codex Advokat Oslo AS.

ADVOKAT NINA CHARLOTTE LINDBACH har sluttet i Advokatfirmaet Haavind AS i Oslo og begynt hos Equinor ASA på Fornebu.

ADVOKAT TONE KAARBØ har sluttet som partner i Advokatfirmaet Hammervoll Pind AS i Oslo og tiltrådt som partner i Advokatfirmaet Ræder AS i Oslo.

ADVOKAT ALEXANDER BECK har sluttet i Advokatfirmaet Wiersholm AS i Oslo og begynt i Statkraft AS i Oslo.

ADVOKAT BJØRN HARALD LARSEN har sluttet hos Advokatene Solvin & Larsen i Narvik og startet opp Advokatfirmaet Bjørn H. Larsen AS i Narvik.

ADVOKAT KJERSTIN FALKUM LØVIK har sluttet i Arntzen de Besche Advokatfirma AS i Oslo og begynt i KS Bedrift i Oslo.

ADVOKAT GRY MERETE HELGERUD har sluttet i LYNX Advokatfirma DA i Oslo og begynt i Codex Advokat Oslo AS.

LOVDATA VANT I HØYESTERETT

En rekke dommer og andre avgjørelser fra Høyesterett ble hentet fra Lovdatas databaser og publisert på nettstedet Rettspraksis.no, som har som formål å gjøre alle rettsavgjørelser gratis tilgjengelig på nett. Nettstedet hadde både hentet avgjørelser fra Lovdatas onlinedatabaser og kopiert fra en DVD utgitt av Lovdata i 2005. Det hadde de ikke lov til mener Høyesterett, som forkastet anken.

Det sentrale spørsmålet i saken var om retten til yttringsfrihet medfører innskrenkninger i det vern som gjelder for databasene etter åndsverkloven. Førstvoterende Erik Thyness påpeker i kjennelsen at avgjørelser avsagt av Høyesterett ikke har opphavsrettslig vern, men:

«Dette er imidlertid ikke avgjørende for vernet etter § 24 mot uttrekk fra og gjenbruk av Lovdatas databaser. For at databaser skal være uten vern etter § 14, må databasene som sådanne være å anse som «forslag, utredninger, uttalelser og lignende som gjelder offentlig myndighetsutøvelse», og være «avgitt av offentlig myndighet, offentlig oppnevnt råd eller utvalg, eller utgitt av det offentlige.»

Høyesterett kan heller ikke se at EMK artikkel 10 har blitt krenket i denne saken. Initiativtakerne bak nettstedet, Håkon Wium Lie og Fredrik Ljone, ble dømt til å betale drøye 773.000 kroner til Lovdata i sakskostnader.

ANNONSE

Kan ta med data i fengslene

Den svenske kriminalomsorgen har innført nye rutiner som gjøre det mulig for advokater å ta med datamaskin, nettbrett og mobiltelefonen til møter i fengslene.

De nye rutinene gjelder under visse forutsetninger, blant annet at alle enheter registreres i sikkerhetskontrollen, at klienten ikke får bruke det elektroniske utstyret eller etterlates alene med det, skriver svenske Advokatbladet.

ADVOKAT/ ADVOKATFULLMEKTIG

Advokatfirmaet Eckhoff, Fosmark & Co DA holder til sentralt ved Solli plass på Frogner i Oslo.

På grunn av økende oppdragsmengde ønsker vi å knytte til oss en ny advokat/advokatfullmektig.

Vi har en bred sivilrettslig portefølje som omfatter det forretningsjuridiske og det privatrettslige området. Vi yter juridiske tjenester på et høyt faglig nivå. Vi ønsker å ansette en advokat/advokatfullmektig med høy faglig kompetanse, fortrinnsvis med relevant yrkeserfaring, men også nyutdannede oppfordres til å søke. Den som ansettes må ha evne til å arbeide selvstendig og være kommersielt anlagt.

Vi tilbyr varierte og utfordrende arbeidsoppgaver, samt konkurranseverdige betingelser. Den som ansettes kan påregne prosedyre for domstolene.

Søknader vurderes fortløpende. Elektronisk søknad med kopi av vitnemål, attester og CV sendes snarest, og senest innen 25.10.19 til rl@eckfos.no.

Nærmere opplysninger fås ved henvendelse til advokat Harald Kvarme, tlf. 23 08 57 20. Ytterligere informasjon om vårt firma finner du på vår hjemmeside: www.eckfos.no.

Samarbeider på tvers av landegrensene

Forretningsadvokat John Arne Dalby på Skjetten utenfor Oslo jobbet ni år som advokat i Danmark før han kom tilbake til Romerike. Han forteller at særlig på ett område skiller den danske forretningskulturen seg fra den norske.

TEKST: GEORG MATHISEN og NINA SCHMIDT
FOTO: GEORG MATHISEN

itt flåsete sagt; dersom en norsk leder sier at «nå skal vi gjøre sånn og sånn», så betrakter norske arbeidstakere det som en oppfordring. Men dersom en dansk leder sier det samme, så blir det sånn, forteller John Arne Dalby.

Han flyttet tilbake til Norge for ti år siden, etter først å ha jobbet tre år i den offentlige etaten Arbejdsskadestyrelsen (som i dag heter Arbejdsmarkedets Erhvervssikring), der han jobbet med erstatningssaker, og deretter i det private advokatfirmaet Hjulmand & Kaptain i Aalborg.

Firmaet er blant Danmarks største forretningsadvokatfirmaer, og har mange internasjonale kunder.

– Firmaet er svært solid og bra, og jeg lærte mye der. En utfordring for meg den første tiden, var at jeg ikke var kjent med hvem som var de flinkeste teoretikerne innenfor faget i Danmark. Da benyttet jeg meg av norsk faglitteratur, jeg synes faktisk de norske teoretiker-

ne hadde skrevet mer enn de danske, så jeg kunne bruke mye fra norsk rett, forteller Dalby.

I løpet av årene i Danmark lærte han seg dansk, selv om han tror at hans danske kolleger kanskje ikke er helt enig i dette.

Siden han flyttet hjem, har Dalby jobbet i Advokatfirmaet Nicolaisen, ett av de største advokatfirmaene på Romerike. Dalby er en av fire partnere i firmaet, som i tillegg har tolv advokater og tre advokatfullmektiger, fordelt på fem avdelingskontorer.

Nå jobber han med forretningsjuridisk rådgivning, kontrakts- og entrepriserett, og er mye i ret-

ten, og har beholdt sitt store kontaktnett i Danmark.

– Det er mye handel mellom Norge og Danmark, så jeg har en del oppdrag knyttet til dette, forteller han.

Dalby har siden hjemkomsten til Norge engasjert seg i lokalpolitikken, og har de siste åtte årene sittet i kommunestyret i hjembygda Aurskog-Høland for Høyre.

– Jeg var leder av kontrollutvalget i kommunen i åtte år. Det er absolutt interessant å være på innsiden av politiske prosesser, og forstå prosessene bak et vedtak i kommunestyret. Men arbeidet tok mye tid, derfor ga jeg meg nå ved valget, sier Dalby.

– Hva er den største utfordringen i firmaet ditt akkurat nå?

– Vi har jo vært i kontinuerlig vekst i flere år og økt både omsetning og antall advokater betydelig. Utfordringen vår er å håndtere veksten; å ta oss av mennesker og arbeidsmiljø på en god måte. Tidligere har vi ikke måttet ha så stort fokus på administrative forhold og rutiner, men nå er det viktigere enn før, og det er ikke alltid så enkelt å sette av tid til det.

– Og den største utfordringen for bransjen som helhet?

– At standardiserte tjenester for et advokatfirma i større og større grad automatiseres. Vi er vel bare i startgroen ennå. For bransjen som helhet er utfordringen å forstå det potensialet som ligger i automatiseringen, og den omstillingen som eventuelt må tas. Uansett hva som kommer, så mister du sannsynligvis aldri behovet for rådgivning.

– Den største saken du har jobbet med det siste året, hva handlet den om?

– Jeg var kontraktsansvarlig på et stort installasjonsprosjekt.

– Er det utviklingstrekk i advokatyrrket som du er kritisk til?

– Jeg synes det skjer mye positivt i bransjen. Er det en ting, så er det kanskje kostnadsutviklingen.

– Og trekk du synes er positive?

– Man samler mer kompetanse i større miljøer. Vi er jo et serviceyrke, og jeg tror at den rådgivningen klientene eller kundene får, blir bedre med det. Så tror jeg arbeidsmiljøet blir mye bedre når du slipper å være alene. Det er bra for kompetanseoverføring mellom advokatene og for kapasiteten.

– Hva er den viktigste politiske saken for Advokatforeningen å jobbe med i år?

– Saksbehandlingstiden ved domstolene. At den bør ned, er det ikke mye tvil om. Jo lengre saksbehandlingstid det er ved domstolene, jo dyrere blir saken. Ikke minst virker sakene på det menneskelige plan: Sett at du har en skilsmisssak, og så skal du gå et år og vente på at ekskona og du blir enige. Også for bedrifter drener det mye ressurser å være i en rettsak.

– Hvordan reagerer du på forslaget til ny advokatlov?

– Det er positivt at det vedtas en egen advokatlov. Det jeg har sett litt på, er at prosedyrekravet kanskje bør beholdes slik som det er i dag, eventuelt erstattes med tilrettelagte kurs.

– Hvordan tror du at advokathverdagen din vil forandre seg i løpet av de neste fem årene?

– Det er vanskelig å si noe om fremtiden, men jeg tror at det vi driver med, blir mer automatisert. Dermed må vi i sterkere grad bidra med rådgivning, noe som forutsetter at vi har mer inngående innsikt i klientenes hverdag.

– Og hvor er drømmestedet å praktisere som advokat?

– Øvre og nedre Romerike. Hvis jeg må velge noe annet? Jeg har vært såpass mye rundt i verden at jeg tror ikke jeg vil noe annet sted. Jeg kunne sagt Danmark igjen, men jeg trives godt her.

– Hvem er den svakeste parten i den norske rettsstaten, synes du?

– De som ikke har økonomisk mulighet til å forfølge tvistesakene sine.

– Jobber du noe pro bono?

– Det er lite.

– Hvis du fikk være justisminister for en dag, hva ville du ha gjort?

– Jeg tror jeg ville grepet tak i saksbehandlingstidene ved domstolene.

Lang saksbehandlingstid ved domstolene er både frustrerende og fordyrende, sier John Arne Dalby.

NAVN: John Arne Dalby

ALDER: 45 år.

STILLING: Partner i Advokatfirmaet Nicolaisen.

SPESIALITET: Kontraktsrett og entrepriserett.

HADDE SPESIALFAG I: Fordypning i forhandlingsteknikk med et halvår i USA.

FAMILIE: Samboer.

BOSTED: Bjørkelangen.

OPPRINNELIG FRA: Aurskog.

BOKTIPSET

Hvilken bok har gjort sterkest inntrykk på deg, og hvorfor?
Knut Hamsuns «Markens grøde» på grunn av personbeskrivelser og hyllesten til naturen.

Hvordan velger du lesestoff?
Det er temmelig tilfeldig. Jeg hater krim.

Hvis du skal kjøpe en bok til en god venn, hvilken vil du kjøpe?
Det kommer an på hvilke interesser vennen har.

Hvilken er den neste boken du skal lese?
Jeg har ingen bestemt plan. I bokhyllen min har jeg mye lyrikk. Det er så lite forpliktende å ta frem en lyrikksamling og slappe av med.

Kan du anbefale en fagbok?
Min egen bok «Rett og rettsanvendelse».

Leser du e-bøker?
Nei!

Hvem vil du utfordre (og litt om hvorfor)?
Advokat Trude Marie Wold på Sortland. Hun er et sprudlende menneske som engasjerer seg for et desentralisert advokattilbud.

HVEM: Jens Edvin A. Skoghøy, 64 år.

TITTEL: Professor dr. juris

ARBEIDSTED: UiT Norges arktiske universitet, Tromsø

Har vært advokat, professor, dommer i Høyesterett i nesten 19 år, og er nå tilbake på universitetet som professor. Er oppvokst på landet, og setter stor pris på friluftsliv og naturopplevelser. På fritiden driver han med snekring. Da han søkte justitiariusembetet i Høyesterett og var til intervju hos justisministeren i begynnelsen av februar 2016, nevnte han at han hadde alternativ anvendelse av hans arbeidskraft som snekker!

LANG VENTELISTE FOR ADVOKAT-LEILIGHETER

REPRESENTANTSKAPSMØTE 1969, POST 18, EVENTUELT:
Daae Rogstad spurte hvilke muligheter det var for å få leilighet i Advokatgården på Kringsjø, eventuelt om Hovedstyret kunne tenke seg å gå inn for reisingen av et nytt bygg. Generalsekretæren bemerket at det er sørgelig å konstatere at det var få advokater som benyttet seg av anledningen til å kjøpe leiligheter i bygget på Kringsjø da dette ble utbudt. Han viste til at man den gang måtte selge en rekke leiligheter på det åpne marked. I dag har vi derimot en venteliste på om lag 20 advokater som gjerne vil kjøpe leilighet i bygget. *Redaksjonen tilføyer: Advokatgården lå i Folke Bernadottes vei 32 på Kringsjø, sentralt langs Sognsvannsbanen. Advokatforeningen solgte den siste leiligheten i 2006.*

ADVOKATSTATISTIKK PÅ GRUNNLAG AV INNTEKTSÅRET 1967
I møte 2. og 3. mai 1967 besluttet Hovedstyret å søke innhentet en ny statistikk for inntektsåret 1967. De innkomne statistiske oppgaver hadde vært oversendt konsulent i Statistisk Sentralbyrå, Halvard Flø, for bearbeidelse. Den gjennomsnittlige nettoinntekt for alle som hadde hele sin arbeidsinntekt fra advokatvirksomheten var i 1964 kr. 55.496. I 1967 var den steget til kr. 67.755, det vil si en økning på kr 12.259 eller ca. 22 prosent. *Redaksjonen tilføyer: Ifølge priskalkulatoren til Norges bank var prisstigningen mellom 1967 og 2018 på nesten 900 prosent. 67.755 kroner i 1967 tilsvarer om lag 677.256 kroner i dag.*

Norsk Advokatblad nr. 7, 1969

I denne bygningen på Kringsjø lå Advokatenes borettslag. Foto: Teigens Fotoatelier, Nasjonalmuseet.

50 år siden

JUS – Juristenes utdanningscenter

Internasjonal privatrett i Madrid

Til våren arrangeres et kurs om rettigheter for nordmenn bosatt i Spania. I høst har JUS et omfattende tilbud innen familierett. Husk at du også kan benytte deg av e-kurstilbudet.

DET ÅRLIGE SANDEFJORDKURSET I FAMILIE- OG ARVERETT

Foruten nytt i familie- og arveretten vil vi denne gangen se på småskiftene som opptar en stor del av den arverettslige porteføljen for mange. Vi vil også ha en etikkbolk spesielt rettet mot dem som jobber innen fagområdet.
Tid: 24. – 25. oktober **Sted:** Sandefjord **Pris:** 5450 kroner

INTERNASJONAL PRIVATRETT I MADRID

Kurset gir en grundig innføring i internasjonal privatrett med bosetting i Spania som hovedfokus. Spørsmål om retten til å sitte i uskiftet bo for nordmenn som bor i Spania, og testament og fremtidsfullmakt i Spania vil bli behandlet, og lovvalg, jurisdiksjon og den nye arve- og skifteloven, samt skatt og arv i et internasjonalt perspektiv. Påmeldingsfrist 17. oktober.
Tid: 19. – 22. mars **Sted:** Madrid **Pris:** 9400 kroner

KURS I PRAKTISK SKIFTERETT

Temaene spenner bredt fra forskjellen mellom privat og offentlig skifte, praktisk gjennomføring av bobehandling til forvaltning av aktiva og endinger i ny arvelov.
Bergen: 7. november,
Oslo: 12. november,
Tromsø: 28. november,
Pris: 3850 kroner

MEKLINGSAKADEMI

Ny og utvidet meklingsutdanning som er tilpasset de nye kompetansekravene fra Advokatforeningen. Utdanningen primært rettet mot praktiserende jurister og advokater. Ønskelig at deltagere har fartstid fra praktisk klientarbeid og alternativ tvisteløsning. Advokat-deltagere må være medlemmer av Advokatforeningen.
Tid: 6. – 12. november **Sted:** Moss **Pris:** 43.650 kroner

BARNERETTSDAGEN

I år er fokuset foreldretvister, samvær under tilsyn og annen bistand fra familievernkontoret og barnevernet. Tingrettsdommer Rikke Lassen og seksjonssjef Reidun Lauvstad i Barneungdoms og familiedirektoratet er to av foredragsholderne.
Tid: 8. november **Sted:** Oslo **Pris:** 3250 kroner

BASISKURS I IDRETTSJUSS
Kursholder: Advokat Gunnar-Martin Kjenner
Tilbyder: Lexia Education
Pris: 650 kroner

Nyttig e-kurs i idrettsjus

Anmeldt av:
HANS PETTER KLEVENBERG HAUGEN, advokat

Jeg har tatt et e-kurs i idrettsjus, og drister meg her til en kort anmeldelse av kurset. Kursleder og advokat Gunnar-Martin Kjenner burde være kjent for de fleste. Han har i hele sitt voksne liv vært opptatt av sammenhengen og samspillet mellom idretts og juss. Han har vært medlem av flere lovutvalg, og underviser i idrettsjuss ved Norges idrettshøgskole. Kjenner har vært redaktør for fire utgaver av boken «Idrett og Juss» (Universitetsforlaget), og brukes som ekspertkommentator av NRK.

Kurset inneholder de viktigste reglene innen idretten, stikkordsmessig nevnes: Idrettens lovverk, stiftelse av idrettslag, medlemskap i idrettslag, alle former for idrettslag, utmelding og tap av medlemskap i NIF, nektelse av medlemskap, eksklusjon og oppløsning av idrettslag.

Alle grunnleggende regler gjennomgås. Kurset gir deg all nødvendig kunnskap om idrett og juss dersom du er involvert i organisert idrett. Kunnskapen vil gi deg nødvendig trygghet i utførelsen av ditt verv.

Kjenner fremfører innholdet på en utmerket måte. Det går ikke for fort og ikke for sakte. Det blir tid til å ta notater. Kjenner snakker tydelig og klart som norsk fjellvann.

I det hele mener jeg at kurset er et svært viktig arbeidsredskap for alle som er organisert i idrett, uansett posisjon. Kurset er også svært nyttig for andre som ønsker innsikt i idrettens regelverk.

Kurset inkluderer NIFS lovverk med forarbeider og kommentarer, NIFs klubbguide og noen avgjørelser fra NIFS domsutvalg. Kurset inneholder seks moduler, og kan søkes godkjent med to juridiske timer.

Nå skal reisesalæret evalueres

Justis- og beredskapsdepartementet har nettopp gjennomført en undersøkelse om hvilke konsekvenser halveringen av reisegodtgjørelsen har hatt for advokater som yter fri rettshjelp. I fjor høst slapp Advokatforeningen rapporten «Reisesalær til besvær», som blant annet viste at fire av ti advokater var berørt av kuttet, og at drøye 25 prosent dropper saker med reisegodtgjørelse.

Dette var noen av funnene:

- 81 prosent av de intervjuede advokatene opplever at halveringen av reisefraværsgodtgjørelsen berører dem.
- Halveringen gjør at flere advokatfirmaer, spesielt firmaer i distriktene, i større omfang prioriterer andre oppdrag enn fri rettshjelpssaker.
- Ofte er det praktisk umulig for advokater å jobbe på reise. Det er Vista Analyse som gjennomfører undersøkelsen på vegne departementet.

Gjør ugyldig		Gretten	Grunn Sted i Østfold	I over- ensstem- melse	Høyeste- retts- dommer
Sosial- arbeider				Morene	
Belegg				Plagg	
La ned arbeidet		Haste	Væske Kjedelig		
Slag				Stelle	
Gammel straff					
Fisk				Sinne Er- klæring	
Sint		Vakker Pusse			Kjøkken- red- skapen
			§	Sløs På	
Mark			UK		
Domstol			Folkemu- siker (d.)		

Løsningsordet finner du ved å sette sammen bokstavene i de gule rutene til et ord eller et navn.

Send løsningen til redaksjonen@advokatbladet.no Innen **16.oktober**.

Vi trekker ut en vinner som får fem flaxlodd i posten.

Vinneren av kryssordet i nr. 6 / 2019 var Maria Reitzel Bjerke, Oslo

VI GRATULERER!
Løsningsordet var **OVERLEGG**.

Annonseinformasjon

27000 lesere
(TNS Gallup 2019)

Annonsestørrelser	Priser
1/1 side 216x286	20.200 kr
1/2 side 176x123	15.100 kr
1/4 side 176x58/116x83	9.950 kr
1/6 side 56x23/116x58	5.850 kr

Se vår MEDIEFOLDER på advokatbladet.no/annonser

Kontakt vår annonseselger
Salgsfabrikken AS
Jernbanevegen 13, 2260 Kirkenær

Ann-Kristin Valby
Mobil 901 19 121
kikki@salgsfabrikken.no

advokatjobb.no
en tjeneste fra Advokatforeningen

ANNONSE

ALLEGRO språktjenester

Juridisk oversetterekspertise
Våre erfarne statsautoriserte translatører gir deg rask og profesjonell service.
Kontakt oss gjerne på tlf. 55 30 17 30,
post@allegro-as.no eller www.allegro-as.no.

Translatørservice as

Bred juridisk erfaring og kompetanse.
Kontakt oss på tlf. 810 33 333
eller post@translator.no

Sosiale medier

Elden-advokat Cecilia Dinardi mimret tilbake til morsomme stunder i retten.

KPMG Norway
11 275 følger

Før fjende år på rad utmerkes KPMGs advokater Tonje Christin Norrvall og Cathrine Dalheim som "Women in Tax Leaders" og KPMG Law er det eneste norske advokatfirmaet med to kvinner som får anerkjennelsen "Highly Regarded Practitioner".

KPMG Law hadde grunn til å feire. Både Tonje Christin Norrvall og Cathrine Dalheim ble utnevnt til «Highly Regarded Practitioner» av International Tax Review (ITR)!

Cecilia Dinardi
September 24 at 5:21 PM · G

Jeg har gjennom årene samlet på noen guldkorn fra unge vitner i retten som har slett litt med denne noe høytidelige frasen som de blir bedt om å gjenta når de skal avlegge forklaring ved vitneførsel. Men de gjør så godt de kan da! Dommer: «Jeg ber deg gjenta: «Det forsikrer jeg på ære og samvittighet!» «Med forklaring, ærlig og i sikkerhet.» «Ja broder, jeg lover deg» «Jaa, kors på halsen» «Det forsikrer jeg på tro og ære og samvittighet, for evig og alltid»

Advokat Maria Hessen Jacobsen postet dette bildet på Facebook.

ANNONSE

KPMG Law

Advokatfirma

Ny partner i KPMG Law

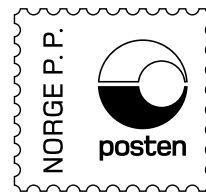
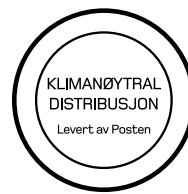
Vi ønsker velkommen til vår nye partner Jannicke Knudtzon Rokkan. Jannicke er advokat ved vårt kontor i Bodø.

Vi er på jakt etter dyktige medarbeidere over hele landet. Se våre karrieresider, og send oss gjerne en åpen søknad for erfarne.

kpmglaw.no

Bergen • Bodø • Haugesund • Kristiansand • Oslo • Stavanger
• Tromsø Trondheim • Vestfold • Ålesund

Avsender:
Den norske Advokatforening
Kr. Augustsgt. 9
0164 OSLO

Bedre føre var

Advokatforeningens gruppelivsforsikring gir høy grad av valgfrihet, og et dekningsbeløp helt opp til 50 G. Forsikringen er et rimelig alternativ til en individuell livsforsikring.

Les mer på Advokatforeningen.no

ADVOKATFORENINGEN

advokatforeningen.no